

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST

KLASA: 001-02/11-03/0005
URBROJ: 355-02-02-11-01

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Zagreb, 24. ožujka 2011.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik Hrvatskog sabora
Luka Bebić
Trg Sv. Marka 6
10000 Zagreb

Primljeno:	28-03-2011	
Klasifikacijska oznaka:		d.
Udružbeni broj:	021-12/11-09/04	65
	355-11-01	Vrij. 11X23

Predmet: Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost RH za 2010. godinu
- daje se

Poštovani gospodine predsjedniče Luka Bebić,

Temeljem članka 13. točke 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne Novine" broj 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07), te članka 28. Poslovnika o radu Nacionalnog vijeća za znanost, podnosimo Vam **Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost RH za 2010. godinu.**

S osobitim poštovanjem

Predsjednik
Nacionalnog vijeća za znanost RH

Prof. dr. sc. Krešimir Pavelić

U prilogu:

1. Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost RH za 2010. godinu (23 primjeraka)

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. Pismohrana, ovdje.

REPUBLIKA HRVATSKA

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST

Izvješće o radu za 2010. godinu

Zagreb, ožujak 2011.

Sadržaj

1. Uvod	4
2. Sažeti prikaz djelatnosti Nacionalnog vijeća za znanost	5
3. Neka strateška razmatranja i odluke	7
4. Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje	10
5. Novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti	11
6. Prijedlog novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja	12
7. Znanstveni novaci i znanstveni centri izvrsnosti	12
8. Mreža javnih instituta	13
9. Prioritetna znanstvena istraživanja	13
10. Vrednovanje znanstvenih projekata	14
11. Opravdanost isključivog vrednovanja publikacija prema Current Contentsu	15
12. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora	15
13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja ..	16
14. Pravilnik o dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja	16
15. Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja.	16
16. Kategorizacija časopisa iz područja humanističkih znanosti	17
17. Stajalište Nacionalnog vijeća za znanost o zapošljavanju povratnika iz dijaspore	18
18. Tematsko vrednovanje javnih znanstvenih instituta	18
19. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH	19
20. Članstvo u EUROHORC-u	20
21. Financiranje znanstvenih časopisa	20
22. Matični odbori	21
23. Područna znanstvena vijeća	23
24. Ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u 2010. godini	24
25. Prihvatanje statuta	25
26. Pozvana predavanja	25
27. Razno	26
28. Agencija za znanost i visoko obrazovanje	28
29. Umjesto zaključaka	28
30. Financijsko izvješće Nacionalnog vijeća za znanost za 2010. godinu	30

Prilog 1.:	Akcijski plan	31
Prilog 2.:	Prijedlog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja	49
Prilog 3.:	Pravilnik o dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja	61
Prilog 4.:	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora	63
Prilog 5.:	Odluka o imenovanju Matičnog odbora za Interdisciplinarno područje	65
Prilog 6.:	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja	68
Prilog 7.:	Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja	70
Prilog 8.:	Obrazac za prijavu kategorizacije časopisa	75
Prilog 9.:	Prijedlog Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj	81
Prilog 10.:	Izvešće o radu matičnih odbora	93
Prilog 11.:	Ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u 2010. godini	105
Prilog 12.:	Prihvatanje statuta u 2010. godini	107
Prilog 13.:	Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju	109
Prilog 14.:	Sustav nabave inozemnih znanstvenih časopisa	111

Na temelju članka 13. točke 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) te članka 28. Poslovnika o radu **Nacionalnog vijeća za znanost Republike Hrvatske** Nacionalno vijeće za znanost (NVZ) na svojoj je 64. sjednici, održanoj 21. veljače 2011. godine, jednoglasno prihvatilo

Izvešće o radu Nacionalnog vijeća za znanost RH za 2010. godinu

1. Uvod

Ustroj i djelokrug rada Nacionalnog vijeća za znanost definirani su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, članak 6., 8., 9., 11., 12. i 13. (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) i Poslovníkom o radu Nacionalnog vijeća za znanost.

Nacionalno vijeće za znanost najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti u Republici Hrvatskoj. Nacionalno vijeće za znanost:

- raspravlja o pitanjima važnim za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unapređenje
- daje prethodno mišljenje na Pravilnik o vrednovanju znanstvenih organizacija koji donosi ministar
- prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja, polja i grane
- imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja
- pobliže utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja
- utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja
- predlaže proglašavanje znanstvenih centara izvrsnosti i vrednuje ih
- daje mišljenje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova
- obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Stručne i administrativne poslove za Nacionalno vijeće za znanost obavlja specijalizirana ustanova **Agencija za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske (AZVO)**, koju je Uredbom osnovala Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 20. siječnja 2005. godine i utvrdila njezin ustroj i način rada.

Financijska sredstva za rad Nacionalnog vijeća za znanost osigurava, na prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost, ministar znanosti, obrazovanja i športa u proračunu Republike Hrvatske.

Izvješće donosi pregled provedbe zadaća Nacionalnog vijeća za znanost povjerenih tom tijelu Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u 2010. godini. Nacionalno vijeće za znanost ima stratešku zadaću raspravljanja o stajalištima i utvrđivanja stajališta u pitanjima od važnosti za znanstvenu djelatnost radi predlaganja i poticanja mjera za njezino unapređenje. Nacionalno vijeće za znanost je, naime, zakonom određeno kao stručno i savjetodavno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Zakon određuje da se neke od tih zadaća izvršavaju u suradnji s Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje, a ta dva tijela ponajprije zajednički predlažu raspodjelu financijskih sredstava predviđenih državnim proračunom Republike Hrvatske, raspravljaju o pitanjima povezanim s policentričnim sustavom znanstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj te predlažu i potiču mjere za sudjelovanje drugih subjekata, poput tijela državne uprave, tijela lokalne samouprave te gospodarskih subjekata, u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Također, Nacionalno vijeće za znanost ima zadaću utvrđivanja znanstvenih i umjetničkih područja, polja i grana, utvrđivanja uvjeta potrebnih za stjecanje znanstvenih zvanja te davanja mišljenja o znanstvenim projektima na zahtjev financijera.

Navedene i druge djelatnosti Nacionalnog vijeća za znanost sustavno su i dokumentirano prikazane u Izvješću o radu za 2010. godinu. U Izvješću su također prikazani i svi organizacijski oblici što ih je proteklih godina Nacionalno vijeće za znanost razvilo kako bi moglo ispunjavati zadaće, poput područnih znanstvenih vijeća za pojedina znanstvena i umjetnička područja, matičnih odbora i stručnih povjerenstava za rješavanje pojedinih zadaća.

2. Sažeti prikaz djelatnosti Nacionalnog vijeća za znanost

Na temelju članka 8. i 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) u razdoblju od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2010. godine Nacionalno vijeće za znanost održalo je devet samostalnih sjednica i dvije zajedničke sjednice s Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje (NVVO). Za sve sjednice Vijeća vođeni su zapisnici i snimljeni tonski zapisi.

Nacionalno vijeće za znanost zacrtalo je neke strateške probleme oko kojih će fokusirati svoj rad u sljedećem razdoblju, a oni vode usklađivanju znanstveno-istraživačkog sustava Republike Hrvatske s onim u Europskoj uniji (donošenje novog akcijskog plana za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje te u vezi s tim i strategija razvoja znanosti – dokument koji se dovezuje na

dokument "Kako znanost i tehnologija mogu pomoći izlasku iz krize"; Restrukturiranje znanstvenog sustava i financiranja znanosti; definiranje znanstveno-istraživačkih prioriteta).

Rad Nacionalnog vijeća za znanost odvijao se u skladu sa strateškim dokumentom *Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske od 2006. do 2010. godine*. Glavni su ciljevi rada Vijeća, kao i same strategije, istraživanje i razvoj temeljeni na načelu izvrsnosti, njihova veća učinkovitost te s time povezan preustroj znanstvenog sustava, poticanje istraživačkog partnerstva, jačanje sustava potpore za kvalitetne mlade istraživače, snažno povezivanje znanosti i gospodarstva i uspostava poticajnog okvira za njihov zajednički razvoj, a posebno povećano ulaganje u znanost.

Na samostalnim sjednicama Nacionalnog vijeća za znanost raspravljalo se o sljedećim pitanjima koja su važna za znanstvenu djelatnost te se predlagalo i poticalo donošenje mjera za njezino unapređenje:

- izrađen je Prijedlog novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja koji pooštrava kriterije te unosi elemente vrednovanja razvojnih istraživanja
- raspravljan je akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje te u vezi s tim i strategija razvoja znanosti
- provedena je rasprava o prioritetnim znanstvenim istraživanjima
- raspravljano je vrednovanje znanstvenih projekata
- provedena je rasprava o mreži javnih instituta
- razmatrala se opravdanost isključivog vrednovanja publikacija prema Current Contentsu
- donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora
- donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja
- donesen je Pravilnik o dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja
- donesen je Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja
- imenovan je Matični odbor za Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) na mandatno razdoblje od četiri godine
- razriješeni su pojedini članovi matičnih odbora te imenovani novi članovi na mandatno razdoblje od četiri godine
- razriješeni su pojedini članovi područnih vijeća te imenovani novi članovi na mandatno razdoblje od četiri godine
- razmatrani su statuti javnih znanstvenih instituta za koje se od Nacionalnog vijeća za znanost tražila suglasnost
- donesena su mišljenja o davanju ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja

- provedena je kategorizacija časopisa iz područja humanističkih znanosti
- raspravljalo se o potrebi zapošljavanja povratnika iz dijaspore
- raspravljalo se o tematskom vrednovanju javnih znanstvenih instituta
- raspravljalo se o članstvu u EUROHORC-u
- raspravljalo se o financiranju znanstvenih časopisa
- raspravljalo se o znanstvenim novcima i centrima izvrsnosti
- nastavljena je rasprava o Nacrtu Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj
- davana su mišljenja za ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u 2010. godini
- razmatrani su i prihvaćeni statuti.

Uz stručne poslove koje je za Nacionalno vijeće za znanost obavljala Agencija za znanost i visoko obrazovanje, Nacionalno vijeće za znanost oslanjalo se na aktivan rad svojih imenovanih povjerenstava sastavljenih od mnogobrojnih uglednih znanstvenika iz zemlje i inozemstva. Rad Nacionalnog vijeća za znanost odvijao se i u povjerenstvima sastavljenim od vlastitih članova. Predsjednici područnih znanstvenih vijeća, ujedno i članovi Nacionalnog vijeća za znanost, podnosili su Nacionalnom vijeću za znanost izvješća o radu područnih znanstvenih vijeća.

Članovi Nacionalnog vijeća za znanost bili su angažirani i izvan sjednica, na poslovima vezanima uz pripremu pojedinih materijala za sjednice ili veću učinkovitost sjednica, uz rad matičnih odbora, područnih znanstvenih vijeća, prisustvovali su raznim predavanjima, savjetovanjima i drugim događanjima vezanima uz hrvatsku i svjetsku znanost.

3. Neka strateška razmatranja i odluke

Nacionalno vijeće za znanost zabrinuto je stagnacijom financiranja znanosti, što se očituje i smanjenjem postotka GDP-a koji se izdvaja za znanost u Hrvatskoj. To bi moglo dovesti Hrvatsku u inferioran položaj, ne samo u odnosu na tranzicijske zemlje okruženja, već i na zemlje članice Europske unije. Istodobno, primjerice, Indija i Kina udvostručuju postotak GDP-a za znanost. S druge strane, znanstvena produktivnost u Hrvatskoj nije se bitno pogoršala (štoviše bilježi se određen porast znanstvene produkcije prema scijentometrijskim pokazateljima), no negativni bi se učinci mogli vidjeti za 2–3 godine. Uzimajući u obzir namjeru Vlade RH da se s manje ulaganja pokuša izvući što više, Nacionalno vijeće za znanost smatra da prostora za racionalizaciju ima (reorganizacija sustava javnih instituta, reorganizacija financiranja znanstvenih projekata, racionalna nabava i korištenje znanstvene opreme itd.). Nacionalno vijeće za znanost smatra da posebnu pozornost treba posvetiti povećanom ulaganju postotka za znanost

iz privatnog sektora, jačanju mjera za unapređenja primijenjenih istraživanja i suradnje s gospodarstvom, ali i jačanju kvalitete bazičnih znanstvenih istraživanja te naposljetku razvoju istraživačkih sveučilišta u RH. Kad je riječ o izdvajanju sredstava za znanost iz privatnog sektora, treba reći da i najkompetitivnije zemlje poput Velike Britanije imaju u ovom dijelu velikih problema (prosjeak izdvajanja OECD-a iz privatnog sektora je 1,5 %).

Razmatrajući problem odnosa znanosti i gospodarstva te plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje Nacionalno vijeće za znanost predlaže neke konkretne mjere i poteze sadržane u dvama dokumentima (izvješće iz 2009. i 2010.). Gospodarska aktivnost danas se usmjerava prema industrijama koje se odlikuju visokim stupnjem inovativnosti i diferencijacije. Jedino takve industrije jamče visoku profitabilnost i povrat ulaganja. Dok je devetnaesto stoljeće karakteriziralo gradnju infrastrukture i podizanje industrija koje su stvarale infrastrukturu industrijskog društva, kraj dvadesetog i početak dvadeset i prvog stoljeća karakterizirani su masovnim stvaranjem, prijenosom i korištenjem informacija. U tom kontekstu znanost pruža važan doprinos gospodarstvima utemeljenim na znanju, novim idejama i tehnološkim rješenjima. Kao i svako društvo Hrvatska može imati velike koristi od učinkovitoga znanstvenog i tehnološkog sustava te je stoga zadaća Vlade povećati ulaganja u znanstveni i tehnološki razvoj kako bi se osigurao i maksimalno iskoristio njegov doprinos dugoročnom gospodarskom i društvenom razvoju. Već 2008. godine Vlada RH donijela je *Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje*, no nije ugradila mehanizme nadzora nad provođenjem tog dokumenta (opširnije vidjeti u prilogu 1.). Kako se ne bi ponovila situacija s Planom iz 2008. godine, Nacionalno vijeće za znanost predlaže Vladi da obveže ministra znanosti, obrazovanja i športa na podnošenje periodičnih izvješća i izvješća o ostvarenju plana Nacionalnom vijeću za znanost ili sličnom tijelu koje će biti osnovano novim zakonom.

Komercijalizacija znanosti velik je izazov, ali i pritisak s obzirom na postojeću gospodarsku situaciju u zemlji i potrebu da se promovira i razvija inovativna sastavnica znanstvenih istraživanja. Nacionalno vijeće za znanost smatra nužnim s jedne strane zadržati kvalitetu bazičnih istraživanja u Hrvatskoj, a ta bi se istraživanja trebala financirati iz Hrvatske zaklade za znanost, te s druge strane jačati razvojna istraživanja koja bi zajednici trebala polučiti trenutačne rezultate što, u krajnjoj instanciji, rezultira povećanjem radnih mjesta. To ujedno znači i znatno opipljiviju vezu između industrije i akademije koja je u prethodnom razdoblju bila rudimentarna, unatoč nekim konkretnim potezima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Trebalo bi razmisliti o formiranju Vladina Centra za inovativne tehnologije kako bi se polučila opipljiva sinergija između industrije i akademije, po uzoru na Veliku Britaniju. Na tu inicijativu dovodi se potreba interdisciplinarnog pristupa istraživanju, tj. formiranju konzorcija znanstvenika raznorodnih struka i područja u rješavanju konkretnih problema. Sociološka i gospodarska istraživanja posljednjih godina potvrđuju golem kreativni potencijal takva pristupa. Tamo gdje je uključeno više interdisciplinarnih centara i struka, rezultati su uočljiviji i kreativnost takvih istraživanja i skupina mnogo je veća. Upravo bi spomenuti centri mogli biti mjesta okupljanja takvih projekata, a financijska podrška ne bi isključivo trebala dolaziti iz proračuna, već i iz tzv. kolaborativnih projekata EU-a koji su u nekim segmentima pokazali vrlo visok stupanj učinkovitosti.

Akadska zajednica i industrija možda bi se trebali fokusirati na manji broj područja (primjerice Ujedinjeno Kraljevstvo u tom smjeru razvija tri prioriteta: održiva energetska tehnologija, zdravstvo i transport). Sva su ta razvojno-tehnologijska područja ujedno i golemo, isplativo tržište, a prožeti su inovativnim istraživanjem npr. novih materijala.

Možda će najopipljivije promjene sustava morati doživjeti sveučilišta koja će osim poboljšanja kvaliteta edukacije i jačanja istraživačkog potencijala morati imati puno veću odgovornost prema studentima i njihovim budućim kompetencijama. Jedino se istinsko i kvalitetno istraživačko sveučilište može nositi s takvim izazovima.

Nacionalno vijeće za znanost raspravljalo je i donijelo nekoliko prijedloga koji se odnose na racionalizaciju sustava javnih instituta, financiranje znanstveno-istraživačkih projekata i ulogu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj, kao i razvoj sustava znanstvenih novaka.

Nacionalno vijeće za znanost raspravljalo je o novom sustavu financiranja znanstvenih projekata u RH vodeći računa o sljedećim načelima: povećanje ukupnih sredstava za znanstveno-istraživačke projekte; projekte koji nisu znanstveni, ali su važni za razvoj pojedinačnih struka u RH, prepustiti drugim ministarstvima; uvođenje osnovnog financiranja znanstvenika ("hladni pogon" za znanstvenike); racionalizacija broja znanstvenih projekata i jačanje izvrsnosti kako bi se projekti financirali u iznosima sukladno europskim standardima. U suradnji s Nacionalnom zakladom za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH predlagalo se uvesti sljedeće kategorije projekata:

- uspostavni projekti za mlade istraživače s doktoratom koji žele osnovati vlastitu istraživačku skupinu
- kolaborativni projekti i
- nacionalni projekti koje bi uz Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa financirala druga ministarstva i gospodarski subjekti.

Pred znanošću u Hrvatskoj stoji nekoliko važnih zadataka i mjera koji se mogu svesti na sljedeće važne točke:

- jačanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta (povećanje kvalitete i broja istraživača, reforma doktorskih studija, uključivanje studenata u istraživanja i inovacije, privlačenje istraživača iz inozemstva, jačanje suradnje, stvaranje kolaborativne mreže izvrsnosti što podrazumijeva međunarodnu mrežu izvrsnosti i uklanjanje svih postojećih prepreka za suradnju)
- financiranje javnih istraživanja što podrazumijeva znanstvene projekte iz proračunskih sredstava, Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj, zatim tehnologijsku politiku, povećanje ulaganja poreznim mjerama, partnerstvo s gospodarstvom
- infrastruktura što obuhvaća prostor, opremu, intelektualno vlasništvo, prijenos tehnologije

- izvrsnost i osiguravanje kvalitete: uvođenje sustava financiranja znanstveno-istraživačkih projekata koji potiče izvrsnost, sustavi za osiguravanje kvalitete (vanjski i unutarnji) te centri izvrsnosti u istraživanju i obrazovanju.

Posebne mjere podrazumijevaju:

- istraživanje za razvoj gospodarstva s poticajem za ulaganje u istraživanje i razvoj i poticaje za suradnju s javnim sektorom i
- popularizaciju znanosti i istraživanja u javnosti, poticanje studiranja prirodnih i tehničkih znanosti te pripremu istraživačke baze.

4. Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje

Nacionalno vijeće za znanost naglašava snažnu potrebu jačanja inovacijskog potencijala države i sustavnijeg financiranja znanosti. Vijeće polazi od premise da se gospodarska aktivnost u razvijenom svijetu usmjerava prema industrijama s visokim stupnjem inovativnosti. Samo takve djelatnosti jamče visoku profitabilnost i povrat ulaganja. U kontekstu globalnog i brzog protoka i prijenosa informacija znanost pruža ključan doprinos gospodarstvima temeljenima na znanju. Da bi se znanja pretvorila u proizvode, potrebno je razviti cjelovit sustav mjera, a prije svega riješiti pitanje zaštite intelektualnih prava te primjereno vrednovati razvojnu znanost kroz sustav napredovanja.

Ciljevi Akcijskog plana proizlaze iz strateškog opredjeljenja Hrvatske da svoj razvoj temelji na gospodarstvu znanja i dobrovoljnom prihvaćanju smjernica Europske unije i području znanosti i istraživanja. Posebice je važno usredotočiti se na unapređenje kvalitete ulaganja i rješavanje sljedećih strukturnih problema:

- deficit istraživača zbog kojeg je nužno povećati broj i kvalitetu istraživača, njihovu pokretljivost u sklopu međunarodne znanstvene zajednice te između gospodarstva i javnog sektora
- niska razina ulaganja po istraživaču koju je potrebno znatno povećati i poticati promjenu strukture izvora financiranja kako bi se podignula uloga poslovnog sektora, pojedinačno i u suradnji znanosti i gospodarstva, posebice akademskog poduzetništva
- opseg i kvaliteta istraživačkih rezultata koji su motivirani internim, često nerazumno niskim pravilima pojedinih znanstvenih područja, a ne međunarodnim standardima
- nedovoljna transformacija istraživanja u inovacije, zaštiti intelektualnog vlasništva i povezanosti poslovnog i znanstvenog sektora
- javno financiranje istraživačkih projekata koje nema potrebnu vjerodostojnost u ocjenjivanju i nadziranju, pa ne uspostavlja kvalitetne natjecateljske odnose među

znanstvenicima. Javno financiranje istraživačkih projekata trebalo bi slijediti kriterij izvrsnosti i individualne odgovornosti istraživača, a ne raspodjelu po institucijama.

Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje važan je skup mjera koje je nužno donijeti radi stvaranja preduvjeta za stabilan razvoj i napredak Republike Hrvatske. Vijeće je prihvatilo modificirani Akcijski plan prilagođen aktualnoj situaciji u našoj zemlji (prilog 1.). Vijeće smatra da je potrebno nastaviti raditi na Akcijskom planu i usklađivanju s novim Prijedlogom Zakona o znanosti jer je to dobra podloga za izradu strateškog dokumenta Strategije znanosti. U Akcijskom planu nedostaju mehanizmi nadzora nad provođenjem samoga Plana, obrazložen iznos i izvori financiranja. Nacionalno vijeće za znanost ukazuje na bitnu pretpostavku ostvarenja tog Plana – periodični nadzor nad pojedinim koracima Plana.

U suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa potrebno je osigurati financijska sredstva za njegovu provedbu. Vijeće predlaže Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske da se za projekte Hrvatske zaklade za znanost (bivša Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj) u 2011. godini osigura 200 milijuna kuna te da se taj iznos povećava po stopi od najmanje 10 % godišnje. Tim iznosom financirali bi se projekti Hrvatske zaklade za znanost, suradnja s industrijom i izvrsnost. Akcijski je plan poslan Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa na uvid i eventualno prihvaćanje.

5. Novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti

Iako službeno nije dobilo Prijedlog novog Zakona o znanosti, Nacionalno vijeće za znanost RH pokrenulo je raspravu o prijedlogu novog Zakona o znanosti. Usprkos činjenici da je nepovoljan trenutak donošenja Zakona, nije načinjena projekcija stanja u sustavu ni očekivani učinci novog Zakona, nije definirana uloga Nacionalne zaklade za znanost, pa tako ni dio koji se odnosi na financiranje znanstvenih projekata, za kvalitetnu javnu raspravu predviđeno je premalo vremena, nije prihvatljiva metodologija donošenja prijedloga itd. Nacionalno vijeće za znanost RH, kao najviše stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN broj 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07), pozdravlja namjeru da se novim zakonima poboljša sustav znanosti i visokog obrazovanja. Prije donošenja mišljenja o Prijedlogu Zakona o znanosti Vijeće je predložilo sastanak s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa RH, odnosno s radnom skupinom koja je radila na izradi Zakona, Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje RH, kako bi moglo bolje razumjeti namjeru predlagača te dati konstruktivno mišljenje i kvalitetan prijedlog u što kraćem roku.

6. Prijedlog novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

U 2010. godini Nacionalno vijeće za znanost donijelo je novi Prijedlog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (prilog 2.). Novim Prijedlogom Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja napravljen je pomak u kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima s naglaskom na primijenjenim istraživanjima i suradnji s gospodarstvom. Kriteriji izbora pooštreni su u svim područjima.

Nacionalno vijeće za znanost RH smatra da je prije slanja navedenog Prijedloga Pravilnika na javnu raspravu potrebno razmotriti novi Zakon o znanosti iz kojeg bi se vidjelo što se u njemu predviđa vezano uz izbore u znanstvena zvanja te na temelju Zakona uskladiti i dovršiti Prijedlog novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Nacionalno vijeće za znanost napominje da će se novi kriteriji primjenjivati u vremenima u kojima je sve manje novca u sustavu znanosti, kada se smanjuju sredstva za znanstvene časopise, organizaciju znanstvenih skupova i za sudjelovanje na njima, što utječe na mogućnost objavljivanja radova, a samim time i napredovanja.

7. Znanstveni novaci i znanstveni centri izvrsnosti

U okviru točke "Znanstveni centri izvrsnosti" članovi Nacionalnog vijeća za znanost upoznati su s pripremljenim nacrtom istoimenog dokumenta koji je izrađen radi pripreme i okrupnjivanja istraživanja kroz velike projekte vezane uz određene teme, a financirali bi se u sklopu strukturnih fondova Europske unije kojima će se moći koristiti ulaskom Republike Hrvatske u EU. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH u suradnji s Ministarstvom gospodarstva izrađuje Operativni program za regionalni razvoj (transport, okoliš i ljudski resursi) koji bi se financirao prema prioritetnim područjima za državu s ciljem rasta konkurentnosti RH.

Prikazana je struktura financijskog instrumenta, posebno su opisane propozicije u javnom natječaju, ciljevi, kriteriji izvrsnosti predloženog programa za istraživanje, kvaliteta istraživača koji sudjeluje u programu istraživanja, potencijal i jednog i drugog u svrhu doprinosa gospodarskom, društvenom i kulturnom razvoju RH. Naglasak je na interdisciplinarnosti. Ideja je da se utemelji veći tim koji će raditi na jednom mjestu, trebat će biti jasna organizacijska struktura, određen potencijal za međunarodnu kompetitivnost, mora biti privlačan za studente i doktorande i smješten u akreditiranoj znanstvenoj organizaciji.

Ujedno su dani prijedlozi prioritetnih istraživačkih ciljeva:

- očuvanje okoliša i održivi razvoj
- zdravlje i prehrana
- napredne tehnologije za izgradnju i unapređenje gospodarskog sektora

- sigurnost.

Vijeće je naglasilo i važnost aktivne uloge društveno-humanističkih znanosti ne samo u ostvarenju centara izvrsnosti, već i u uspješnom povlačenju financijskih sredstava iz strukturnih fondova EU-a.

Nacionalno vijeće za znanost RH dodatno će proučiti prikazani dokument "Znanstveni centri izvrsnosti" te dati prijedloge i sugestije.

8. Mreža javnih instituta

Nacionalno vijeće za znanost RH, u skladu sa svojim obvezama prema izvršenju mjera iz Programa gospodarskog oporavka Vlade RH, na svojim je sjednicama raspravljalo o mreži javnih instituta.

Raspravu o mreži javnih instituta Nacionalno vijeće za znanost završit će nakon izglasavanja Zakona o znanosti koji će regulirati tu problematiku. U raspravi Vijeće je istaknulo potrebu za racionalizacijom mreže javnih instituta, što pretpostavlja i ujedinjavanje institucija s istovrsnom djelatnošću, potrebu za utemeljenjem nacionalnih instituta koji bi trebali obavljati istraživanja od nacionalne važnosti te uklapanje nekih od postojećih javnih instituta u sveučilišta, čime bi se ojačao kadrovski potencijal postojećih sveučilišta.

Vijeće smatra da je potrebno načiniti studiju gospodarske i stručne uspješnosti javnih instituta kako bi se utvrdilo je li određeni institut po svojoj produkciji i financijskom poslovanju kompatibilan europskim institutima. U skladu s tim, Vijeće je zatražilo od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa gospodarske pokazatelje racionalnosti postojećih javnih instituta. Također, rezultati tematskog vrednovanja koje provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje poslužit će Vijeću kao polazna osnova za projekciju mreže.

9. Prioritetna znanstvena istraživanja

Raspravljajući o prioritetnim znanstvenim istraživanjima ponovno je naglašeno da se ona odnose na projekte koje financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH te da su ona jedna vrsta nacionalnih ili naručenih projekata. Nacionalno vijeće za znanost RH smatra da je potrebno izraditi dokument koji će imati prijedloge prioriteta područnih vijeća, dosadašnje kratkoročne i dugoročne prioritete te prioritete EU-a.

Članovi Nacionalnoga vijeća za znanost donijeli su sljedeće kratkoročne i srednjoročne prioritete u znanstvenim istraživanjima:

- materijali i nanoznanost
- zdravlje
- hrana, poljoprivreda, ribarstvo i biotehnologija
- informacijske i komunikacijske znanosti
- okoliš i klimatske promjene
- energija
- društveno-ekonomske i humanističke znanosti.

Podroban prijedlog donijet će se kada se dobiju podaci o količini sredstava za financiranje prioriteta. Prioriteti se odnose na ona istraživanja koja financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i u kategoriji su tzv. naručenih istraživanja ili istraživanja od nacionalne važnosti. Za istraživanja Nacionalne zaklade za znanost prioritet će biti isključivo znanstvena izvrsnost.

10. Vrednovanje znanstvenih projekata

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH provelo je vrednovanje ugovorenih znanstvenih projekata pri čemu su se za svako znanstveno područje primjenjivali zasebni kriteriji. Od ukupno 2.298 projekata Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH odlučilo je da će nastaviti financirati 2.054 projekta. Od toga se 971 projekt nastavlja financirati u ranije ugovorenom iznosu, a 1083 projekta nastavljaju se financirati sa smanjenim iznosom. Za 244 projekta financiranje nije produženo jer nisu zadovoljili znanstvene i administrativno-financijske kriterije. Jedan od razloga smanjivanja financijskih sredstava je 20 % manji državni proračun za 2010. godinu te obaveza isplate pet rata iz 2009. godine.

Nacionalno vijeće za znanost razmatralo je provedeno vrednovanje ugovorenih znanstvenih projekata i dalo primjedbe na proceduru i znanstvene kriterije koji su bili stavljeni na mrežnu stranicu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, a koji se nisu primjenjivali prilikom vrednovanja. Ujedno, Nacionalno vijeće za znanost smatra da baza nije dobra jer nisu vidljivi svi objavljeni radovi.

Također, Nacionalno vijeće za znanost smatra da za prvu polovicu 2011. godine trebaju biti osigurana sredstva za projektno financiranje kako bi se omogućio nastavak znanstvenih istraživanja.

11. Opravdanost isključivog vrednovanja publikacija prema Current Contentsu

Nacionalno vijeće za znanost razmatralo je problem vrednovanja znanstvenih radova, a samim time i napredovanje znanstvenika, odnosno vrednovanja projekata koji se ostvaruju s pomoću sredstava iz državnog proračuna na temelju baze podataka Current Contents (CC). Ta baza podataka imala je veliku važnost prije ere informatizacije kada su se materijali iz nje tiskali i distribuirali po čitavom svijetu. Sustav prosudbe temeljen isključivo na Current Contentsu nepravedan je i nedostatan jer dok neki časopisi relativno visokog indeksa odjeka nisu uvršteni u bazu, s druge strane baza Current Contents obuhvaća i neke časopise koji gotovo da i nemaju odjeka.

Stoga je Nacionalno vijeće za znanost zaključilo da je prilikom izbora u znanstvena zvanja u prirodnom području (polja biologija, fizika i kemija), biomedicini i zdravstvu te biotehničkom području radove objavljene u časopisima koje citira Current Contents moguće zamijeniti radovima objavljenima u časopisima koje ne citira Current Contents ako im je faktor odjeka veći od medijana faktora odjeka područja (kako ga definira i izračunava ISI). Navedena promjena objavljena je u NN br. 116/2010 (prilog 3.) (vidi poglavlje 14.).

12. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora

Na temelju članka 19. stavka 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 i 46/07), Nacionalno vijeće za znanost na 56. sjednici održanoj 23. ožujka 2010. godine donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora koji je objavljen 31. ožujka 2010. godine u NN br. 38/2010. Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika omogućuje se osnivanje matičnog odbora za Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) koji može imati do 15 članova (prilog 4.).

Na temelju navedene izmjene i dopune Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora Nacionalno vijeće za znanost na 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, donijelo je Odluku o imenovanju članova Matičnog odbora za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) (prilog 5.).

13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Na temelju članka 19. st. 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) Nacionalno vijeće za znanost RH na svojoj 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja koji je objavljen 10. lipnja 2010. godine u NN br. 71/2010. (prilog 6.).

Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika određeni su kriteriji za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području. Za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području pristupnik mora udovoljiti kombiniranim uvjetima propisanim Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja iz svih polja u koja se bira i to u kumulativnom iznosu od najmanje 100 %, s tim da u svakom pojedinačnom polju moraju biti zadovoljeni uvjeti od najmanje 30 %.

14. Pravilnik o dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Nacionalno vijeće za znanost RH na svojoj 60. sjednici, održanoj 9. rujna 2010. godine, donijelo je Pravilnik o dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja koji je objavljen 13. listopada 2010. godine u NN br. 116/2010. Tom dopunom Pravilnika, prilikom izbora u znanstvena zvanja u prirodnom području (polja biologija, fizika i kemija), biomedicini i zdravstvu te biotehničkom području radove objavljene u časopisima koje citira Current Contents moguće je zamijeniti radovima objavljenima u časopisima koje ne citira Current Contents ako im je faktor odjeka veći od medijana faktora odjeka područja (kako ga definira i izračunava ISI) (prilog 3.) (vidi poglavlje 11.).

15. Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja

Na temelju prijedloga Matičnog odbora za polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti i umjetnosti pokreta i prijedloga Područnog umjetničkog vijeća, Nacionalno vijeće za znanost RH na svojoj 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, potvrdilo je Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja. Navedeni Prijedlog Pravilnika

Nacionalno vijeće za znanost uputilo je Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje koje je na svojoj 73. sjednici, održanoj 2. lipnja 2010. godine, prihvatilo navedeni Pravilnik te ga objavilo u NN br. 86/2010 od 12. srpnja 2010. godine. U odnosu na prethodni, novi Pravilnik puno opširnije i detaljnije propisuje uvjete za izbor u umjetničko-nastavna zvanja (prilog 7.).

16. Kategorizacija časopisa iz područja humanističkih znanosti

Na prijedlog Područnog znanstvenog vijeća za humanističke znanosti Nacionalno vijeće za znanost na svojoj 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, donijelo je kriterije za kategorizaciju časopisa (a1 i a2) iz područja humanističkih znanosti koji se primjenjuju prilikom izbora u znanstvena zvanja (Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja). Utvrđeni su sljedeći kriteriji prema kojima se časopisi svrstavaju u kategorije a1 i a2: a) znanstvena izvrsnost časopisa, b) međunarodna prisutnost i c) uloga u znanstvenoj i stručnoj zajednici s obzirom na otvorenost predstavnicima struke da u njima objavljuju kvalitetne radove iz struke.

Također je utvrđen i postupak kategoriziranja te obrazac za podnošenje prijedloga za kategorizaciju časopisa (prilog 8.).

Postupak kategoriziranja časopisa (a1 i a2) iz područja humanističkih znanosti:

- 1) Dvije godine izlaženja časopisa uzimaju se kao minimalno razdoblje nakon kojega se može predložiti kategorizacija ili ponovna kategorizacija časopisa.
- 2) Prijedlog za kategorizaciju podnosi se na propisanom obrascu u kojem se navode podatci koji su potrebni za kategoriziranje časopisa.
- 3) Uz prijedlog za kategorizaciju časopisa obvezatno se prilažu svesci časopisa u posljednje dvije godine izlaženja. Područno vijeće može u postupku vrednovanja časopisa zatražiti dodatnu dokumentaciju.
- 4) Prijedlozi za kategorizaciju časopisa mogu se podnositi tijekom cijele godine. Područno vijeće pristigle će prijedloge razmatrati jednom godišnje, u pravilu na posljednjoj sjednici u kalendarskoj godini ili na prvoj sjednici iduće kalendarske godine.
- 5) Područno vijeće određuje izvjestitelja za podneseni prijedlog kategorizacije, koji u pisanom obliku treba dati mišljenje o ispunjavanju kriterija. Na temelju mišljenja izvjestitelja Vijeće raspravlja i donosi odluku o prijedlogu.
- 6) Redovite revizije klasifikacije časopisa u kategorije a1 i a2 Vijeće može provoditi u razdobljima koja ne mogu biti kraća od četiri godine. Odluku o redovitoj reviziji klasifikacije časopisa Vijeće donosi nakon provedene rasprave u kojoj će utvrditi potrebu za redovitom revizijom.

U skladu s navedenim Nacionalno vijeće za znanost zatražilo je od svih podnositelja zahtjeva za kategorizacijom časopisa iz područja humanističkih znanosti da ispune i dostave Obrazac za podnošenje prijedloga za kategorizaciju časopisa te primjerke časopisa koji su izišli u posljednje dvije godine.

17. Stajalište Nacionalnog vijeća za znanost o zapošljavanju povratnika iz dijaspore

Nacionalno vijeće za znanost RH raspravljalo je o pitanjima zapošljavanja u domovini naših istaknutih znanstvenika iz dijaspore. Stajalište Nacionalnog vijeća za znanost je da praksu zapošljavanja treba i dalje nastaviti vodeći računa o selektivnosti, tj. angažiranju vrhunskih, već afirmiranih znanstvenika te uspješnih mlađih znanstvenika koji zadovoljavaju uvjete izbora u znanstvenog suradnika (docenta). Takvi znanstvenici osim iskustva i kvalitete donose obično i sredstva dobivena međunarodnim projektima te opremu pa njihov angažman može biti višestruko koristan. S tim u vezi Nacionalno vijeće za znanost sugerira Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa da u proračunu za sljedeću godinu predvidi sredstva za te svrhe koja se mogu dodijeliti sveučilištima, odnosno javnim institutima kao kvota ili pak prema nekom drugom ključu (npr. prema individualnim zahtjevima).

Potrebno je također voditi računa i o mogućnosti zapošljavanja vrhunskih znanstvenika iz inozemstva koji bi znatno obogatili znanstveni i nastavni potencijal Hrvatske.

18. Tematsko vrednovanje javnih znanstvenih instituta

Na 59. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost, održanoj 8. srpnja 2010. godine, Kristina Ferara Blašković, načelnica Odjela za akreditaciju u znanosti Agencije za znanost i visoko obrazovanje, predstavila je članovima Nacionalnog vijeća za znanost Tematsko vrednovanje javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj koje će provoditi Agencija za znanost i visoko obrazovanje u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Ukratko je prikazan postupak, vremenski plan provedbe, obrazac za samoanalizu, sastav stručnog povjerenstva s naglaskom na ishod vrednovanja, a to je izvješće/preporuka stručnog povjerenstva o povezivanju institucija unutar istog ili sličnog područja djelovanja ili reintegracija sa sveučilištem ili organiziranje nacionalnih centara izvrsnosti. Ujedno, ishod vrednovanja je i polazna osnova Vijeću za projekciju mreže javnih znanstvenih organizacija čije je donošenje propisano Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Nacionalno vijeće za znanost izrazilo je zadovoljstvo načinom i sadržajem prikazanog dokumenta te se složilo s prijedlogom da u stručnom povjerenstvu za tematsko vrednovanje javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj bude i jedan predstavnik Vijeća za određeno znanstveno područje kojemu pripada javni znanstveni institut.

19. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH

Članovi Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa predstavili su Vijeću Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH (prilog 9.).

Istaknuta je pri tome uloga Zaklade kao središnje i neovisne institucije za javno financiranje znanosti, koja se vodi kriterijima stručnosti, znanstvene izvrsnosti te nacionalnim prioritetima u istraživanjima, te njezina važnost za opstojnost hrvatske znanosti u Europskom istraživačkom prostoru kao jedinstvenom prostoru koji omogućuje prijenos znanja kroz mreže znanstvenika. Projekt njezine izgradnje i jačanja jedan je od ključnih ciljeva provedbe znanstvene i tehnologijske politike i jedan od ključnih iskoraka za jačanje RH kao zemlje utemeljene na znanju.

Ministarstvo smatra da bi se ovim Zakonom dodatno ojačala upravljačka struktura Zaklade koja će osigurati učinkovitije upravljanje Zakladinom imovinom te stvoriti uvjete za namicanje dodatnih sredstava izvan državnog proračuna. Ujedno, unapređuje se i struktura Upravnog odbora te postiže veća ušteda operativnih troškova poslovanja kroz smanjenje broja ureda.

U raspravi članovi Nacionalnog vijeća za znanost RH upozorili su na neke točke Zakona koje bi trebalo jasnije definirati, npr. imenovati znanstvene odbore, propisati udio u dobiti, odnosno odrediti postotni udio od prodaje državne imovine, postotak iz dijela prihoda od igara na sreću i nagradnih igara.

Nacionalno vijeće za znanost RH smatra da konstruktivne prijedloge na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH ne može dati ako ne vidi novi nacrt Zakona o znanosti te namjeru predlagača.

U vezi s Nacionalnom zakladom za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj članovi Vijeća upozorili su na problem izdvajanja sredstava od države jer novca ima za jednoipolgodišnji rad Zaklade. Potrebno je osigurati trajni izvor prihoda za Zakladu. Nacionalno vijeće za znanost smatra da država mora u proračunu osigurati sredstva za rad Zaklade, pri čemu iznos ne bi smio biti manji od 200 milijuna kuna, što bi bilo dostatno za daljnji rad.

Nakon provedene rasprave Nacionalno vijeće za znanost RH podržalo je prijedlog Upravnog odbora Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH o Prijedlogu

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH te je izrazilo mišljenje da ovo nije trenutak za donošenje novog Zakona koji bi trebalo usuglasiti s novim Zakonom o znanosti. Ujedno, Vijeće je dalo konkretnu primjedbu, a to je da članak 8. glasi:

U članku 12. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnog proračuna na posebnoj proračunskoj poziciji, iz dijela prihoda od trošarina na duhanske proizvode i alkohol u iznosu ne manjem od 200 milijuna kuna godišnje, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda."

20. Članstvo u EUROHORC-u

Raspravljajući o članstvu RH u EUROHORC-u Vijeće smatra da se najprije pripremi tekst prijedloga na osnovi kojeg bi se donijela odluka o pokretanju inicijative da se Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti uključe u EUROHORC (European Heads of Research Councils) kako bi se hrvatski znanstvenici mogli prijavljivati na veliki raspon EU-ovih projekata za sva znanstvena područja. Ova inicijativa imat će smisla tek kad se riješi status priljeva sredstava za Nacionalnu zakladu za znanost.

21. Financiranje znanstvenih časopisa

Razmatrajući sustav financiranja znanstvenih časopisa Nacionalno vijeće za znanost RH izrazilo je nezadovoljstvo državnim proračunom za 2010. u vezi sa sufinanciranjem znanstvenih časopisa, za što je predviđeno 4,78 milijuna kuna. Zbog višegodišnjeg kontinuiranog pada javne potpore znanstveni su časopisi dovedeni do ruba izdržljivosti i prije nego što su nastupile recesijske okolnosti. Još je jednom potvrđeno stajalište Vijeća da je primjena antirecesijskih mjera na financiranje znanstvenih časopisa dovela do kolapsa sustava znanstvenog izdavaštva s nesagledivim posljedicama za hrvatsku znanost, kulturu i nacionalni identitet uopće.

Nacionalno vijeće za znanost RH smatra da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, preko Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH, treba pokrenuti postupak projektnog financiranja znanstvenih časopisa kako bi se reducirao broj časopisa, a financirali samo kvalitetni. Ujedno smatra da u Povjerenstvu za izdavaštvo Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH svakako treba biti i predstavnik znanstvenog područja prirodnih znanosti.

22. Matični odbori

Na 46. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost, održanoj 8. travnja 2009. godine, imenovani su predsjednici i članovi dvadeset i dvaju matičnih odbora na mandatno razdoblje od četiri godine:

- Matični odbor za polje biologije
- Matični odbor za polje fizike
- Matični odbor za polje geoznanosti
- Matični odbor za polje kemije
- Matični odbor za polje matematike
- Matični odbor za polja kemijskog inženjerstva, rudarstva, nafte i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije
- Matični odbor za polja strojarstva, brodogradnje, tehnologije prometa i transporta, zrakoplovstva, raketne i svemirske tehnike
- Matični odbor za polja elektrotehnike i računarstva
- Matični odbor za polja arhitekture i urbanizma, geodezije i građevinarstva
- Matični odbor za polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, stomatologije i farmacije
- Matični odbor za polje veterinarske medicine
- Matični odbor za polja poljoprivrednih znanosti, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije i prehrambene tehnologije
- Matični odbor za polje ekonomije
- Matični odbor za polja informacijske i komunikacijske znanosti
- Matični odbor za polja pedagogije, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, logopedije i kineziologije
- Matični odbor za polja politologije, sociologije, demografije, socijalne djelatnosti i sigurnosne i obrambene znanosti
- Matični odbor za polje prava
- Matični odbor za polje psihologije
- Matični odbor za polja filozofije i teologije
- Matični odbor za polje filologije
- Matični odbor za polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije i

- Matični odbor za polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti.

Da bi se mogli provoditi izbori u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području, Nacionalno vijeće za znanost donijelo je na 56. sjednici, održanoj 23. ožujka 2010. godine, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora koji je objavljen 31. ožujka 2010. godine u NN br. 38/2010. Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika omogućeno je osnivanje Matičnog odbora za Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) (prilog 4.). Matični odbor za Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) može imati do 15 članova.

Na temelju navedene izmjene i dopune Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora Nacionalno vijeće za znanost na 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, donijelo je Odluku o imenovanju članova Matičnog odbora za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) (prilog 5.).

Također, Nacionalno vijeće za znanost donijelo je i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (prilog 6.). Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika određeni su kriteriji za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području. Za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području pristupnik mora udovoljiti kombiniranim uvjetima propisanim Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja iz svih polja u koja se bira i to u kumulativnom iznosu od najmanje 100 % s tim da u svakom pojedinačnom polju moraju biti zadovoljeni uvjeti od najmanje 30 %.

Na taj način otvoren je put izborima u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području.

Matični odbori sudjeluju u postupku izbora u znanstvena zvanja te donose konačnu odluku o izboru u znanstveno zvanje. Odluka o izboru u znanstveno zvanje temelj je za izbor u znanstveno-nastavno zvanje.

U 2010. godini ukupno je održano sedamdeset i sedam sjednica, doneseno je tisuću dvjesto devedeset i sedam (1297) odluka o izboru u znanstvena zvanja i dvadeset i sedam (27) negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja (prilog 10.).

Najveći broj odluka o izboru u znanstvena zvanja donio je Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva – polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, dentalne medicine i farmacije (266), slijedi Matični odbor za područje biotehničkih znanosti – polja poljoprivrede, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije i prehrambene tehnologije (143) te Matični odbor za polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti i umjetnosti pokreta (116) i dr.

23. Područna znanstvena vijeća

Na 46. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost, održanoj 8. travnja 2009. godine, imenovani su predsjednici i članovi šest područnih znanstvenih vijeća i jednog umjetničkog vijeća na mandatno razdoblje od četiri godine:

- Područno znanstveno vijeće za prirodne znanosti
- Područno znanstveno vijeće za tehničke znanosti
- Područno znanstveno vijeće za biomedicinu i zdravstvo
- Područno znanstveno vijeće za biotehničke znanosti
- Područno znanstveno vijeće za društvene znanosti
- Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti i
- Umjetničko područno vijeće.

Zadaća područnih vijeća je sudjelovanje u razmatranju pitanja iz djelokruga Nacionalnog vijeća za znanost u vezi s pojedinim znanstvenim i umjetničkim područjima.

Početak 2010. godine pojedina područna znanstvena vijeća razmatrala su kriterije za izbore u znanstvena zvanja i donosila svoje konačne prijedloge vezane uz novi Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Neka područna znanstvena vijeća raspravljala su i donosila svoja mišljenja o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, odnosno o Prijedlogu Zakona o znanosti.

Pojedina područna znanstvena vijeća razmatrala su Vrednovanje rezultata ugovorenih znanstvenih projekata i odluke o njihovu financiranju u 2010. godini.

Sredinom 2010. godine Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti donijelo je prijedlog za kategorizaciju časopisa (a1 i a2) iz područja humanističkih znanosti koji se primjenjuju prilikom izbora u znanstvena zvanja. Predloženi su kriteriji prema kojima se časopisi svrstavaju u kategoriju a1 i a2, postupak kategoriziranja te obrazac za podnošenje prijedloga za kategorizaciju časopisa (prilog 8.) (vidi poglavlje 16.).

Osim navedenoga, područna znanstvena vijeća razmatrala su i specifične upite za pojedina područja, odnosno teme važne za znanstvenu zajednicu općenito. Raspravljalo se o zahtjevima za izbor u znanstveno zvanje, zahtjevima za razvrstavanje znanstvenih polja, zahtjevu za reorganizaciju Matičnog odbora, tumačenju Pravilnika za izbor u znanstvena zvanja, Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (s posebnim osvrtom na humanistička interdisciplinarna polja), Prioritetnim istraživanjima, pozivu za prijedlog članova Upravnog odbora Hrvatske zaklade za znanost i sl.

24. Ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u 2010. godini

Nacionalno vijeće za znanost utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije da bi dobile ovlaštenje za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja (članak 6. stavak 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07). Nacionalno vijeće za znanost donosi ovlaštenja, odnosno odbijenice za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja i upućuje ih ministru.

Rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje na temelju prijedloga Nacionalnog vijeća za znanost izdaje ministar onoj znanstvenoj organizaciji koja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima najmanje petnaest zaposlenika sa znanstvenim zvanjem u odgovarajućem znanstvenom području te najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju, odnosno interdisciplinarnom području, od čega najmanje tri znanstvena savjetnika (članak 34. stavak 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07).

Tijekom 2010. godine Nacionalno vijeće za znanost na temelju zaprimljenih zahtjeva i provedene provjere dostavljenih podataka u Upisniku znanstvenika dalo je četiri ovlaštenja za provođenje navedenog postupka, dvije uskrate, a jednom je dalo uputu da se zahtjev podnese Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa (prilog 11.).

Na 55. sjednici, održanoj 16. veljače 2010. godine, Vijeće je Sveučilištu u Dubrovniku odobrilo izdavanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje biologija.

Na 56. sjednici, održanoj 23. ožujka 2010. godine, Vijeće je Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu odobrilo izdavanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja za znanstveno područje prirodnih znanosti, polja: 1.01. Matematika; 1.02. Fizika; 1.03. Geologija; 1.04. Kemija; 1.05. Biologija; 1.06. Geofizika; i za interdisciplinarna područja znanosti, polje 8.02. Geografija.

Na istoj sjednici odobreno je Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu izdavanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području znanosti, polje 8.04. kroatologija.

Na 61. sjednici, održanoj 28. listopada 2010. godine, Vijeće je Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci predložilo uskratu rješenja za izdavanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u umjetničko-nastavna zvanja za umjetničko područje, polje Likovne umjetnosti.

Na istoj sjednici Vijeće je Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predložilo uskratu rješenja za dobivanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u Interdisciplinarnom znanstvenom području, polje 8.05. Obrazovne znanosti.

Na 62. sjednici, održanoj 29. studenoga 2010. godine, Vijeće je Umjetničkoj akademiji iz Splita odobrilo izdavanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u umjetničko nastavna zvanja za umjetničko područje, polje likovne umjetnosti.

25. Prihvaćanje statuta

Tijekom 2010. godine Nacionalno vijeće za znanost razmatralo je, prihvatilo i predložilo ministru znanosti obrazovanja i športa izdavanje suglasnosti na jednu izmjenu i dopunu statuta (prilog 12).

Nacionalno vijeće za znanost RH na 61. sjednici, održanoj 28. listopada 2010. godine, raspravljalo je o izmjeni i dopuni Statuta Instituta za antropologiju u Zagrebu i dalo suglasnost na Statut.

26. Pozvana predavanja

Tijekom 2010. godine, radi dobivanja više spoznaja potrebnih za rješavanje pojedinih problema o kojima se raspravljalo na sjednicama, Nacionalno vijeće za znanost pozvalo je nekoliko izvjestitelja koji su upoznali Vijeće sa stanjem iz određenih područja i dali odgovore na pitanja koja su postavili članovi i predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost.

Na 55. sjednicu Nacionalnog vijeća za znanost, održanu 16. veljače 2010. godine, pozvan je predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju doc. dr. sc. Vedran Katavić koji je upoznao članove Nacionalnoga vijeća za znanost s radom Odbora (prilog 13.).

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju trenutačno ima samo savjetodavnu ulogu. Ako utvrdi povredu Etičkog kodeksa, Odbor može samo upozoriti na to i ne može odrediti posljedice. Zbog toga bi se Odboru trebala dati veća uloga, što bi se trebalo regulirati u novom Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Godišnje Odbor riješi od tri do šest predmeta. Broj žalbi u Hrvatskoj ne odstupa od broja žalbi u Europi ili svijetu.

Doc. dr. sc. Vedran Katavić napomenuo je kako su neke povrede Etičkog kodeksa kao što su mito i korupcija problem ne samo etičkoga kodeksa, već i narušavanja zakona te da se u skladu s tim moraju odrediti posljedice. Problem je provođenje, odnosno donošenje zaključaka o posljedicama za one koji su narušili zakon i Etički kodeks. Sve ustanove dužne su imati Etički kodeks i Etičko povjerenstvo, a upravni nadzor provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Nacionalno vijeće za znanost izražava zabrinutost zbog trenutačnog stanja u hrvatskoj znanosti. Vijeće smatra kako Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju treba dati veću

ulogu od savjetodavne, kako je u Europi i u svijetu, a o odlukama Odbora moraju biti obaviješteni svi koji financiraju znanost.

Na 58. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost, održanoj 11. lipnja 2010. godine, Tijana Barbić Domazet, voditeljica Sveučilišne knjižnice u Puli, i Senka Tomljanović, voditeljica Sveučilišne knjižnice u Rijeci, predstavile su "Sustav nabave inozemnih znanstvenih časopisa i baza podataka u Republici Hrvatskoj" (prilog 14.).

U izlaganju su upozorile da je provođenje nabave znanstvenih izvora na nacionalnoj razini na temelju pojedinačnih zahtjeva zainteresiranih knjižnica dovelo u Republici Hrvatskoj do aktualnog stanja u kojemu se struktura i sadržaj nabavljenih izvora ne može dovesti u vezu s potrebama hrvatske znanstveno-obrazovne zajednice okupljene oko pojedinih sveučilišta. Projektna struktura kroz koju se proteklih godina provodila nabava znanstvenih izvora (koja je zapravo dio redovitog poslovanja svake knjižnice) nije mogla osigurati kvalitetno sagledavanje potreba cjelokupne hrvatske znanstvene zajednice, kvalitetno vođenje postupaka nabave, sveobuhvatno informiranje i educiranje korisnika za korištenje izvorima. Naglasile su da je hrvatskim znanstvenicima, pripadnicima sveučilišta i ostalih ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, pouzdan i kontinuiran pristup relevantnim svjetskim znanstvenim izvorima te sveobuhvatna i pravodobna informacija o dostupnosti izvora važan preduvjet za znanstveni i obrazovni rad te za napredovanje u znanstvenom zvanju.

Nacionalno vijeće za znanost RH smatra da je trenutačno stanje takvo da struktura i sadržaj nabavljenih inozemnih znanstvenih časopisa nisu u skladu s potrebama hrvatske znanstveno-obrazovne zajednice. Također, Vijeće smatra da je potrebno riješiti probleme knjižničarstva vezane uz znanost te da je potrebno poduzeti odgovarajuće korake s ciljem da se sustav nabave inozemnih časopisa i baza podataka koje je prema članku 15. Zakona o knjižnicama (NN 105/97, 5/98, 104/00 i 69/09) Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu dužna provoditi, temelji na potrebama znanstvenih područja, sveučilišnih sustava i njegovih sastavnica u koji treba svakako uključiti i javne znanstvene institute i Sveučilište u Zagrebu.

27. Razno

Osim navedenoga, Nacionalno vijeće za znanost na svojim sjednicama razmatralo je i raspravljalo o nizu predmeta i davalo očitovanja, mišljenja, podrške, preporuke, prijedloge, tumačenja itd.

Nacionalno vijeće za znanost dalo je prijedlog kandidata za Upravno vijeće Agencije za znanost i visoko obrazovanje, prijedlog kandidata za članove Savjeta za financiranje znanosti i visokog obrazovanja, prijedlog predstavnika u Sektorskom nadzornom odboru za praćenje provedbe Operativnog programa za regionalnu konkurentnost IPA IIIC, prijedlog člana

Upravnog odbora Hrvatske zaklade za znanost te prijedlog članova stručnog povjerenstva radi tematskog vrednovanja koje provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Nacionalno vijeće za znanost davalo je mišljenja vezana uz postupak izbora u znanstveno zvanje, mišljenja vezana uz izbor u znanstvena zvanja u interdisciplinarnim područjima znanosti, ovlaštenje za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje "druge" ovlaštene znanstvene organizacije, razmatralo je zahtjeve za pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja te prigovore na rad stručnog povjerenstva za izbor u znanstveno zvanje, osnovalo je stručno povjerenstvo radi davanja stručnog mišljenja o ispunjavanju uvjeta za izbor u umjetničko-nastavno zvanje, davalo je tumačenja o nekim pitanjima vezanim uz Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, mišljenje o statusu dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, mišljenje o zahtjevu u kojem se traži korigiranje akademskog naziva/akademskog stupnja poslijediplomskog sveučilišnog studija, mišljenje o području i polju znanosti prema klasifikaciji iz Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama u koju se svrstava diploma, mišljenje o zahtjevu za inicijalnom akreditacijom za obavljanje znanstvene djelatnosti te davalo mnoge druge odgovore na upite matičnih odbora ili pojedinaca.

Također, Nacionalno vijeće za znanost razriješilo je dužnosti pojedine članove područnih znanstvenih vijeća i matičnih odbora, a na njihovo mjesto imenovalo druge članove.

Nacionalno vijeće za znanost raspravljalo je i o Prijedlogu proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost, znanstvenim hrvatskim časopisima u JCR Science Edition 2009. te o prigovorima na razrješenje članstva u matičnom odboru. Nažalost, prijedlog proračunskih sredstava došao je pred Nacionalno vijeće odviše kasno, pa Vijeće nije moglo utjecati na pojedine proračunske stavke.

Nacionalno vijeće za znanost tijekom 2007. godine provelo je vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada Šumarskog instituta u Jastrebarskom. Tom prilikom ustanovljeno je da Šumarski institut u Jastrebarskom ima manji broj znanstvenika od potrebnog broja propisanog tadašnjim Pravilnikom o vrednovanju znanstvenih organizacija (NN br. 39/05) te je Nacionalno vijeće za znanost donijelo preporuku da se Šumarskom institutu u Jastrebarskom uputi pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine za produljenje statusa znanstvene organizacije u Upisniku znanstvenih organizacija koji se vodi pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH. U skladu s tim Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa uputilo je Šumarskom institutu u Jastrebarskom pismo očekivanja kojim je Institut u obvezi u tri godine ukloniti navedeni nedostatak. U međuvremenu, prije isteka roka, Hrvatski šumarski institut (Šumarski institut u Jastrebarskom u međuvremenu je promijenio naziv u Hrvatski šumarski institut) uklonio je navedeni nedostatak i sam je podnio zahtjev za izdavanjem dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti. Nacionalno vijeće za znanost provjerilo je navedene podatke i predložilo da se Hrvatskom šumarskom institutu u Jastrebarskom izda dopusnica za produljenje statusa znanstvene organizacije u Upisniku znanstvenih organizacija koji se vodi pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH.

Članovi Vijeća aktivno su sudjelovali na mnogobrojnim znanstvenim i stručnim skupovima i drugim događanjima u zemlji i inozemstvu.

28. Agencija za znanost i visoko obrazovanje

O besprijekornom funkcioniranju Nacionalnog vijeća za znanost brine se Agencija za znanost i visoko obrazovanje – Odjel za znanost. U 2010. godini Odjel za znanost nastavio je vođenje svih šest područnih znanstvenih vijeća, umjetničkog vijeća te vođenje 23 matična odbora. Osim navedenoga, Odjel i dalje uspješno vodi radne skupine, odnosno stručna povjerenstva koja je osnovalo Nacionalno vijeće za znanost.

Svi materijali i potrebne obavijesti vezane uz rad Nacionalnog vijeća za znanost, područnih vijeća i matičnih odbora nalaze se na mrežnim stranicama Agencije za znanost i visoko obrazovanje www.azvo.hr i na mrežnim stranicama Nacionalnog vijeća za znanost www.nvz.hr.

S navedenim aktivnostima Odjel za znanost nastavlja i nastaviti će i u 2011. godini.

29. Umjesto zaključaka

U dokumentima donesenim 2009. i 2010. godine Nacionalno vijeće za znanost naglašava snažnu potrebu jačanja inovacijskog potencijala države i sustavnijeg financiranja znanosti. Vijeće polazi od premise da se gospodarska aktivnost u razvijenom svijetu usmjerava prema industrijama s visokim stupnjem inovativnosti. Samo takve djelatnosti jamče visoku profitabilnost i povrat ulaganja. U kontekstu globalnog i brzog protoka i prijenosa informacija znanost pruža ključan doprinos gospodarstvima temeljenim na znanju. Da bi se znanja pretvorila u proizvode, potrebno je razviti cjelovit sustav mjera, a prije svega riješiti pitanje zaštite intelektualnih prava te primjereno vrednovati razvojnu znanost kroz sustav napredovanja. U tom je smislu, a na poticaj Vlade RH, Nacionalno vijeće za znanost i dopunilo kriterije izbora u znanstvena zvanja. Stajalište je Vijeća da Hrvatska može imati velike koristi od učinkovitog znanstveno-tehnološkog sustava, pa je primarna zadaća Vlade povećati ulaganja u znanstveno-tehnološki razvoj. Samo tako osigurat će se i potpuno iskoristiti potencijal Hrvatske za dugoročni društveno-gospodarski razvoj. Nažalost, Vijeće je često bezuspješno upozoravalo na izostanak te važne sastavnice razvoja društva, poglavito na mala ulaganja u znanost, argumentirajući da su upravo zemlje u gospodarskoj krizi više ulagale u znanost ispravno vjerujući u brži oporavak. Vlada RH već je 2008. godine donijela Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje. U listopadu Nacionalno vijeće za znanost ocijenilo je taj Plan i konstatiralo da je nažalost proveden samo mali dio mjera te da manjkaju strogi i periodični nadzorni mehanizmi Plana. Stoga je Nacionalno vijeće za znanost izradilo obnovljenu verziju Plana kao važan skup mjera koje je nužno žurno donijeti radi stvaranja preduvjeta za stabilan razvoj i napredak RH.

Posebno ističemo pet strukturnih problema zacrtanih u dokumentu Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanosti i istraživanju:

1. deficit istraživača zbog kojeg je nužno povećati broj i kvalitetu istraživača, njihovu pokretljivost u sklopu međunarodne znanstvene zajednice te između gospodarstva i javnog sektora
2. niska razina ulaganja po istraživaču koju je potrebno znatno povećati i poticati promjenu strukture izvora financiranja kako bi se podignula uloga poslovnog sektora, pojedinačno i u suradnji znanosti i gospodarstva, posebice akademskog poduzetništva
3. opseg i kvaliteta istraživačkih rezultata koji su motivirani internim, često nerazumno niskim pravilima pojedinih znanstvenih područja, a ne međunarodnim standardima
4. nedovoljna transformacija istraživanja u inovacije, zaštita intelektualnog vlasništva i povezanost poslovnog i znanstvenog sektora
5. javno financiranje istraživačkih projekata koje nema potrebnu vjerodostojnost u ocjenjivanju i nadziranju, pa ne uspostavlja kvalitetne natjecateljske odnose među znanstvenicima. Javno financiranje istraživačkih projekata trebalo bi slijediti kriterij izvrsnosti i individualne odgovornosti istraživača, a ne raspodjelu po institucijama.

Aktivnosti Nacionalnog vijeća za znanost u 2010. godini mogu se sažeti u sljedećim točkama:

- Vijeće je pokrenulo inicijativu promjene strukture financiranja znanstvenih istraživanja od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj. Unatoč tome, Nacionalno vijeće za znanost nije zadovoljno trenutačnom situacijom u kojoj se ne obnavlja fond Zaklade, već se troše posljednje zalihe sredstava. S druge strane, glavnina sredstava za znanstvena istraživanja i dalje su koncentrirana u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa koje nema dovoljne resurse za vrednovanje tih projekata.
- Vijeće smatra da bi u budućem Zakonu o znanosti trebalo izostaviti podjelu na znanstvene grane, a naglasak dati na znanstvena područja, eventualno polja; prihvaćanje podjele znanstvenih područja i polja prema Frascatijevoj klasifikaciji, namijenjene za praćenje podataka u javnom sektoru u području znanosti i tehnologije, omogućuje provođenje nacionalne statistike i međunarodne usporedivosti u skladu s namjerama Europske unije; u skladu s tim potaknuto je prihvaćanje međunarodne klasifikacije obrazovanja (International Standard Classification of Education – ISCED).
- Nacionalno vijeće za znanost pozdravlja profesionalizaciju sustava i procesa vrednovanja koju će provoditi Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

U okviru svojih ingerencija Nacionalno vijeće za znanost tijekom 2010. godine raspravljalo je i odlučivalo o pitanjima koja su važna za znanstvenu djelatnost te predlagalo i poticalo donošenje mjera za njezino unapređenje. Ostale djelatnosti u nadležnosti Vijeća bile su: ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja, izbori u interdisciplinarna znanstvena zvanja, dopusnice za upis u Upisnik znanstvenih organizacija, razrješenja i imenovanja članova matičnih odbora, područnih vijeća i dr.

30. Financijsko izvješće Nacionalnog vijeća za znanost za 2010 godinu

Ukupni proračun Nacionalnog vijeća za znanost (A-621179) za 2010. godinu iznosio je prema zadnjem rebalansu 1.587.452,00 kn. U tablici je dat prikaz po proračunskim pozicijama:

Oznaka	Aktivnost	Oznaka troška	Opis troška	Korisnik proračunskog sredstva	Proračun 2010.	Ostvarenje 2010.
11	A621179	3211	Službena putovanja	Nacionalno vijeće za znanost	476.756,00	291.525,24
11	A621179	3237	Intelektualne i osobne usluge	Nacionalno vijeće za znanost	1.032.080,00	1.441.713,57
11	A621179	3293	Reprezentacija	Nacionalno vijeće za znanost	54.716,00	43.840,69
11	A621179	3299	Ostali nespomenuti rashodi	Nacionalno vijeće za znanost	23.900,00	1.189,44
				UKUPNO:	1.587.452,00	1.778.268,94

Iz aktivnosti Nacionalnog vijeća za znanost vrše se isplate naknada za rad, pokriće troškova službenih putovanja i pokriće ostalih troškova:

- članovima Nacionalnog vijeća za znanost,
- članovima Matičnih odbora (23 matična odbora),
- članovima Područnih vijeća (6 znanstvenih i 1 umjetničko vijeće),
- recenzentima,
- 1/2 troškova članovima Savjeta za financiranje (drugu polovicu snosi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje),
- 1/2 troškova članovima Odbora za etiku (drugu polovicu snosi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje).

Ukupan broj svih članova za koje se vrše isplate naknada iz aktivnosti Nacionalnog vijeća za znanost iznosi cca.: 350 ljudi. U 2010. godini sveukupno je održano preko 100 sjednica Nacionalnog vijeća za znanost, matičnih odbora, područnih vijeća, Savjeta za financiranje i Odbora za etiku.

Sredstva u tom iznosu bila su dostatna za isplate naknada za rad do 31.10.2010. Naime, proračun Nacionalnog vijeća za znanost kontinuirano se iz godine u godinu smanjuje: proračun za 2008. bio je 4.452.163 kn (nakon zadnjeg rebalansa 2.952.663 kn), proračun za 2009. bio je 3.203.400 kn (nakon zadnjeg rebalansa 2.710.957 kn), proračun za 2010. bio je 1.667.452 kn (nakon zadnjeg rebalansa 1.587.452 kn), a proračun za 2011. godinu iznosi 1.532.736 kn.

Napomena: dijelom su sredstva umanjena jer od 2009. godine Nacionalno vijeće za znanost više ne provodi vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada znanstvenih organizacija.

Prilog 1.

Akcijski plan

Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje

Modificirani prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost

Zagreb, studeni 2010.

Posvuda u svijetu ekonomska se aktivnost usmjerava prema industrijama koje se odlikuju visokim stupnjem inovativnosti i diferencijacije jer jedino takve industrije jamče visoku profitabilnost i povrat ulaganja. Devetnaesto stoljeće bilo je obilježeno gradnjom infrastrukture i podizanjem industrija koje su stvarale infrastrukturu industrijskog društva. Proizvodi kemijske industrije i masovno korištenje nafte karakterizirali su prvih 70 godina dvadesetog stoljeća. Kraj dvadesetog stoljeća i početak dvadesetprvog karakterizirani su masovnim stvaranjem, prijenosom i korištenjem informacija. U tom kontekstu, znanost pruža ključni doprinos ekonomijama utemeljenima na znanju, i to novim idejama i tehnološkim rješenjima. Za ekonomiju utemeljenu na znanju jednako je važna i sposobnost da se znanstvena otkrića pretvore u uspješne komercijalne proizvode. Kao i svako društvo, Hrvatska može imati velike koristi od učinkovitoga znanstvenog i tehnološkoga sustava te je stoga primarna zadaća Vlade RH povećati ulaganja u znanstveni i tehnološki razvoj, kako bi se osiguralo i maksimalno iskoristio njegov doprinos dugoročnom ekonomskom i društvenom razvoju.

Vlada RH 18. travnja 2008. godine usvojila je Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanosti i istraživanje. U listopadu 2010. godine, Nacionalno vijeće za znanost evaluiralo je Akcijski plan i utvrdilo da je u periodu od 2008. – 2010. godine nažalost proveden samo vrlo mali dio mjera predviđenih Akcijskim planom. Tu se posebice ističe i izostanak sustavnog prikupljanja i analize relevantnih podataka što onemogućava analizu stvarnog stanja i učinka predloženih i poduzetih mjera.

Na temelju raspoloživih podataka, Nacionalno vijeće za znanost izradilo je obnovljenu verziju Akcijskog plana za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje te ga predlaže Saboru i Vladi kao važan skup mjera koje je nužno žurno donijeti radi stvaranja preduvjeta za stabilan razvoj i napredak RH. Ulaganje u znanje i inovacije temelj su politike Europske unije u nadolazećem periodu (Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union), a posebice ističemo da je većina europskih zemalja (uključujući i Srbiju i Sloveniju) kao odgovor na krizu donijela ambiciozne mjere poticanja istraživanja i razvoja. Nažalost, Hrvatska ne da nije povećala ulaganja u znanost i inovacije, već je kroz nekoliko zadnjih rebalansa Državnog proračuna došlo do značajnog, kako apsolutnog, tako i relativnog smanjenja ulaganja u istraživanja i razvoj.

Iznimno žalosti činjenica da za programe nedavno preustrojene Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj nisu osigurana nikakva sredstva. Iz Državnog proračuna godišnje se preko milijardu kuna ulaže u „hladni pogon“ znanstvenih institucija, a sve to ulaganje nema smisla ukoliko se znanstvenicima uskrate sredstva za rad. Uspoređujući godišnji doprinos Hrvatske FP programu Europske unije i udio FP programa u ukupnom financiranju znanosti u Europi, godišnje ulaganje u znanstvene projekte trebalo bi biti najmanje između 400 i 600 milijuna kuna. Nedavnim izmjenama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj osigurani su učinkoviti mehanizmi raspodjele i nadzora sredstava, a uzimajući u obzir teško gospodarsko stanje, NVZ ovim Akcijskim planom predlaže Saboru i Vladi da za projekte NZZ u 2011. godini osigura 200 milijuna kuna, te da se taj iznos povećava po stopi od najmanje 10% godišnje.

Kako se ne bi ponovila situacija s Akcijskim planom iz 2008. godine koji nije realiziran, NVZ predlaže Vladi za obveže Ministra znanosti, obrazovanja i športa na podnošenje polugodišnjih izvještaja o realizaciji plana Nacionalnom vijeću za znanost ili sličnom tijelu koje će biti osnovano novim zakonom.

I. CILJEVI

Ciljevi Akcijskog plana ulaganja u znanost i istraživanje proizlaze iz strateškog opredjeljenja Hrvatske da svoj razvoj temelji na gospodarstvu znanja i dobrovoljnom prihvaćanju smjernica Europske unije (EU) u području znanosti i istraživanja te mogućnosti koju sadašnja pozicija Hrvatske ima prema državama članicama EU-a.

Posebice je važno usredotočiti se na unapređenje kvalitete ulaganja i rješavanje sljedećih strukturnih problema:

- Prvi strukturni problem vezan je uz deficit istraživača zbog kojeg je nužno povećati broj i kvalitetu istraživača, njihovu pokretljivost u sklopu međunarodne znanstvene zajednice te između gospodarstva i javnog sektora.
- Drugi strukturni problem je vrlo niska razina ulaganja po istraživaču koju je potrebno značajno povećati i poticati promjenu strukture izvora financiranja kako bi se podignula uloga poslovnog sektora, pojedinačno i u suradnji znanosti i gospodarstva, posebice akademskog poduzetništva.
- Treći strukturni problem je opseg i kvaliteta istraživačkih rezultata koji su motivirani internim, često nerazumno niskim pravilima pojedinih znanstvenih područja, a ne međunarodnim standardima.
- Četvrti strukturni problem nalazi se u nedovoljnoj transformaciji istraživanja u inovacije, zaštiti intelektualnog vlasništva i povezanosti poslovnog i znanstvenog sektora.
- Peti strukturni problem je javno financiranje istraživačkih projekata koje nema potrebnu vjerodostojnost u ocjenjivanju i nadziranju, pa ne uspostavlja kvalitetne natjecateljske odnose među znanstvenicima. Javno financiranje istraživačkih projekata trebalo bi slijediti kriterij izvrsnosti i individualne odgovornosti istraživača, a ne raspodjelu po institucijama.

Nacionalni akcijski plan za povećanje ulaganja u znanost i istraživanje predlaže mjere i instrumente s pomoću koji se navedeni strukturni problemi mogu u kraćem i duljem roku postupno otkloniti.

II. ZADACI I MJERE

A. ISTRAŽIVAČKI I INOVACIJSKI KAPACITETI

1. LJUDI

Poslovnom sektoru, ako se želi privući njegova ulaganja u istraživanja, treba osigurati snažnu javnu istraživačku bazu i dovoljan broj kvalitetnih ljudi osposobljenih za samostalno istraživanje. Prostor i opremu razmjerno je jednostavno izgraditi ili kupiti, no stvaranje široke baze kvalitetnih istraživača je složen zadatak koji zahtijeva dugotrajna ulaganja i sustavnu politiku razvoja ljudskih potencijala.

1.1. Povećanje kvalitete i broja istraživača

1.1.1. Istraživačka karijera kao najprivlačniji poziv

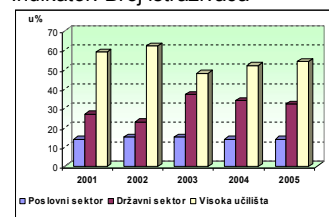
Uspjeh ulaganja u istraživanje i razvoj najviše ovisi o kvaliteti i motivaciji istraživača koji provode istraživanja. Proteklih godina svjedoci smo tendencije odljeva najkvalitetnijih mladih ljudi u neka druga privlačnija zanimanja, te je nužno poduzeti radikalne korake kako bi karijera istraživača postala privlačnija. S tim je ciljem potrebno poduzeti sljedeće mjere:

- Primijeniti Europsku povelju o istraživačkim karijerama i Kodeks o novačenju istraživača, te provesti nacionalnu kampanju za promicanje načela Povelje i Kodeksa. Načela povelje potrebno je ugraditi u nacionalnu i institucijsku legislativu, te u kolektivne ugovore sa sindikatima i istraživačkim i stručnim udrugama.
- Uspostaviti financijske instrumente za razvitak istraživačkih karijera. MZOŠ programom znanstvenih novaka podupire razvitak istraživačke karijere u najranijoj fazi mladog znanstvenika. Nacionalna zaklada za znanost (NZZ) razvila je dio financijskih instrumenata za potporu razvoja istraživačkih karijera na razini doktoranda, postdoktoranda, *EMBO Installation Grant*, znanstvenika povratnika te gostujućeg profesora (istraživača). MZOŠ programima stipendiranja poslijediplomanada i „Unity Through the Knowledge Fund“ osigurava znatna sredstva koja podupiru razvitak istraživačke karijere suradnjom s hrvatskim znanstvenicima u inozemstvu. Navedene financijske instrumente potrebno je bolje strukturirati i uskladiti. Slične financijske instrumente trebaju razvijati i same institucije, posebice sveučilišta.
- Uspostaviti institucijske politike za razvitak istraživačkih karijera s ciljem programiranog obrazovanja i osposobljavanja svakoga mladog istraživača uz dodjeljivanje odgovarajuće supervizije i resursa. Institucijske politike treba izgrađivati s partnerima iz poslovnog sektora. Država financijskim instrumentima treba podržavati dobro strukturirane institucijske politike razvoja karijere.

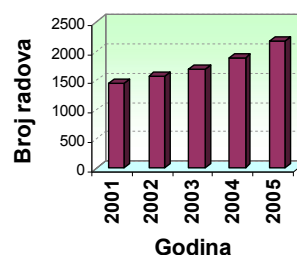
1.1.2. Sustavno razvijanje poslijedoktorske faze i osamostaljvanje istraživača

Razdoblje prijelaza iz faze istraživača koji uči (mladi istraživač i poslijedoktorand) u fazu nezavisnog istraživača kritično je razdoblje za napredovanje svakog istraživača i iskorištavanja njegova potencijala i

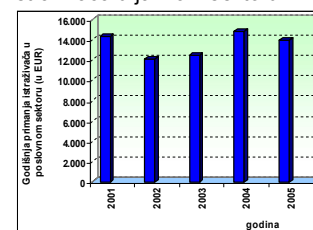
Indikator: Broj istraživača

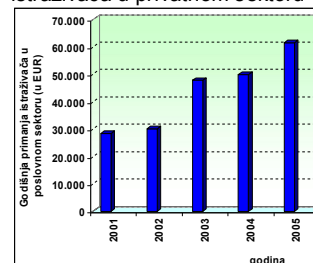
Indikator: Broj objavljenih radova

Indikator: Godišnja primanja istraživača u javnom sektoru

Indikator: Godišnja primanja istraživača u privatnom sektoru

Indikator: Broj istraživača koji su prvi put ostvarili neovisno financiranje

poduzetničke energije. Nedostatak odgovarajućih sredstava i institucijskog okruženja koje omogućuje osamostaljivanje najčešće dovodi do gubitka vremena i trajnoga gubitka potencijala za intenzivan razvoj. Zbog toga je potrebno pokrenuti financijske instrumente uspostavne potpore (*installation grantove*) za poslijedoktorande na nacionalnoj i na institucijskoj razini. Stožernu ulogu u tome preuzet će NZZ, no i sveučilišta i znanstveni instituti trebaju razraditi vlastite mehanizme potpore za uvođenje novih istraživača u sustav.

1.1.3. Reforma doktorskih studija i doktorandi

Podizanje opće razine znanja i produljenje aktivnoga životnog vijeka rezultira sve većom potrebom za obrazovanjem. Početkom 20. stoljeća srednjoškolsko obrazovanje bilo je dovoljno za samostalan rad, u drugoj polovini 20. stoljeća to je bio završen fakultet, a u 21. stoljeću sve se više nameće potreba da školovanje završi doktoratom znanosti. Doktorat znanosti u Bolonjskom sustavu 3+2+3 više nije „kruna životnog rada“, već samo potvrda o završenom školovanju i ulaznica u sustav cjeloživotnog učenja. Kako bi se sustav doktorskih studija prilagodio novim potrebama, potrebno je provesti sljedeće:

- Reformu doktorskih studija kao studija III. ciklusa kojim se sustavno i programirano istraživačkim radom i zaposlenošću u punom radnom vremenu razvijaju opće i specifične kompetencije za potrebe industrije, poslovnog i javnog sektora. Financijskim instrumentima države nužno je dodatno podupirati doktorske studije koji se temelje na međunarodno konkurentnim istraživanjima te suradnji i partnerstvu s poslovnim sektorom. Financijskim instrumentima države potrebno je dodatno podupirati združene doktorske studije, posebice međunarodne.
- Razviti nacionalne politike (standarde kvalitete) i uspostaviti doktorske škole (graduate schools).
- Investirati u razvoj supervizora (mentora), državnim i institucijskim financijskim instrumentima, te uspostaviti sustav valorizacije supervizije (mentorstva) na institucijskoj i nacionalnoj razini.
- Tijekom sljedećih pet godina povećati broj doktoranada za najmanje 2 do 3 puta i financijskim instrumentima uspostaviti različite vrste doktoranada (nacionalni, sveučilišni itd.) različitog trajanja financiranja (od 2 do 6 godina).
- Uvesti sustav industrijskih doktorata i omogućiti osiguranje tajnosti rezultata koji su dobiveni istraživanjima u gospodarstvu.

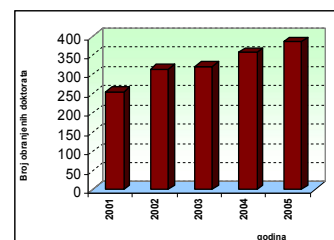
MZOŠ će razviti i profilirati instrumente za financiranje doktoranada sustavom znanstvenih novaka koji će tijekom 2011. godine biti temeljito reformiran prema sljedećim načelima:

- Sredstva za znanstvene novake su financijski instrument države koji omogućava izradu doktorske disertacije i poslijedoktorsko usavršavanje i ne trebaju biti sredstvo za osiguravanje održavanja nastave na sveučilištu.
- Broj novaka odobrenih nekom projektu određen je samo kvalitetom projekta i raspoloživih mentora; eventualne nastavne potrebe ne uzimaju se u obzir; zahtjev za odobrenjem sredstava za zapošljavanje znanstvenih novaka upućuje voditelj projekta izravno MZOŠ-u.

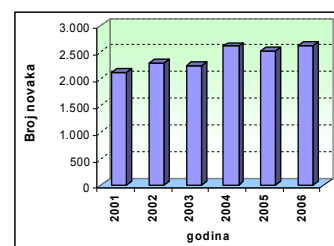
1.1.4. Uključivanje studenata u istraživanje i inovacije

Sveučilišta i javni znanstveni instituti, zajedno s poslovnim i javnim sektorom (posebice jedinicama lokalne samouprave), uz potporu države, trebaju razviti inovacijsku politiku i politiku transfera znanja kojoj je cilj širenje inovacijske i istraživačke baze. Temelj te politike treba biti

Indikator: Broj obranjenih doktorata

Indikator: Broj doktoranada u sustavu znanstvenih novaka

Indikator: Broj doktoranada izvan sustava znanstvenih novaka

Indikator: Broj radova studenata

Indikator: Broj ECTS bodova koje su studenti ostvarili istraživačkim radom

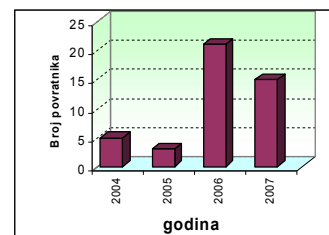
uključivanje studenata u istraživanja, inovacije i prijenos znanja, bilo na sveučilišnoj/institucijskoj razini, bilo radom u poduzećima, posebice malim i srednjim poduzećima. Sveučilišta trebaju stvoriti preduvjete za inovacijske i poduzetničke projekte studenata – sustavnim pružanjem interdisciplinarnog (npr. tehnoloških i ekonomskih) znanja, vrednovanjem i nagrađivanjem inovacijskih projekata i formiranjem studentskih poduzetničkih inkubatora. Istraživačke i inovacijske aktivnosti trebaju biti integrirane u sustav formalnog obrazovanja za stjecanje ECTS kredita i potrebnih kompetencija.

1.1.5. Privlačenje istraživača iz inozemstva

Uz odgoj i školovanje vlastitih istraživača, iznimno značajan preduvjet za razvoj istraživačkih i inovacijskih kapaciteta je privlačenje istraživača iz inozemstva, kako hrvatskih istraživača koji trenutno rade u inozemstvu, tako i stranih državljana.

- NZZ i MZOŠ uspostaviti će nove i proširiti postojeće (Programi Gost i Povratnik NZZ, Fond „Jedinstvo uz pomoć znanja“) mehanizme financijske potpore znanstvenicima iz inozemstva koji dolaze raditi u Hrvatsku i stipendiranja doktoranada iz Hrvatske u njihovim laboratorijima u inozemstvu.
- Sveučilišta će pri uredima za međunarodnu suradnju oformiti službe za strane studente (diplomske, poslijediplomske i poslijedoktorske) i gostujuće nastavnike, koje će biti osposobljene da im učinkovito pomažu u rješavanju problema povezanih s boravkom u Hrvatskoj (vize, zdravstveno osiguranje, smještaj itd.).

Indikator: Broj povratnika

Indikator: Broj stranih istraživača

1.2. Suradnja

Uspješna istraživanja zahtijevaju postojanje određene kritične mase istraživača i opreme. Ubrzanje života koje se javilo kao posljedica napretka u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama uvelike je promijenilo način na koji funkcionira suvremena znanost. Istraživači koji čitav radni staž rade jednu problematiku sve su rjeđi, a sve češće svjedočimo brzom stvaranju i stalnom preoblikovanju velikih istraživačkih konzorcija koji se osnivaju radi rješavanja konkretnih projektnih zadataka. Hrvatsku karakterizira velik broj malih istraživačkih grupa koje rade zatvorene u svojoj problematici i vrlo malo surađuju s ostalim istraživačima, čak i u sklopu vlastite institucije. Radi učinkovitog natjecanja u međunarodnoj konkurenciji navedenu je situaciju potrebno žurno promijeniti i potaknuti intenzivnu suradnju istraživača, kako u Hrvatskoj, tako i na međunarodnoj razini. Tijekom 2011. godine MZOŠ i NZZ razradit će mjere koje će poticati suradnju i destimulirati neproduktivna istraživanja.

Posebno će se poticati suradnja s hrvatskim znanstvenicima u inozemstvu na način da će MZOŠ dodatno razraditi financijske instrumente za potporu kratkoročnim i srednjoročnim boravcima mladih znanstvenika iz Hrvatske u njihovim laboratorijima u inozemstvu.

1.2.1. Kolaborativne mreže izvrsnosti

Kolaborativne mreže izvrsnosti povećavaju kapacitet za međunarodno natjecanje i preduvjet su za aktivnije uključivanje gospodarstva, privlačenje ulaganja i povećanje istraživačke baze (obrazovanjem i osposobljavanjem). Financijskim instrumentima MZOŠ i NZZ razradit će

Indikator: Ukupna sredstva ostvarena u projektima u kojima sudjeluju više od tri grupe koje imaju neovisno financiranje.

sustav poticanja stvaranja kolaborativnih mreža izvrsnosti i okrupnjivanja istraživanja u kolaborativnim istraživačkim programima.

1.2.2. Međunarodne mreže izvrsnosti

Sudjelovanje u međunarodnim konzorcijima iznimno je važno zbog privlačenja inozemnih financijskih sredstava i uključivanja hrvatskih istraživača u vrhunske istraživačke projekte. Tijekom 2010. i 2011. godine MZOŠ će u suradnji sa sveučilištima i znanstvenim institutima razraditi mjere koje će osigurati:

- sustav za informiranje i potporu pripremi aplikacija za međunarodne projekte;
- materijalnu i organizacijsku potporu istraživačima koji sudjeluju u međunarodnim kolaborativnim istraživanjima;
- administrativnu potporu (kapacitet) za upravljanje međunarodnim projektima.

Indikator: Broj aplikacija za međunarodne projekte

Indikator: Broj ugovorenih međunarodnih projekata

Indikator: Broj istraživača koji sudjeluju u međunarodnim projektima

Indikator: Ukupna sredstva ostvarena međunarodnim projektima

1.2.3. Uklanjanje svih prepreka za suradnju

Hrvatska je mala zemlja i svako uspješno istraživanje uključuje i neki oblik međunarodne suradnje. Na žalost, ta je suradnja još uvijek opterećena brojnim problemima povezanim s procedurom uvoza uzorka ili reagensija, te neprimjerenih poreznih propisa. Kako bi svela navedene probleme na najmanju mjeru, Vlada RH osnovat će do kraja 2010. godine zajedničko povjerenstvo MZOŠ-a i Ministarstva financija koje će u roku od 6 mjeseci predložiti mjere za uklanjanje svih postojećih prepreka, uključujući i sljedeće:

- osiguranje neometanog i besplatnog prolaska granice za sve uzorke i reagensije koje prima ili šalje ovlaštena znanstveno-istraživačka ustanova;
- oslobođenja od poreza za stipendije gostujućih studenata i znanstvenika.

2. FINANCIRANJE JAVNIH ISTRAŽIVANJA

Jedan od temeljnih zadataka koje Hrvatska mora ostvariti tijekom sljedećih desetak godina je značajno podizanje razine obrazovanosti svoje populacije. Za ostvarenje tog cilja nužno je povećati kapacitete i kvalitetu visokog školstva. Suvremeno školovanje sve je manje usmjereno na usvajanje velike količine informacija (znanja), a sve se više usmjerava na razvoj sposobnosti stjecanja znanja i rješavanja problema (vještine). Učenje tijekom istraživanja tu je iznimno značajno i zato je važno u sustavu visokog školstva imati široku bazu istraživača koji će svoju ulogu više ostvarivati u nastavnom procesu, no u vrhunskim znanstvenim istraživanjima. Samo neki od tih istraživača imat će razinu izvrsnosti potrebnu za dobivanje kompetitivnih znanstveno-istraživačkih projekata, a opstanak dovoljno široke baze aktivnih istraživača osigurat će MZOŠ koji će financirati „hladni pogon“ znanstveno-istraživačkih projekata.

2.1. Znanstveni projekti iz proračunskih sredstava

U ovom trenutku MZOŠ za znanstveno-istraživačke projekte izdvaja oko 130 milijuna kuna godišnje. U novom sustavu financiranja istraživanja navedeni iznos treba preusmjeriti u „hladni pogon“ koji će se odobravati uz pojednostavljeni postupak prijave i ocjene (piše se samo sažetak projekta, a ocjenjuje se dosadašnja produktivnost). Točna pravila razradit će MZOŠ tijekom 2010. godine, a temeljit će se na sljedećem:

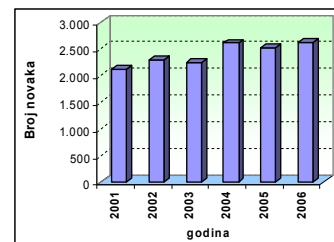
- Sredstva za hladni pogon projekta odobravaju se na godinu dana.
- Na temelju produktivnosti projekta (voditelja) u posljednjih 5

Indikator: Ukupna sredstva za projekte

Indikator: Broj znanstvenih novaka

godina, Prosudbena skupina dodjeljuje projektu (voditelju) ocjenu 0 – 5 (5 – 10% najboljih projekata, 4 – sljedećih 20% projekata, 3 – sljedećih 20% projekata, 2 – sljedećih 20% projekata, 1 – sljedećih 20% projekata, 0 – 10% najlošijih projekata).

- Sredstva se dodjeljuju razmjerno ocjeni (okvirno 1 = 5.000 kn po istraživaču, 5 = 25.000 kn po istraživaču), korigiranoj za vrstu istraživanja (eksperimentalna, teorijska, terenska itd.).
- Istraživački tim čine samo voditelj i njegovi poslijediplomski i poslijedoktorski studenti (zaposleni u ustanovi voditelja).
- Ovisno o ocjeni, projekt ima pravo na najviše: ocjena 0 ili 1 = 0 novaka, ocjena 2 = 1 novak, ocjena 3 = 2 novaka, ocjena 4 = 3 novaka, ocjena 5 = 4 novaka.
- Poslijedoktorski studenti imaju mogućnost prijaviti „poslijedoktorske“ projekte, no takvi projekti nemaju pravo na znanstvene novake.
- Pravo na novaka ne znači automatski dodjelu sredstava, već je to pravo moguće realizirati kad se pojavi osoba koja zadovoljava uvjete za novaka. Novak može postati samo student koji je u 10% najboljih ili (ako ima manji prosjek ocjena) ako je već tijekom studija bio aktivno uključen u znanstveno-istraživački rad (što se dokazuje publikacijama, kongresima, nagradama i sl.).
- Znanstveni novaci zaposleni su za izradu doktorske disertacije i poslijedoktorsko usavršavanje i nisu obvezni sudjelovati u nastavi. Broj novaka na nekom projektu određen je samo kvalitetom projekta; eventualne nastavne potrebe ne uzimaju se u obzir; zahtjev za odobrenjem zapošljavanja znanstvenih novaka upućuje voditelj projekta izravno Ministarstvu.
- Nastavna aktivnost novaka posebno se honorira iz sredstava Sveučilišta.
- Istraživači zaposleni u gospodarstvu također mogu prijaviti projekte. Njihovi projekti nemaju pravo na sredstva za hladni pogon, no mogu imati znanstvene novake. Plaću takvog novaka MZOŠ financira s 50% iznosa, a tvrtke preuzimaju obvezu da će novak doktorirati u ugovornom roku. U suprotnom, tvrtka je dužna cjelokupni iznos dobivenih sredstava vratiti MZOŠ-u.

Indikator: Broj i kvaliteta objavljenih radova

Indikator: Broj projekata u gospodarstvu

Indikator: Broj znanstvenih novaka u gospodarstvu

2.2. Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (NZZ)

Najveći problem trenutnog sustava financiranja znanstvenih istraživanja je neprepoznavanje (i stoga neadekvatno financiranje) izvrsnosti i nedostatak „top-down“ pristupa znanstvenim istraživanjima. U tome se izdvaja Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (NZZ) koja je u posljednjih nekoliko godina pokrenula niz programa, u skladu sa svojim Strateškim planom 2004. – 2008. Usmjereni na promicanje ulaganja u ljude, ideje, suradnju i izvrsnost, programi Nacionalne zaklade za znanost prepoznati su kao važan segment transformacije hrvatskog društva u društvo znanja te razvoj znanstvenih istraživanja i gospodarstva temeljenog na znanju. Nadalje, Zaklada je formirala Međunarodni savjet, povezala se sa sličnim organizacijama u Europi (Njemačka znanstvena zaklada, Švicarska nacionalna zaklada za znanost, Irska zaklada za znanost, Finska akademija) i uključila u brojne međunarodne aktivnosti s ciljem ugrađivanja dobrih iskustava u hrvatski istraživački prostor.

NZZ je nužno financijski ojačati, kako bi mogao preuzeti središnje mjesto u financiranju visokokvalitetnih i isključivo međunarodno recenziranih znanstveno-istraživačkih projekata, s naglaskom na područja prirodnih, tehničkih, biotehničkih i biomedicinskih znanosti. Za razliku od trenutnog sustava projekta MZOŠ-a, koji u velikom dijelu predstavljaju 'hladni

Indikator: Ukupna imovina zaklade

Indikator: Sredstva za projekte zaklade

Indikator: Postotak uspješnosti prijava za projekte

pogon' i kod kojih je samo djelomično moguće postići zadovoljavajuću razinu kompetitivnosti i međunarodne relevantnosti, NZZ će se ponajprije orijentirati na financiranje izvrsnosti. Vlada Republike Hrvatske obvezuje se da će počevši od 2011. godine osigurati najmanje 200 milijuna kuna godišnje za financiranje sljedećih programa NZZ.

- sredstva za pokretanje novih istraživačkih grupa (Installation grant);
- visokokompetitivne projekte u unaprijed određenim područjima;
- kolaborativne mreže izvrsnosti
- projekte za suradnju s gospodarstvom

2.3. Tehnologijska politika

Vlada RH odredila je šest glavnih ciljeva promicanja poslovnih inovacija i tehnološkoga razvoja:

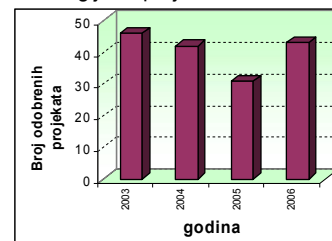
- Promicanje stvaranja i rasta poduzeća utemeljenih na znanju.
- Stvaranje tehnološke infrastrukture koja će podupirati malo i srednje poduzetništvo utemeljeno na znanju te novoosnovane tehnološki bazirane tvrtke.
- Poticanje potražnje poslovnoga sektora za istraživanjem i razvojem.
- Upravljanje intelektualnim vlasništvom.
- Raznolikost izvora financiranja istraživanja i razvoja, privlačenje ulaganja privatnoga sektora te stvaranje industrije rizičnoga (engl. venture) kapitala.
- Promicanje javnoga pouzdanja u znanost te svijesti o značenju inovacija

Radi ostvarivanja navedenih ciljeva, Vlada RH pokrenula je niz poticajnih programa za unapređenje tehnološkog razvitka, za čiju implementaciju su zaduženi BICRO d.o.o. i HIT d.o.o.

BICRO d.o.o. (Poslovno-inovacijski centar Hrvatske) zadužen je za provedbu vladinih programa potpore tehnolojskom razvoju. Programima RAZUM, TEHCRO, VENCRO, IRCRO i KONCRO financiraju se inovativni tehnolojski projekti s ciljem podizanja konkurentnosti domaćih poduzeća i proizvoda, te stvaranja drugih uvjeta potrebnih za uspješan prijenos znanja. Program **RAZUM** osigurava početno financiranje razvoja novog proizvoda, usluge ili procesa u novoosnovanim ili postojećim na znanju utemeljenim mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima. Program **TEHCRO** potiče razvoj samoodržive tehnolojske infrastrukture koja će omogućiti akademskoj i znanstvenoj zajednici bolju komercijalizaciju rezultata istraživanja i veću iskoristivost intelektualnog kapitala. Program **VENCRO** pokrenut je s ciljem razvoja tržišta rizičnog kapitala, a program **IRCRO** potiče suradnju između znanstvenih ustanova i malog i srednjeg gospodarstva. Program **KONCRO** pokrenut je s ciljem unaprjeđenja poslovne konkurentnosti novoosnovanih i postojećih tehnoloških kompanija.

Hrvatski institut za tehnologiju (HIT d.o.o.) razvija i provodi programe i projekte s ciljem funkcionalnog povezivanja znanstveno-istraživačkih resursa s ostalim dijelovima društveno-gospodarskoga sustava gdje će se stvoriti uvjeti za nastanak novih tehnologija i inovacija (novih proizvoda, proizvodnih procesa i usluga) u skladu s koncepcijom održivoga razvoja i konkurentnosti na globalnom tržištu. HIT provodi program **TEST** kojim se financiraju pretkomercijalne istraživačke djelatnosti do faze izrade originalnih rješenja (prototip, pilot-rješenje) te istraživanja koja povezuju temeljne znanosti i njihovu tehnolojsku primjenu, a od značaja su za razvoj industrija i gospodarskih grana. HIT je zadužen i za razvijanje sustava Tehnolojskog predviđanja i "Business Intelligence" kako bi se

Indikator: Broj ugovorenih tehnolojskih projekata:

Indikator: Ukupna sredstva za tehnolojske projekte

Indikator: Broj prijavljenih patenata

ostvarila kvalitetna podloga za utvrđivanje nacionalne tehnološke politike.

U sklopu MZOŠ-a osnovana je Jedinica za intelektualno vlasništvo koja nadgleda projekte vezane uz jačanje svijesti o pitanju zaštite intelektualnoga vlasništva, aktivnosti vezane uz uspostavljanje triju centara intelektualnoga vlasništva u sklopu akademskih i istraživačkih institucija.

Vlada RH će i nadalje ostati ključni ulagač u znanstvenu infrastrukturu, temeljna istraživanja i obrazovanje, što utječe na snagu inovacijskoga sustava, ali će također stvarati uvjete za suradnju između akademske zajednice i poslovnoga sektora, olakšati iskorištavanje istraživanja u ostalim sektorima poput prometa, energija i zdravstva te će poticati prihvaćanje tehnologije radi unapređenja industrije.

Detaljan program mjera u ovom području predviđen je Akcijskim planom 2007. – 2010. „Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske“ te mjere neće biti posebno razrađivane ovim planom.

2.4. Povećanje ulaganja poreznim mjerama

Porezne mjere iznimno su važan mehanizam kojim se dio sredstava iz gospodarstva može usmjeriti u znanost i istraživanje. Izmjenama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju vraćene su ukinute porezne olakšice za ulaganja u istraživanje i razvoj. Novim zakonom o poticanju ulaganja u istraživanje i razvoj bit će razrađene i dodatne porezne mjere koje će poticati ulaganja u istraživanje i razvoj na sljedeći način:

- Korištenje poreznih olakšica bit će omogućeno svima koji razvijaju transparentne i kompetitivne financijske instrumente uz pomoć kojih ulažu u istraživanje i razvoj ili obrazovanje (natječaji za donacije istraživačkim organizacijama, stipendije za studente, doktorande i poslijedoktorande, nagrade za istraživače i sl.).
- Svim fizičkim osobama bit će omogućeno da za cjelokupne troškove obrazovanja umanje osnovicu poreza na dohodak.
- Javnim istraživačkim institucijama bit će omogućen povrat PDV-a za ukupne materijalne troškove istraživanja i razvoja.

Indikator: Porezne olakšice za ulaganje u istraživanje i razvoj po osnovama ovog zakona

Indikator: Povrat PDV-a za troškove istraživanja i razvoja

2.5. Partnerstva s gospodarstvom

Istraživanja za potrebe gospodarstva koja se provode u javnim istraživačkim institucijama iznimno su važna jer rezultiraju sinergijom javnog i privatnog sektora, što ima višestruke pozitivne učinke. Na žalost, u Hrvatskoj taj oblik suradnje nije dovoljno zastupljen i brojne naše tvrtke za rješavanje svojih razvojnih problema angažiraju strane institucije. Razlozi za takvo stanje su brojni i nalaze se kako u gospodarstvu, tako i u javnim istraživačkim institucijama. Radi popravljivanja stanja bit će poduzeto sljedeće:

- Ukupnim podizanjem kvalitete javnog istraživačkog sustava bit će povećana njegova sposobnost istraživanja za potrebe gospodarstva.
- Sveučilišta i javni instituti razradit će pravni okvir, ukloniti sve organizacijske prepreke i moralno i materijalno poticati svoje istraživače na suradnju s gospodarstvom.
- Sveučilišta i javni instituti razvit će urede za komunikaciju s

Indikator: Ukupna sredstva projekata s gospodarstvom

Indikator: Broj tvrtki koje imaju projekte sa sveučilištima i javnim institutima

Indikator: Broj objava za javnost koje izdaju javne istraživačke institucije

javnošću te će promocijom vlastitih znanstvenih dostignuća stvarati klimu povjerenja u hrvatsku znanost, a istovremeno biti kontaktna točka gdje zainteresirani gospodarstvenici mogu dobiti sve informacije o znanstvenim potencijalima javnih istraživačkih institucija.

- Tehnologijskom politikom bit će razrađeni materijalni poticaji za suradnju gospodarstva s javnim sektorom.

3. INFRASTRUKTURA

3.1. Prostor

Prostor je nužan preduvjet za rad, a često je raspoređen na vrlo neučinkovit način. Ulaganje u prostor ostvaruje daleko manje stope povrata od ulaganja u ljude i opremu, te je nužno da sve institucije u sustavu znanosti koje su financirane javnim sredstvima razrade standarde za učinkovito upravljanje postojećim prostorom.

- Laboratorijski i uredski prostor ne može biti trajno na raspolaganju pojedincima ili istraživačkim grupama, već je potrebno periodički provoditi evaluaciju učinkovitosti korištenja prostora i raspoloživi prostor preraspoređivati u skladu sa znanstvenom i stručnom produktivnošću. MZOŠ će javne institucije obvezati da do polovine 2011. godine donesu i počnu primjenjivati pravilnike o upravljanju prostorom te će nadzirati primjenu tih pravilnika.

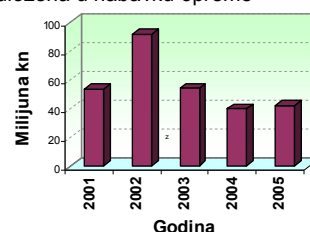
Indikator: Broj institucija koje su uvele i primjenjuju sustav upravljanja prostorom

3.2. Oprema

Znanstveno-istraživačka oprema iznimno je važan resurs, pa je potrebno razraditi standarde za upravljanje opremom koja se financira javnim sredstvima. Nabavljena oprema mora biti stavljena u funkciju i mora biti na raspolaganju svim istraživačima. Tijekom 2010. godine MZOŠ će razraditi i primijeniti sustav učinkovite kontrole korištenja opreme.

Suvremena istraživačka oprema vrlo je skupa i složena za korištenje i održavanje. Male istraživačke grupe ne mogu dovoljno kvalitetno održavati skupu opremu, a često se javlja i problem nedovoljno školovanog kadra. Poticanjem stvaranja infrastrukturnih centara koji će biti osposobljeni učinkovito koristiti opremu i organizirati analitički servis za cjelokupnu znanstvenu zajednicu, osigurat će se uvjeti za optimalno korištenje i održavanje opreme.

Indikator: Proračunska sredstva uložena u nabavku opreme

Indikator: Ukupna sredstva uložena u nabavku opreme

Indikator: Broj aktivnih infrastrukturnih centara

3.3. Intelektualno vlasništvo

Učinkovita zaštita intelektualnog vlasništva nužna je za razvoj društva znanja i gospodarstva utemeljenog na znanju. Na žalost, u hrvatskoj akademskoj zajednici kultura zaštite intelektualnog vlasništva je na vrlo niskoj razini, a ne postoje ni institucijski mehanizmi koji bi individualnim istraživačima olakšali zaštitu rezultata istraživanja. Zbog toga je nužno razviti pravni okvir i sustav potpore zaštite intelektualnog vlasništva u javnim istraživačkim organizacijama na sljedeći način:

Indikator: Broj prijavljenih patenata

Indikator: Broj institucija koje imaju definiranu Politiku zaštite intelektualnog vlasništva

- Donijeti smjernice za formiranje Politike prema zaštiti intelektualnog vlasništva na sveučilištima i istraživačkim institutima koja će definirati:
 - određivanje vlasništva te pravila koja se odnose na izumitelje koji nisu zaposlenici (primjerice studenti);
 - način raspodjele dobiti u slučaju komercijalizacije rezultata istraživačkog rada;
 - način objavljivanja rezultata istraživanja;
 - način na koji se rješavaju potencijalni sukobi interesa te
 - način na koji se provodi zaštita, upravljanje i promocija komercijalizacije intelektualnog vlasništva.
- Ojačati administrativni kapacitet za upravljanje intelektualnim vlasništvom:
 - obrazovanjem ljudi u akademskoj zajednici za razumijevanje procesa transfera tehnologije jačati sposobnost zajednice (dodiplomski studij, postdoktorske specijalizacije, specijalizirani tečajevi za voditelje projekata, promotivna predavanja za sve istraživače, obrazovanje istraživača u menadžmentu i poduzetništvu), te
 - osnivanjem Ureda za transfer tehnologije pri sveučilištima i javnim institutima koji se bave zaprimanjem inovativnih ideja, njihovom evaluacijom, zaštitom, marketingom, licenciranjem i inicijalnim aktivnostima potrebnim za stvaranje sveučilišnih *spin out* tvrtki.
- Osigurati financijsku potporu zaštiti intelektualnog vlasništva osnivanjem Nacionalnog fonda za patente pri MZOŠ-u iz kojeg će uredi za transfer tehnologije moći povlačiti potencijalno uspješne projekte.

3.4. Prijenos tehnologije

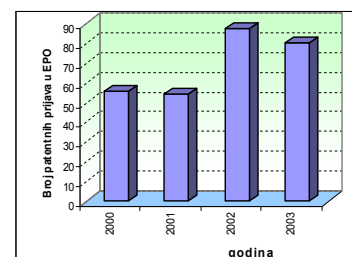
Prijenos znanja i tehnologija sa znanstveno-istraživačkih ustanova u gospodarstvo temelj je razvoja suvremenoga gospodarstva. MZOŠ je u suradnji s BICRO-om apliciralo sredstva iz IPA fonda pri EU, s ciljem pokretanja Fonda za ulaganje u znanost i inovacije. Projekt je usmjeren na jačanje kapaciteta znanstvenih organizacija i visokoškolskih ustanova za suradnju s gospodarstvom i transfer tehnologije, a namjena je:

- savjetodavna i investicijska potpora za razvoj ureda za transfer tehnologije, inkubacijskih jedinica i sl. infrastrukture pri visokoškolskim ustanovama;
- tehnološka procjena i screening;
- zaštita intelektualnog vlasništva, patentiranje i održavanje patenata,
- licenciranje;
- pokretanje *spin-out* poduzeća i poslovna potpora akademskom poduzetništvu;
- razvoj i vođenje kooperativnih projekata s industrijom i malim i srednjim poduzećima;
- I&R projekti za potrebe gospodarstva.

U sklopu Hrvatske znanstveno-tehnolojske politike, koju provodi BICRO d.o.o., pokrenut je program TEHCRO sa svrhom poticanja razvoja samoodržive tehnolojske infrastrukture koja će omogućiti akademskoj i znanstvenoj zajednici bolju komercijalizaciju rezultata istraživanja i veću iskoristivost intelektualnog kapitala, te koja će pružanjem profesionalnih usluga menadžmenta i dostupnih opremljenih prostora (ureda, laboratorija, proizvodnih pogona i sl.), podržati pokretanje i razvoj inovativnih poduzeća utemeljenih na znanju.

Indikator: Broj novoosnovanih tvrtki (spin-off poduzeća)

Indikator: Broj prijavljenih patenata

Program počiva na tri provedbena načela:

- Investicija u pokretanje ili unapređenje odgovarajuće infrastrukture.
- Umreženje tehnologijskih infrastrukturnih institucija.
- Edukacija i usavršavanje iz područja menadžmenta u znanosti.

Indikator: Broj tvrtki u tehnološkim inkubatorima i centrima

Indikator: Ukupni prihodi tvrtki u tehnološkim centrima

Indikator: Novostvorena radna mjesta u procesu inkubacije

Programom RAZUM, koji također provodi BICRO d.o.o., osigurava se početno financiranje razvoja na znanju utemeljenih poduzeća te poticanje istraživanja i razvoja u gospodarstvu. Ove novoosnovane (start-up) kompanije imat će mogućnost smještaja i korištenja usluga tehnologijskih inkubatora, koji će se pokrenuti u sklopu Programa TEHCRO.

Indikator: Ukupno ostvareni prihodi po financiranom projektu

Indikator: Ostvareni prihodi na međunarodnom tržištu po financiranom projektu

Indikator: Novostvorena radna mjesta

4. IZVRSNOST I OSIGURANJE KVALITETE

4.1. Osnivanje Upisnika „Znanost za razvoj“

Jedan od ključnih problema hrvatske znanosti je nedovoljna motiviranost znanstvenika u javnom sektoru za znanstvenu izvrsnost, te nedostatna motiviranost gospodarstva da zapošljava osobe s doktoratom znanosti. MZOŠ će osnovati Upisnik „Znanost za razvoj“ koji je zamišljen kao instrument poticanja zapošljavanja osoba s doktoratom znanosti u gospodarstvu (pojeftinjenjem cijene radnog mjesta) i poticanja znanstvene izvrsnosti u javnom sektoru (povećanjem neto plaće). Točna prava i obveze vezane uz Upisnik „Znanost za razvoj“ bit će definirane u „Zakonu o poticanju ulaganja u znanost i istraživanje“, a bit će utemeljena na sljedećim načelima:

Indikator: Broj znanstvenika u Upisniku

Indikator: Broj znanstvenika iz gospodarstva u Upisniku

Indikator: Kriteriji za upis u Upisnik

Indikator: Broj novih upisa, broj obnovljenih i broj neobnovljenih upisa u Upisnik

- Pravo na upisnik ostvaruju samo oni istraživači s doktoratom znanosti u javnom sektoru koji zadovolje visoke kriterije produktivnosti i međunarodne prepoznatljivosti (do najviše 30% istraživača doktoratom znanosti iz prirodnih, tehničkih, biotehničkih i biomedicinskih znanosti, te 10% istraživača s doktoratom znanosti iz društvenih i humanističkih znanosti što se utvrđuje posebnim pravilnikom koji će donijeti MZOŠ).
- Članstvo u upisniku temelj je za oslobođenje od doprinosa za zdravstveno osiguranje i I. stup mirovinskog osiguranja.
- Pravo na upis u Upisnik ostvaruju sve osobe s doktoratom znanosti zaposlene na poslovima istraživanja i razvoja u gospodarstvu.
- Upis treba obnoviti svake tri godine.

4.2. Uvođenje sustava financiranja znanstveno-istraživačkih projekata koji potiče izvrsnost

Novi sustav znanstveno-istraživačkih projekata temeljit će se na tri izvora financiranja:

- MZOŠ koji će financirati „hladni pogon“ svih aktivnih istraživača.
- NZZ koji će kvalitetno financirati mali broj najboljih i najperspektivnijih projekata i istraživača, te ciljanim natječajima poticati istraživanja u skladu s postavljenim prioritetima.
- HIT i BICRO koji će financirati tehnologijske projekte i poticati suradnju s gospodarstvom.

- MZOS i Agencija za znanost i visoko školstvo najkasnije do polovine 2011. godine organizirat će javnu bazu podataka u kojoj će prikupljati indikatore učinka i organizirati nacionalni sustav za osiguravanje kvalitete znanstveno- istraživačkog rada.

Takav sustav financiranja osigurat će opstanak široke baze istraživača potrebne za razvoj visokog školstva (prolaznost projekata oko 80%, razmjerno mala sredstva po istraživaču), a istovremeno otvoriti mogućnost najboljim i najperspektivnijim istraživačima da projektima NZZ-a ostvare kvalitetno financiranje svojih istraživanja (prolaznost projekata 10 – 20%, značajna sredstva neovisna o veličini istraživačkog tima).

4.3. Interni i eksterni sustav za osiguranje kvalitete

- Uspostavljanje nacionalnog sustava za osiguranje kvalitete u području znanosti (vanjsko vrednovanje, samoevaluacijski postupci) osigurat će transparentnost i izgradnju kulture kvalitete.
- Razvijanje sustava indikatora na nacionalnoj i institucijskoj razini bit će polazište za kreiranje strategija, politika (*policy*), akcijskih planova, a raspodjela resursa obavljat će se na temelju indikatora učinkovitosti.
- Uspostavit će se ciklusi kvalitete za svaki aspekt djelovanja institucija.

Indikator: Broj institucija s uvedenim internim i eksternim sustavima za osiguranje kvalitete

4.4. Centri izvrsnosti u istraživanju i obrazovanju

- Stvaranje centara izvrsnosti preduvjet je za istraživanje i obrazovanje prema strateškim prioritetima i potrebama Republike Hrvatske. Centrima izvrsnosti, stoga, treba osigurati financijske i fiskalne potpore. Centri izvrsnosti bit će polazište za osnivanje "doktorskih škola" (graduate schools).
- Osim istraživačkih centara izvrsnosti, potrebno je identificirati i obrazovne, ali i organizacijske centre izvrsnosti – centri izvrsnosti omogućuju okupljanje ekspertize i primjenu znanja u hrvatskom okruženju.

Indikator: Broj centara izvrsnosti

Indikator: Produktivnost znanstvenika u centrima izvrsnosti

Indikator: Broj istraživača iz inozemstva u centrima izvrsnosti

Indikator: Sredstva iz inozemstva privučena u centrima izvrsnosti

Indikator: Sredstva iz gospodarstva privučena centrima izvrsnosti

B. ISTRAŽIVANJE ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA

1. POTICAJI ZA ULAGANJE U ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

1.1. Porezne olakšice za ulaganje u istraživanje i razvoj, te školovanje

U novom Zakonu o znanosti porezne olakšice za ulaganje u istraživanje i razvoj bit će dodatno razrađene tako da uključuju i sljedeće:

- Dodatne poticaje ulaganju gospodarstva u temeljna i primijenjena istraživanja na način da postotak umanjenja porezne osnovice za temeljna istraživanja bude povećan sa 150% na 200%, a za primijenjena istraživanja sa 125% na 150%.
- Priznavanje cjelokupnog ulaganja u školovanje koje se provodi u akreditiranim programima pri nekoj ovlaštenoj znanstvenoj ili visokoškolskoj organizaciji kao troška temeljnih istraživanja.

Indikator: Iznos oslobođenja od poreza na dobit na temelju ulaganja u istraživanje i razvoj

1.2. Poticaji za suradnju s javnim sektorom

Program Istraživanja i razvoja (IRCRO), koji provodi Poslovno-inovacijski centar Hrvatske – BICRO d.o.o., financijski pomaže malim i srednjim poduzećima koja žele investirati u istraživanje i razvoj u sklopu poslovne suradnje sa znanstvenim ustanovama. Ovim programom žele se potaknuti mala i srednja trgovačka društva na značajno povećanje svojih istraživačko-razvojnih aktivnosti, ojačati suradnja između gospodarstva i znanosti, maksimalno iskoristiti postojeću infrastrukturu u znanstveno-istraživačkim centrima, te poticati znanstveno istraživačke centre na komercijalizaciju svojih dostignuća.

Indikator: Broj uspješno završenih i komercijaliziranih projekata

Indikator: Ukupan prihod po realiziranim projektima

Indikator: Prihod ostvaren na međunarodnom tržištu

Programom TEST koji provodi Hrvatski institut za tehnologiju (HIT) financiraju se pretkomercijalne istraživačke djelatnosti do faze izrade originalnih rješenja (prototip, pilot-rješenje) te istraživanja koja povezuju temeljne znanosti i njihovu tehnologijsku primjenu, a važna su za razvoj industrija i gospodarskih grana. Financiranje i realizacija ovih projekata provodi se u sklopu akademske zajednice (javni sektor), čime se želi unaprijediti komercijalizacija znanstveno-istraživačkih rezultata u javnim znanstvenim ustanovama.

Indikator: Broj uspješno završenih i komercijaliziranih projekata

Indikator: Broj prijavljenih patenata

Indikator: Ukupan prihod po realiziranim projektima

Indikator: Prihod ostvaren na međunarodnom tržištu

Projekt „Partnerstvo u temeljnim istraživanjima“ koji provodi NZZ namijenjen je poticanju suradnje između znanstvenih institucija i industrije i poduzetništva. Programom se podupiru relevantna temeljna istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te se nastoje privući oni predstavnici industrije i poduzetništva koji će značajno pridonijeti ekonomskom i tehnologijskom razvoju Hrvatske. Projektom se želi nametnuti svijest hrvatskoj akademskoj zajednici, odnosno industriji i poduzetništvu, da temeljna istraživanja nemaju cilj samo stvoriti znanstveni rezultat, već im je jednako važna zadaća obrazovati pojedince najvišom razinom akademskih kompetencija koji ne služe samo znanstvenim istraživanjima, nego i razvitku gospodarstva.

Za sve tri navedene projektne linije potrebno je osigurati dodatna sredstva, budući da su sadašnja nedostatna.

C. POPULARIZACIJA ZNANOSTI I ISTRAŽIVANJA U JAVNOSTI

1. Popularizacija znanosti i istraživanja u javnosti

Suvremeno društvo zasniva se na tehnologijama koje su se pojavile kao rezultat intenzivnog istraživanja u proteklih nekoliko desetljeća, no status i posebice percepcija znanosti i znanstvenika u društvu ne odražavaju tu činjenicu. Rezultati istraživačkog rada svoju konkretnu primjenu najčešće pronalaze tek nakon većeg broja godina, te se ulaganje u znanost i istraživanje često smatra luksuzom koji si mogu priuštiti samo bogate zemlje ili tvrtke. S druge strane, znanstvenici su često okrenuti samo sebi i svojim istraživanjima i ne ulažu dovoljno truda kako bi značaj svojih istraživanja prikazali javnosti na svima razumljiv način. Posljedica takve situacije je sve manji interes mladih za dugogodišnje ulaganje u istraživanje i vlastitu edukaciju, što se već očituje smanjenjem interesa za diplomatske i poslijediplomske studije prirodnih i tehničkih znanosti, a u posljednje vrijeme čak i za medicinu.

Želi li Hrvatska postati društvo znanja, treba uložiti značajne napore u popularizaciji znanosti i istraživanja u javnosti kako bi se najkvalitetniji mladi ljudi odlučivali za tu, trenutno nedovoljno atraktivnu profesiju. S tim ciljem poduzet će se sljedeće:

- MZOŠ će u proračunu za 2011. godinu osigurati sredstva za osnivanje i rad Ureda za odnose s javnošću u svim većim znanstvenim organizacijama.
- MZOŠ i NZZ razvit će financijske instrumente kojima će se poticati komunikacija znanosti i javnosti, a sredstva koja gospodarstvo ulaže u na taj način u verificirane projekte smatrat će se ulaganjem u temeljna istraživanja i kao takva će se moći iskoristiti za umanjenje porezne osnovice.
- MZOŠ i NZZ uvest će obvezu godišnjeg objavljivanja sažetaka za javnost o radu na ugovorenim projektima i organizirati njihovu prezentaciju na svojim internetskim stranicama.
- Nacionalno vijeće za znanost i Rektorski zbor u kriterije za izbor i napredovanja uvest će rad na popularizaciji znanosti kao jedan od važnih elemenata za napredovanje.
- Vlada će poticati javne medije da povećaju udio obrazovnih sadržaja u svom programu.

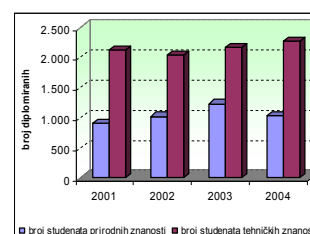
2. Poticanje studiranja prirodnih i tehničkih znanosti

Nedvojbeno je da su sva područja znanosti važna i potrebna, no za ubrzani gospodarski razvoj nužno je povećati broj visokoobrazovanih u području prirodnih i tehničkih znanosti. U tim područjima u Hrvatskoj, a i u većem dijelu Europe, već nekoliko desetljeća dolazi do smanjivanja broja studenata na račun nekih drugih, trenutno atraktivnijih studija. Takav trend je dugoročno iznimno opasan i već sada se očituje u nedostatku stručnjaka za određena područja.

Radi ublažavanja ovog problema i poticanja studenata na studiranje prirodnih i tehničkih znanosti, MZOŠ će u suradnji sa sveučilištima razraditi sustav mjera koje će uključivati sljedeće:

- Namjenska sredstva i financijske instrumente za unapređenje postojećih i pokretanje novih studija u području prirodnih i tehničkih znanosti.
- Poticajne stipendije za diplomatske i poslijediplomske studente

Indikator: Broj studenata prirodnih i tehničkih znanosti

prirodnih i tehničkih znanosti.

Pravilna motivacija tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja od presudne je važnosti za odabir budućega životnog usmjerenja te je unapređivanje kvalitete nastavnika iz područja prirodnih i tehničkih znanosti iznimno važno. Tijekom 2011. godine MZOŠ i Agencija za odgoj i obrazovanje uspostavit će sljedeće:

- sustav trajne edukacije nastavnika u području prirodnih i tehničkih znanosti;
- sustav poticaja za nastavnike i učenike koji sudjeluju na županijskim i državnim natjecanjima iz prirodnih i tehničkih znanosti.

3. Priprema istraživačke baze

Učenje istraživanjem najučinkovitiji je i poticajan način učenja koji istovremeno omogućava oslobađanje kreativnih potencijala. Zbog toga je iznimno važno već na razini osnovnoškolskog obrazovanja poticati učenje tijekom istraživanja, što je jedan od prioriteta HNOS-a. Iznimno su važni i izvannastavni istraživački projekti talentiranih učenika i nastavnika i njihovo nagrađivanje u sustavu natjecanja. Na žalost, trenutni sustav istraživanja i natjecanja učenika nije dovoljno razvijen i uglavnom se temelji na individualnom angažmanu pojedinih nastavnika.

MZOŠ će u proračunu za 2011. godinu predvidjeti značajno veća sredstva za poticanje istraživačkog rada učenika i u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje razraditi financijske instrumente koji će stvoriti preduvjete za šire uključivanje učenika osnovnih i srednjih škola u izvannastavne aktivnosti kojima se potiče interes i kompetencija učenika u znanosti i istraživanju. To su:

- sredstva za financiranje istraživačkih projekata učenika u srednjim školama, posebice onih koji se provode u suradnji s gospodarstvom ili znanstveno-istraživačkim institucijama;
- sredstva za sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima i smotrama učenika;
- sredstva za ljetne i zimske škole za učenike (i učitelje) koje bi se održavale u suradnji sa znanstveno-istraživačkim institucijama;
- sustav nagrađivanja najuspješnijih učitelja – mentora.

Prilog 2.

Prijedlog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Minimalni uvjeti za izbor u znanstvena zvanja

- prijedlog za javnu raspravu -

Temeljne postavke

- Propisani uvjeti za izbor u znanstvena zvanja su minimalni državni uvjeti kojima se propisuje minimalna razina znanstvene aktivnosti potrebna za izbor u pojedino znanstveno zvanje. Od znanstvenih institucija se očekuje da donesu dodatne vlastite uvjete po kojima će provoditi izbore na svoja radna mjesta.
- Postignut je široki konsenzus da je uvođenje kvantitativnih kriterija pridonijelo povećanju znanstvene produktivnosti, te da je sada vrijeme za modifikaciju tih kriterija u smislu da se potiče objavljivanje kvalitetnih znanstvenih radova te da se bolje prepoznaje doprinos pristupnika.
- Potrebno je ispraviti neke manjkavosti koje trenutno postoje u sustavu, a posebice velike razlike u uvjetima za izbor u nekim vrlo sličnim poljima odnosno područjima znanosti (primjerice između molekularne biologije i molekularne medicine).
- Baza podataka Current Contents zamjenjuje se sa Science Citation Index Expanded (SCIE).
- Obavezu napredovanja u zvanju potrebno je ukinuti izmjenom zakona o znanosti

Prijedlog završnih i prijelaznih odredbi

U periodu od 2 godine od objave novog pravilnika kandidat koji se prvi puta bira u znanstveno zvanje, ili mu je proteklo više od 4 godine od posljednjeg izbora u znanstveno zvanje može birati želi li se birati po starim ili novim kriterijima. Svi kandidati koji se izabiru prije isteka perioda od 4 godine od posljednjeg izbora u znanstveno zvanje moraju se birati po novim kriterijima.

U prijelaznom periodu i za one kandidate koji se biraju po starim kriterijima obavezno je računanje indeksa kvalitativnog kriterija. Na taj način prikupljeni podaci bit će iskorišteni za evaluaciju razina kvalitativnog kriterija prije no što oni postanu obavezni za sve izbore.

I. PRIRODNE, BIOTEHNIČKE I BIOMEDICINSKE ZNANOSTI

Uvjeti za izbor u znanstvena zvanja sastoje se od **numeričkih** (kvantitativnih kriterija) i **kvalitativnih** kriterija. Pravilnikom su propisane minimalne razine oba kriterija koje je potrebno ispuniti za izbor.

Propisane kvantitativne kriterije moguće je umanjiti za do 30% ako su kvalitativni kriteriji premašeni za više od 100%. Prijedlog umanjenja u rasponu od 10% do 30% donosi stručno povjerenstvo, a potvrđuje matični odbor.

Dodatni uvjeti:

Za izbor u znanstveno zvanje viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik pristupnik mora u najmanje jednoj trećini radova potrebnih za izbor biti glavni autor. Glavni autor je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. U slučaju interdisciplinarnih radova može biti do najviše tri glavna autora, ali samo jedan za pojedinu disciplinu. Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor.

Za izbor u znanstveno zvanje znanstveni savjetnik pristupnik mora najmanje jednu trećinu od ukupnog broja radova potrebnih za izbor objaviti u časopisima s natprosječnim faktorom odjeka (q_1 i q_2 časopisi prema klasifikaciji ISI).

Izdani (granted) patenti smatraju se ravnopravnim znanstvenim radovima s time da se izdanom međunarodnom patentu pridružuje $IF = 2 \times$ medijan IF u odnosnom znanstvenom polju a izdanom hrvatskom patentu se pridružuje $IF =$ median IF za odnosno znanstveno polje. Broj izdanih patenata koji se računaju kao znanstveni radovi ne može biti veći od $1/3$ ukupnog broja radova propisanih numeričkim kriterijem.

Ukoliko stručno povjerenstvo ili matični odbor utvrde da više radova prikazuju praktično iste rezultate, navedeni radovi se ne priznaju.

Stručni radovi i studije ne mogu se izjednačiti sa znanstvenim radovima.

1. Numerički kriteriji (N)

Numerički kriteriji propisuju minimalan broj znanstvenih radova potrebnih za izbor u pojedino zvanje. Najmanje dvije trećine radova potrebnih za izbor moraju ispunjavati uvjet da za časopise u kojima su objavljeni ISI Web of Knowledge Journal Citation Report izračunava faktor odjeka (impact factor, IF) i da im je IF veći od 30% mediana IF područja (kako ih definira ISI), dok preostali radovi mogu biti bilo koji originalni znanstveni radovi koji su prošli postupak međunarodne recenzije.

Područje i polje	Broj potrebnih znanstvenih radova		
	<i>Znanstveni suradnik</i>	<i>Viši znanstveni suradnik</i>	<i>Znanstveni savjetnik</i>
Prirodne znanosti			
1.01. Matematika	#	#	#
1.02. Fizika	9	18	30
1.03. Geologija	6	12	21
1.04. Kemija	9	18	30
1.05. Biologija	9*	18	30
1.06. Geofizika	9	18	30
1.07. Interdisciplinarne prirodne znanosti	9	18	30

Za Matematiku ostaju dosadašnji kriteriji (iskazani na kraju).

*U pojedinim granama biologije gdje specifičnost istraživanja ograničava mogućnost objavljivanja radova Područno vijeće temeljem prijedloga Matičnog odbora može traženi broj radova za izbor u znanstvenog suradnika umanjiti za do 30% uvažavajući specifičnu situaciju u svakom pojedinom slučaju.

<i>Područje i polje</i>	<i>Broj potrebnih znanstvenih radova objavljenih u časopisima uključenim u SCIE</i>		
	<i>Znanstveni suradnik</i>	<i>Viši znanstveni suradnik</i>	<i>Znanstveni savjetnik</i>
Biomedicina i zdravstvo			
3.01. Temeljne medicinske znanosti	5	12	22
3.02. Kliničke medicinske znanosti	5	12	22
3.03. Javno zdravstvo i zdr. Zaštita	5	12	22
3.04. Veterinarska medicina	4	10	20
3.05. Dentalna medicina	5	12	22
3.06. Farmacija	5	12	22

Biotehničke znanosti

Za izbor u znanstveno zvanje pristupnik mora imati objavljene znanstvene radove u časopisima s međunarodno priznatom recenzijom, koji su referirani u prvoj (a1) skupini baza podataka, radove referirane u drugoj skupini baza podataka (a2), odnosno radove u zbornicima s međunarodnih znanstvenih skupova (a3) prema slijedećim uvjetima:

Zvanje	Broj objavljenih radova (a1)	Broj objavljenih radova (a2)	Broj objavljenih radova (a3)	Minimalni broj bodova
Znanstveni suradnik	3	4	3	5,75
Viši znanstveni suradnik	6	8	6	11,5
Znanstveni savjetnik	9	15	9	18,75

U znanstvene radove prve skupine (a1) ubrajaju se radovi časopisima za koje ISI Web of Knowledge Journal Citation Report izračunava faktor odjeka (impact factor, IF) i da im je IF veći od 30% mediana IF područja (kako ih definira ISI) referirani u bazama podataka.

Znanstveni radovi druge skupine (a2) su radovi referirani u jednoj od slijedećih sekundarnih publikacija: Agris, Agricola, Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts, Biological Abstract, BIOSIS, Biotechnology SCitation Index, CAB Abstracts (sve baze podatka), Chemical Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, GEOBASE, ASSIA – Applied Social Sciences Index and Abstracts, IBSS – International Bibliography of the Social Sciences. U slučaju radova interdisciplinarnog karaktera koji u znatnijoj mjeri pripadaju području biotehničkih znanosti, u rad skupine a2 ubrojiti će se i oni referirani u nekoj drugoj međunarodno priznatoj sekundarnoj publikaciji o čemu odluku donosi Matični odbor.

Znanstveni radovi treće skupine (a3) su radovi objavljeni u časopisima ili zbornicima radova s međunarodnih znanstvenih skupova održanih u inozemstvu ili u Hrvatskoj u organizaciji ili suorganizaciji međunarodne znanstvene asocijacije s recenzijom uredništva ili radovi objavljeni u zbornicima referiranim u SCI-Proceedings i/ili CC-Proceedings.

Moguće je zamijeniti (do 50%) radove iz skupine **a2** radovima iz skupine **a1**, kao i radove (do 50%) iz skupine **a3** s radovima iz skupine **a1** i **a2**. Pritom rad iz skupine **a1** zamjenjuje 2 rada skupine **a2**, a rad iz skupine **a2** zamjenjuje 2 rada iz skupine **a3**. Konzistentno: rad skupine **a1** može zamijeniti 4 rada skupine **a3**. Bodovno izraženo rad iz skupine **a1** vrijedi 1 bod, rad iz skupine **a2** vrijedi 0,5 bodova, a rad iz skupine **a3** vrijedi 0,25 bodova.

Prihvaćeni patenti, priznati kultivari bilja, pasmine životinja i sojevi mikroorganizama, te izrađene zemljovidne karte kao što su opća pedološka karta, geološka, hidrogeološka, vegetacijska i druge tematske karte, kao izvedeni ili neizvedeni (a nagrađeni ili objavljeni) projekti, te nastupi na izložbama s recenziranim radovima u području krajobrazne arhitekture vrednuju se kao radovi skupine **a2**.

Kvalitativni kriterij (za Prirodne, Biomedicinske i Biotehničke znanosti):

Indeks kvalitativnog kriterija K utvrđuje se kao zbroj omjera IF časopisa i medijana IF područja pomnožen s faktorom doprinosa kandidata:

$$K = \text{suma}(\text{faktor doprinosa kandidata} * IF / \text{median IF})$$

Ukoliko je neki časopis naveden u više različitih područja, pridružuje mu se najveći od navedenih omjera.

Faktor doprinosa kandidata za svaki pojedini rad procjenjuje stručno povjerenstvo temeljem obrazloženog podneska kandidata, a potvrđuje ga Matični odbor. Faktor doprinosa kreće se od 2 do 0,0. Smjernice za određivanje faktora doprinosa predlaže Područno znanstveno vijeće za svako polje prirodnih znanosti a nakon prihvaćanja od Nacionalnog vijeća za znanost bit će objavljene na Internet stranicama AZVO.

Okvirne upute za izradu smjernica sastavni su dio ovog pravilnika.

Za zadovoljavanje kvalitativnih kriterija potrebnih za izbor broje se samo radovi objavljeni nakon posljednjeg izbora.

Kvalitativni faktori odredit će se za svako znanstveno polje pojedinačno. Preliminarni izračun temeljit će se na broju radova predviđenim postojećim kvantitativnim kriterijima uz pretpostavku da su objavljeni u časopisima s prosječnim IF i doprinosom autora = 1.

Obrazloženje kriterija:

Od kandidata se očekuje da stekne uvjete za izbor u znanstvenog suradnika u roku od 5 do 10 godina od diplomiranja. Od kandidata za izbor u višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika se očekuju da u tom istom periodu budu produktivniji od doktoranada i poslijedoktoranada (za očekivati je da će u to vrijeme već imati svoje doktorande koje će voditi). Razina kvalitativnog kriterija koja bude sada predložena primjenjivat će se samo za izbore koji budu pokrenuti prije isteka roka prethodnog izbora. Prije no što zadovoljavanje kvalitativnog kriterija bude obavezno za sve (predlaže se početak od 2 godine), navedene razine će biti ponovo evaluirane i po potrebi modificirane na način da dopuste izbor najmanje 2/3 kandidata izabranih u prethodne dvije godine.

Okvirne upute za izradu smjernica:

Faktor doprinosa 1,5 – 2

- *Kandidat je jedini, ili jedan od malog broja autora na radu. Njegov doprinos radu je jasan i dobro obrazložen.*
- *Kandidat je prvi ili „corresponding“ autor na radu s većim ili velikim brojem autora*

Faktor doprinosa = 1 – 1,5

- Kandidat je jedan od manjeg broja autora na radu, a njegov doprinos radu je značajan i jasno obrazložen.

Faktor doprinosa = 0,5 – 1

- Kandidat je jedan od većeg broja autora na radu, no njegov doprinos radu je prepoznatljiv i jasno obrazložen

Faktor doprinosa = 0 – 0,5

- Kandidat je jedan od velikog broja autora na radu
- Kandidat je jedan od manjeg broja autora na radu, no njegov doprinos radu nije prepoznatljiv i jasno obrazložen.

TEHNIČKE ZNANOSTI

I - Predmet bodovanja (kategorije radova) / bodovi: (Tabl. 1)

Tablica 1

Predmet bodovanja	Rad u časopisu s IF (A)	Rad u časopisu (Arhitek.) (A ₁)	Patent (B)	Znanstvena (knjiga/monografija), ostalo (C)	Međunarodni projekt: koordin./suradnik (D)
Bodovi	40 x IF IF=Impact Factor	-	30	30/20/8/6	25/10

Predmet bodovanja	Plenarno predavanje (E)	Rad u časopisu izvan kategorija A i A ₁ (međunarodnom/domaćem) (F)	Rad u zborniku radova (međunarodnom/domaćem) (G)
Bodovi	8	7/5	4/2

Navedeni se bodovi pridružuju pojedinim kategorijama radova koje su predmet bodovanja u postupku izbora u znanstveno zvanje a sukladno navedenom o bodovanju broja autora na radu.

Opis predmeta bodovanja (kategorije rada):

(A) Ova se kategorija odnosi na sva polja tehničkih znanosti, osim na polje „Arhitektura i urbanizam“. U ovu kategoriju spadaju oni radovi koji su objavljeni u časopisima indeksiranim u Current Contents-u, Science Citation Index-u ili Science Citation Index Expanded-u, s tim da je vrijednost Impact Factora (IF) časopisa veća od nule, i da se radovi mogu pridružiti znanstvenim poljima u koja se izbor vrši. Uzima se ona godišnja vrijednost IF koja odgovara trenutku objave rada. ISI Web of Knowledge Journal Citation Report (JCR) izračunava faktor odjeka (impact factor, IF). U slučaju kada za određenu godinu, koja je predmet razmatranja, vrijednost IF časopisa nije objavljena uzima se ona iz prethodne godine.

(A₁) Ova se kategorija odnosi samo na polje „Arhitektura i urbanizam“, a u nju spadaju oni radovi koji su objavljeni u časopisima indeksiranim u Current Contents-u, Science Citation Index-u ili dostupni u Web of Science-u, a radovi se kao takvi mogu pridružiti polju izbora.

(B) Predviđenih se 30 bodova dodjeljuje samo u slučaju tehnički/industrijski implementiranog patenta, a što se dokazuje predmetnom dokumentacijom iz koje je to razvidno.

(C) Predviđeni se bodovi dodjeljuju za znanstvenu knjigu koja sadrži znanstvene i do tada ne objavljene sadržaje.

Bodovi se dodjeljuju kako slijedi:

- znanstvena knjiga objavljena na jednom od svjetskih jezika i u izdanju međunarodnog izdavača (središte/podružnice u više zemalja: McGraw-Hill, Springer, Elsevier,...) : 30 bodova
- znanstvena knjiga (ne udžbenik, ne priručnik), domaći izdavač (i nacionalni izdavači drugih zemalja): 20 bodova
- poglavlje u knjizi (svih izdavača): 8 bodova.
- uredništvo knjige, časopisa, zbornika: 6 bodova.

(D) Predviđeni se bodovi dodjeljuju za realizirane (i u realizaciji) projekte temeljem potpisanih ugovora koje treba predočiti-priložiti.

(E) Potrebno je predočiti dokaz o pozivu za plenarno predavanje (plenary/keynote) i dokaz da je ono održano.

(F) Pod ovom se kategorijom podrazumijevaju radovi objavljeni u časopisima koji su izvan kategorija „A“ odnosno „A₁“, a mogu se pridružiti polju izbora.

(G) Uz potreban dokaz o izlaganju rada, potrebno je da rad bude objavljen (Zbornik/CD).

II – Minimalni potrebni broj bodova/radova: (Tabl. 2)

Tablica 2

TEHNIČKO PODRUČJE MINIMALNI POTREBNI BROJ BODOVA/ RADOVA				
Znanstvena zvanja	Polja tehničkih znanosti/ bodovi		Arhitektura i urbanizam//bodovi / radovi /projekti	
	UKUPNO	Temeljem radova „A“ kategorije ⁽¹⁾ ₍₂₎	Temeljem kategorija: B-G	Temeljem radova „A ₁ “ kategorije ⁽⁴⁾ i projekata
Znanstveni suradnik	60	30	25	1+1 ⁽⁵⁾ + 1 projekt ⁽⁶⁾
Viši znanstveni suradnik	100	50	40	3+1 ⁽⁵⁾ +2 projekta ⁽⁶⁾
Znanstveni savjetnik	160	80 ⁽³⁾	60	(4+2 ⁽⁵⁾) ^(*) +3 projekta ⁽⁶⁾

- ^{(1)/(4)} Minimalno 50% bodova (A kategorija) odnosno 50% pisanih radova (A₁ kategorija) mora biti ostvareno publiciranjem u inozemnim časopisima.
- ⁽²⁾ Neovisno o razini IF časopisa s kojim se ovi bodovi postižu (A kategorija), istovremeno mora biti zadovoljen i uvjet minimalnog potrebnog broja radova ove kategorije za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika odnosno znanstvenog savjetnika, a koji treba biti: 2 odnosno 4.
- ^{(3)/(*)} Kod izbora u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika kandidat mora ostvariti minimalno 25% bodova (A kategorija) kao prvi autor, a u polju „Arhitektura i urbanizam“ mora, od navedenih 6 radova, biti prvi autor na minimalno 2 pisana rada (A₁ kategorija).

- ⁽⁵⁾ Ovi radovi (1, 1 odnosno 2) moraju biti publicirani u časopisima (tehničko područje) za koje ISI Web of Knowledge Journal Citation Report (JCR) izračunava faktor odjeka (impact factor, IF), a čija vrijednost mora biti ≥ 0.2 .
- ⁽⁶⁾ Pod projektom se podrazumijeva: ostvareni arhitektonski/pejsažni projekt; donesen/prihvaćen prostorni i urbanistički plan; nagrađeni arhitektonski/urbanistički/pejsažni projekt na javnim natjecanjima; arhitektonski/urbanistički/pejsažni projekt po kvaliteti prepoznat od stručne javnosti i objavljen u javnim glasilima kao prikaz cjeline ili dijelova projekta/plana.

III - Bodovanje broja autora na radu:

Pripadni se bodovi pojedine kategorije rada spram broja autora na radu dodjeljuju na sljedeći način:

do 3 autora.....100%
 4 autora..... 75%
 5 autora 50%
 6 autora 25%
 više od 6 autora..... $(100/n) \%$, n = broj autora.

DRUŠTVENE ZNANOSTI

(1) Za izbor u znanstvena zvanja pristupnici moraju imati objavljene znanstvene radove (a2), te posebno radove objavljene u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama (a1) i to u ukupnom broju prema sljedećoj strukturi,

	Broj objavljenih radova	
	(a1)	(a1)+(a2)
Znanstvena zvanja		
Znanstveni suradnik	3	6
Viši znanstveni suradnik	6	14
Znanstveni savjetnik	10	25

(2) U okviru uvjeta iz stavka 1. za izbor u više znanstveno zvanje pristupnici trebaju između dva izbora objaviti najmanje šest znanstvenih radova, od kojih najmanje dva moraju biti iz kategorije (a1).

(3) Međunarodno priznatim časopisom i publikacijom (a1) smatra se časopis i publikacija s barem jednom od ovih značajki:

- a) ima međunarodno uredništvo i inozemne recenzente;
- b) časopis ili publikacija zastupljena je u jednoj od baza podataka koju svake godine na prijedlog Područnog vijeća za društvene znanosti potvrđuje Nacionalno vijeće za znanost.

(4) U okviru uvjeta iz stavka 1. za svaki izbor u znanstveno zvanje pristupnici trebaju imati objavljene znanstvene radove u najmanje tri različita časopisa ili publikacije.

(5) Znanstvenim radom smatra se:

- a) članak objavljen u časopisu i kategoriziran kao originalni znanstveni rad, pregledni rad ili prethodno priopćenje;
- b) poglavlje u knjizi;
- c) rad u zborniku sa znanstvenog skupa, ako je objavljen u cjelini.

alternativa:

- c) rad u zborniku sa znanstvenog skupa, ako je objavljen u cjelini računa se kao 75% znanstvenog rada iz stavka 1.

(6) Knjiga se vrednuje kao tri rada u odgovarajućoj kategoriji ako:

- a) većim dijelom sadržaja monografski obuhvaća znanstveno područje u kojem se vrši izbor pristupnika;
- b) ima recenzije od najmanje dva recenzenta upisana u registar znanstvenika ili od recenzenata iz inozemstva koji svojstvo znanstvenika imaju na temelju propisa svoje države.

(7) Udio doprinosa pojedinih autora u objavljenim znanstvenim radovima računa se na sljedeći način:

- do tri autora: 100%;
- četiri ili pet autora: 50%;
- šest i više autora: $100/N\%$ (N = broj autora).

(8) U okviru uvjeta iz stavka 1. za izbor u više znanstveno zvanje pristupnici trebaju između dva izbora objaviti najmanje dva rada u kojima su samostalni autori, od kojih najmanje jedan rad iz kategorije (a1).

(9) Najviše jedan rad prihvaćen za objavljivanje može se priznati kao da je objavljen, ali samo uz potvrdu uredništva časopisa ili publikacije da je recenziran i da je prihvaćen za objavljivanje.

Popis bibliografskih baza podataka koje se uzimaju u obzir pri vrednovanju radova iz kategorije (a1) za izbor u znanstvena zvanja iz područja društvenih znanosti su:

Current Contents, Web of Science (SCI, SSCI, AHCI), ABI/INFORM, ASSIA – Applied Social Sciences Index and Abstracts, BIOSIS Previews, CAB Abstracts, Caredata Abstracts, Computer and Information Systems Abstracts, Criminal Justice Abstracts, Criminal Justice Periodical Index, CSA – Cambridge Scientific Abstracts, Current Law Index, Current Legal Theory, DOIS – Documents in Information Science, EconLit – American Economic Association's electronic database, ERIC – Educational Resources Information, European Legal Journal Index, Francis, Geobase, Human Resources Abstracts, IBSS – International Bibliography of the Social Sciences, Index to Foreign Legal Periodicals, Index to Legal Periodicals, Information Science Abstracts, International Labour Documentation, INSPEC, ISI Proceedings, Journal of Economic Literature, LISA – Library and Information Science Abstract, MEDLINE, NCJRS – National Criminal Justice Reference Service Abstracts Database, Neue Kriminologische Literatur, PAIS International – Public Affairs Information Services, Population Demographics, PsychINFO, PsycLit (Psychological Abstracts), CSA – Social Services Abstracts, Sociological Abstracts, Worldwide Political Science Abstract.

HUMANISTIČKE ZNANOSTI

Za izbor u znanstveno zvanje pristupnik mora imati objavljene radove u međunarodnim, stranim ili s njima izjednačenim domaćim časopisima (a1), a može imati dio i u drugim vrijednim domaćim znanstveno-stručnim časopisima (a2), (ti radovi mogu zamijeniti samo dio radova u

ukupnome zbroju). Za zvanja višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika pristupnik bi trebao imati jednu odnosno dvije knjige (a3).

Znanstveni suradnik

Uvjet: Doktorska disertacija koja se boduje prema općim načelima vrednovanja, i najmanje dva znanstvena rada u časopisima na međunarodnoj razini (a1), tri rada ukupno (a1 + a2).

Radovi moraju donositi 20 bodova.

Viši znanstveni suradnik

Uvjet: Knjiga (a3) i najmanje dva znanstvena rada u časopisima na međunarodnoj razini (a1), četiri rada ukupno (a1 + a2).

Radovi moraju donositi (20) + 22 boda.

Uvjet: Knjiga (a3) i najmanje tri znanstvena rada u časopisima na međunarodnoj razini (a1), pet radova ukupno (a1 + a2).

Radovi moraju donositi (20 + 22) + 24 bodova.

Ako pristupnik za bilo koje od triju znanstvenih zvanja očito zadovoljava očekivane uvjete, stručno povjerenstvo ne mora bodovati radove.

No ako pristupnik zadovoljava spomenute uvjete po broju radova, ali ne i po opsegu ili vrsnoći, stručno povjerenstvo mora na to upozoriti.

S druge strane, ako pristupnik ne zadovoljava te uvjete po broju radova (npr. ako pristupnik za zvanje znanstvenoga savjetnika nema dvije knjige), predlaže se formula po kojoj se može izračunati jesu li mu radovi istovrijedni (ekvivalentni) spomenutim uvjetima.

Radovi koji zadovoljavaju spomenute uvjete mogu se zamijeniti ekvivalentnim radovima, tj. radovima koji prema općim načelima nose isti broj bodova.

Knjige se također trebaju vrednovati po vrsnoći (očekuje se npr. da udžbenik bude pregledni rad, a ne izvorni znanstveni rad; rječnik, gramatika ili kritičko izdanje mogu biti izvorni znanstveni radovi, ali češće su pregledni ili stručni radovi; radovi u katalogu izložbe ili zborniku mogu biti stručni, ali mogu biti i znanstveni).

U slučaju da veći broj autora potpisuje rad, opseg će se pri bodovanju računati ovako: do dva autora 100%, do tri autora 75%, do četiri autora 50%, od pet autora opseg se dijeli brojem autora.

Radovi se navode i ocjenjuju kumulativno (no stečena se prava ne ukidaju) i od posljednjega izbora.

Opća načela – elementi za formulu vrijednosti (ili istovrijednosti) u bodovima

Opseg rada (O):

Jedan autorski arak teksta (računa se da obuhvaća 16×1.800 slovnih mjesta) vrednovat će se kao jedinica opsega ovako:

- Matični odbor za filologiju: 1 bod (znanost o književnosti), 2 boda (jezikoslovlje, filologija u užem smislu);
- Matični odbor za filozofiju i teologiju: 1,5 bodova;
- Matični odbor za povijest, povijest umjetnosti, znanost o umjetnosti, arheologiju, etnologiju i antropologiju: 1 bod.

Opseg kritičkih izdanja, rječnika i gramatika dodatno se množi koeficijentom 0,15.

Mjesto objavljivanja (M):

- domaći znanstveni časopis ili nakladnik, s recenzijama uglednih stručnjaka (a2): koeficijent 1;
- strani ili međunarodni časopis ili nakladnik, časopis na međunarodnoj razini, zastupljen u uglednim bibliografijama ili s recenzijom uglednih stručnjaka (a1): koeficijent 1,5.

Vrsnoća rada (V):

- stručni rad: koeficijent 0,5;
- pregledni rad: koeficijent 0,75;
- prethodno priopćenje: koeficijent 0,9;
- izvorni znanstveni rad: koeficijent 1.

Moguće je još u iznimnim slučajevima razlikovati u kategoriji vrsnoće (V) i ove stupnjeve:

- nova utemeljena teorija: koeficijent 1,5;
- znanstveno otkriće: koeficijent 2.

Zbrajaju se autorski arci izvornih znanstvenih, preglednih te stručnih radova, boduju i množe s koeficijentom po mjestu izdavanja (prema skupinama s istim koeficijentom). Za svaki rad (ili podudarnu skupinu radova) vrijedi formula istovrijednosti očekivanima po broju bodova: $N^b = O \times V \times M$.

Svaki rad može biti vrednovan samo jednom. To na primjer znači da

- doktorska disertacija može biti vrednovana kao obranjeni ili kao objavljeni rad;
- članci koji se ponovno objavljuju u sklopu knjige mogu biti vrednovani ili kao posebni članci ili zbirno u sastavu knjige kao cjeline.

Ukupan zbroj bodova radova pristupnika:

- za znanstvenoga suradnika mora iznositi najmanje 20 bodova;
- za višega znanstvenog suradnika 42 boda;
- za znanstvenoga savjetnika 66 boda.

Napomena: Područno vijeće smatra da se, radi poticanja interdisciplinarnosti, pri izboru u znanstvena zvanja pristupnicima mogu računati i radovi u publikacijama s drugih znanstvenih područja prema kriterijima nadležnih područnih vijeća i Nacionalnoga vijeća za znanost.

Popis kategoriziranih domaćih časopisa koji se uzimaju u obzir pri vrednovanju radova za izbor u znanstvena zvanja iz područja humanističkih znanosti:

a₁:

Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Arhivski vjesnik, *Arti musices*, Bašćinski glasi, Bogoslovska smotra, Collegium Antropologicum, Crkva u svijetu, *Croatica Christiana Periodica*, Časopis za suvremenu povijest, Dubrovnik Annals, Filologija, Filozofska istraživanja, *Fluminiensia*, *Folia Onomastica Croatica*, Govor, Historijski zbornik, Hortus artium medievalium, International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, Jezik, Književna smotra, Narodna umjetnost, Obnovljeni život, *Opuscula Archaeologica*, Povijesni prilozi, Prilozi Instituta za arheologiju, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine, Rad HAZU, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Slovo, Starine, *Studia ethnologica Croatica*, *Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia*, Suvremena lingvistika, *Synthesis Philosophica*, Umjetnost riječi, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Zagreber germanistische Beiträge, Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU.

a₂:

Acta Iadertina, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU, *Archeologia Adriatica*, Arheološki radovi i rasprave, *Asseria*, CRIS časopis povijesnoga društva Križevci, *Croatian Journal of Philosophy*, *Croatica et Slavica Iadertina*, Čakavska rič, Časopis za povijest zapadne Hrvatske, *Diacovensia*, *Diadora*, *Disputatio philosophica*, *Ethnologica Dalmatica*, Etnološka tribina, Forum (samo za znanstvene članke), *Gazophylacium*, *Histria Antiqua*, *Histria archaeologica*, Hrvatski filmski ljetopis, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, Jezikoslovlje, Kačić, Kaj, *Latina et Graeca*, Metodčki ogledi, Nova prisutnost, Numizmatičke vijesti, Osječki zbornik, *Peristil*, Podravina, Problemi sjevernog Jadrana, Prolegomena, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Riječ, Riječki teološki časopis, Rijeka, *Scrinia Slavonica*, Senjski zbornik, Služba Božja, Starohrvatska prosvjeta, Strani jezici, Sveta Cecilija, Tkalčić, Tonovi, Vjesnik Arheološkoga muzeja u Zagrebu."

Prilog 3.

Pravilnik o dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST**3063**

Na temelju članka 6. st. 6. i članka 32. st. 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine« br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) Nacionalno vijeće za znanost RH je na svojoj 60. sjednici, održanoj 9. rujna 2010. godine, donijelo

PRAVILNIK**O DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA**

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (»Narodne novine« broj 84/05, 100/06, 138/06, 120/07 i 71/10) u članku 1. na kraju odjeljka 1. PRIRODNE ZNANOSTI, pododjeljka 1.1. Biologija, fizika i kemija, na kraju odjeljka 3. BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO i na kraju odjeljka 4. BIOTEHNIČKE ZNANOSTI dodaje se rečenica koji glasi:

Radove objavljene u časopisima koje citira Current Contents moguće je zamijeniti radovima objavljenim u časopisima koje ne citira Current Contents ukoliko im je faktor odjeka veći od mediana faktora odjeka područja (kako ga definira i izračunava ISI).

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 003-08/10-05/0007

Urbroj: 355-02-02-10-04

Zagreb, 30. rujna 2010.

Predsjednik

Nacionalnog vijeća za znanost

prof. dr. sc. Krešimir Pavelić, v. r.

Prilog 4.

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST

1000

Na temelju članka 19. st. 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine« br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) Nacionalno vijeće za znanost RH je na svojoj 56. sjednici, održanoj 23. ožujka 2010. godine, donijelo

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O USTROJU I NAČINU RADA PODRUČNIH VIJEĆA I MATIČNIH ODBORA

Članak 1.

U Pravilniku o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora (»Narodne novine« broj 76/05, 113/05 – Odluka USRH, 118/05 i 55/09) u članku 9. stavku 1. dodaje se podstavka 8. koja glasi:

»Interdisciplinarno područje« (znanost; umjetnost).

Članak 2.

U članku 9. stavak 2. iza riječi »do 11 članova« umjesto točke stavlja se zarez i dopisuje tekst »a za Interdisciplinarno područje do 15 članova.«.

Članak 3.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 003-08/10-05/0003

Urbroj: 355-02-02-10-05

Zagreb, 24. ožujka 2010.

Predsjednik
Nacionalnog vijeća za znanost RH
prof. dr. sc. Krešimir Pavelić, v. r.

Prilog 5.

Odluka o imenovanju Matičnog odbora za Interdisciplinarno područje

**REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST**

KLASA: 003-08/10-05/0004

URBROJ: 355-02-02-10-07

Zagreb, 12. svibnja 2010.

Na temelju članka 6. stavka 2. toč. 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN broj 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07), članka 10. stavka 1. Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora (NN broj 76/05, 118/05 i 38/10) te članka 23. Poslovnika o radu Nacionalnog vijeća za znanost, Nacionalno vijeće za znanost je na 57. sjednici, održanoj dana 11. svibnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU

**o imenovanju članova Matičnog odbora za interdisciplinarno područje
(znanost; umjetnost)**

I.

U Matični odbor za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) imenuju se sljedeći članovi:

1. Prof. dr. sc. **Ivo Nejašmić**, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb, predsjednik
2. Prof. dr. sc. **Karmela Barišić**, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb
3. Prof. **Ivan Crnković**, Arhitektonski fakultet, Zagreb
4. Prof. dr. sc. **Mladen Franz**, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb
5. Prof. dr. sc. **Branko Grisogono**, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb
6. Prof. dr. sc. **Denisa Krbec**, Sveučilište J. Dobrile, Pula
7. Prof. dr. sc. **Nada Krstulović**, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split
8. Prof. dr. sc. **Vladimir Lipovac**, Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik
9. Prof. dr. sc. **Damir Magaš**, Sveučilište u Zadru, Zadar
10. Prof. dr. sc. **Milan Matijević**, Učiteljski fakultet, Zagreb
11. Prof. dr. sc. **Vesna Pavić**, Agronomski fakultet, Zagreb
12. Prof. dr. sc. **Snježana Prijić-Samaržija**, Filozofski fakultet, Rijeka
13. Prof. dr. sc. **Drago Šubarić**, Prehrambeno-tehnološki fakultet, Osijek
14. Prof. dr. sc. **Branka Tafra**, Hrvatski studiji, Zagreb
15. Prof. dr. sc. **Predrag Zarevski**, Filozofski fakultet, Zagreb

II.

Mandat imenovanim članovima Matičnog odbora za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) traje četiri godine računajući od datuma imenovanja matičnih odbora u sazivu 2009. -2013. (09.04.2009.).

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost RH

Prof. dr. sc. Krešimir Pavelić

Dostaviti:

1. Prof. dr. sc. **Ivo Nejašmić**, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb
2. Prof. dr. sc. **Karmela Barišić**, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb
3. Prof. **Ivan Crnković**, Arhitektonski fakultet, Zagreb
4. Prof. dr. sc. **Mladen Franz**, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb
5. Prof. dr. sc. **Branko Grisogono**, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb
6. Prof. dr. sc. **Denisa Krbec**, Sveučilište J. Dobrile, Pula
7. Prof. dr. sc. **Nada Krstulović**, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split
8. Prof. dr. sc. **Vladimir Lipovac**, Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik
9. Prof. dr. sc. **Damir Magaš**, Sveučilište u Zadru, Zadar
10. Prof. dr. sc. **Milan Matijević**, Učiteljski fakultet, Zagreb
11. Prof. dr. sc. **Vesna Pavić**, Agronomski fakultet, Zagreb
12. Prof. dr. sc. **Snježana Prijić-Samaržija**, Filozofski fakultet, Rijeka
13. Prof. dr. sc. **Drago Šubarić**, Prehrambeno-tehnološki fakultet, Osijek
14. Prof. dr. sc. **Branka Tafra**, Hrvatski studiji, Zagreb
15. Prof. dr. sc. **Predrag Zarevski**, Filozofski fakultet, Zagreb
16. Pismohrana, ovdje.

Prilog 6.

Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST

2148

Na temelju članka 19. st. 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine« br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) Nacionalno vijeće za znanost RH je na svojoj 57. sjednici, održanoj 11. svibnja 2010. godine, donijelo

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (»Narodne novine« broj 84/05, 100/06, 138/06 i 120/07) u članku 1. iza odjeljka 6. HUMANISTIČKE ZNANOSTI dodaje se odjeljak koji glasi:

7. INTERDISCIPLINARNO PODRUČJE (znanost; umjetnost).

Za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području pristupnik mora udovoljiti kombinirane uvjete propisane ovim Pravilnikom iz svih polja u koja se bira i to u kumulativnom iznosu od najmanje 100% s tim da u svakom pojedinačnom polju moraju biti zadovoljeni uvjeti od minimalno 30%.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 003-08/10-05/0004

Urbroj: 355-02-02-10-19

Zagreb, 19. svibnja 2010.

Predsjednik
Nacionalnog vijeća za znanost RH
prof. dr. sc. Krešimir Pavelić, v. r.

Prilog 7.

**Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u
umjetničko-nastavna zvanja**

**Prijedlog izmjena i dopuna *Pravilnika o uvjetima za izbor*
*u umjetničko-nastavna zvanja***

* * * * *

NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Sukladno članku 94. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju («Narodne novine», broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 Odluka USRH i 46/07) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje na svojoj _____sjednici održanoj _____donosi

PRAVILNIK

O UMJETNIČKIM UVJETIMA ZA IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Članak 1.

Za nastavne predmete iz područja koje može predavati samo umjetnik, uz Uvjete rektorskog zbora, koje verificiraju sveučilišna tijela, Umjetnički uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja redoviti profesor, izvanredni profesor i docent, koje verificira Matični odbor, temelje se na umjetničkoj djelatnosti:

- a) koja je bila predstavljena javnosti;
- b) koja nije bila predstavljena javnosti, ali je kroz projektnu dokumentaciju mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke;
- c) umjetničkoj nastavi i umjetničkoj nastavanoj produkciji u koju se unosi vlastito umjetničko biće i ostvaruje čin umjetničkog stvaranja, koje mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke.

Članak 2.

Značajna i za izbor u umjetničko-nastavna zvanja (redoviti profesor, izvanredni profesor i docent) relevantna je umjetnička djelatnost koja se određuje na osnovu dokumentiranih navoda o umjetničkoj djelatnosti u umjetničkom području. Ta se umjetnička djelatnost, umjetnički dosezi i izvrsnost stavljaju u suodnos s izborom u određeno i odgovarajuće umjetničko-nastavno zvanje.

Članak 3.

Umjetnički uvjeti za pojedinog pristupnika u natječaju dokumentirani su i obrazloženi od strane Povjerenstava za izradu izvješća, koje je dužno utvrditi ispunjava li pristupnik uvjete za izbor u zvanje. Ta izvješća prethodno verificirana na nadležnim vijećima akademija i fakulteta, ocjenjuju se na Matičnom odboru. Matični odbor donosi rješenje o

ispunjavanju uvjeta u neovisnom postupku od uvjeta Rektorskog zbora (koji se verificiraju u postupku na Sveučilištu i njegovim sastavnicama) i temelj je za izbor u umjetničko-nastavno zvanje.

Matični odbor donosi odluku o umjetničkim uvjetima samo u postupku izbora u umjetničko-nastavno zvanje odnosno na umjetničko-nastavno radno mjesto jer zakon ne prepoznaje umjetnička zvanja koja su neovisna o radnom mjestu kao što je to sa znanstvenim zvanjima.

Članak 4.

Za umjetnička područja i umjetničku djelatnost za koje se ne može odrediti nadležnost institucije (akademije ili fakulteta) koja imenuje Povjerenstvo za izradu izvješća, to će povjerenstvo imenovati Matični odbor.

Ukoliko Matični odbor ne može donijeti odluku u postupak se uključuje odgovarajuće umjetničko odnosno znanstveno područno vijeće Nacionalnog vijeća za znanost.

Članak 5.

Umjetnička područja u kojima djeluju nastavnici u umjetničko-nastavnim zvanjima te ostvarenja koja su nužna za ispunjavanja umjetničkih kriterija za izbor su:

1. - Kazališna umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću glume, scenskog kretanja i mime, kazališne režije, režije glazbenih i scenskih formi, radiofonske režije, lutkarstva, dramskog pisma, dramaturgije izvedbe, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, kostimografije, scenografije;

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter (javne ispitne produkcije glume, režije, scenskog kretanja, scenskog govora).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike kazališne umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

2. - Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću režije, snimanja (filmsko i elektroničko), filmske fotografije, montaže, dramaturgije i scenarija, glume, režije animiranog filma, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, kostimografije, scenografije, autorstva multimedijjskih projekata i video arta.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

3. - Glazbena umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz reprodukciju glazbe, kompoziciju (izvedene i u partituri), glazbene nastupe na koncertima ili u kazalištu, snimanja za radio, televiziju i diskografske kuće, izvedbe autorskih djela na koncertima ili u kazalištu, glazbena autorska izdanja;

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter, bilo solistički, komorno ili pak kao dio nekog većeg zajedničkog projekta (javne ispitne glazbene produkcije, zajednički nastupni u ansamblima sa studenima, dirigiranjem i ravnanjem studentskim ansamblima i sl.).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike glazbene umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

4. - Likovne umjetnosti

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću kroz grafiku, slikarstvo, kiparstvo, animirani film i nove medije, likovnu pedagogiju, likovnu tehnologiju, restauraciju i konzervaciju, video art, fotografiju, animirani film, multimedijske autorske projekte, performans, konceptualni rad, site specific projekte, instalacije, autorske grafičke mape, razne oblike likovno-grafičkog oblikovanja i djelovanja, restauratorske radove na spomenicima kulture (samostalne ili skupne), samostalne i skupne izložbe, zastupljenost u stalnim postavama u muzejsko-galerijskim ustanovama, umjetnička djela realizirana u javnim prostorima, javni natječaji.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike likovnih umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

5. - Arhitektura (umjetnički dio):

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću kroz izvedene i neizvedene (a nagrađene ili objavljene) projekte iz područja arhitekture i urbanizma te oblikovanja hortikulturnih površina, izvedenih ili neizvedenih projekata unutrašnje arhitekturne.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

6. - Primijenjena umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću kostimografije, scenografije, fotografije, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, filmske i medijske produkcije, produkcije scenskih i izvedbenih umjetnosti, restauracije i konzervacije.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

7. - Plesna umjetnost i umjetnost pokreta

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću klasičnog baleta, suvremenog plesa, koreografije, pantomime i mime, scenskog kretanja;

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter (javne ispitne produkcije koreografije i baletnih produkcija).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike baletne i plesne umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

8. - Dizajn:

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću dizajna vizualnih komunikacija, industrijskog dizajna i dizajna proizvoda, modnog dizajna i dizajna interakcija.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

9. - Interdisciplinarno umjetničko područje

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću koje obuhvaća više umjetničkih područja i disciplina, a ne može se vrednovati unutar samo jednog područja odnosno discipline.

- umjetnička ostvarenja u interdisciplinarnom umjetničkom području kod kojih su primijenjene znanstvene i teorijske spoznaje koje rezultiraju novom umjetničkom kvalitetom.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

Članak 6

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:

Ur broj:

Zagreb,

Predsjednik Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje

Prilog 8.

Obrazac za prijavu kategorizacije časopisa

Obrazac za prijavu kategorizacije časopisa

OPĆI PODATCI O ČASOPISU

NASLOV ČASOPISA		
Početna godina izlaženja pod ovim naslovom		
ISSN tiskanog izdanja časopisa		
ISSN elektroničkog izdanja časopisa		
URL – mrežna adresa časopisa		
Puni tekst časopisa u elektroničkom izdanju	DA	NE
Slobodan pristup punom tekstu elektroničkog izdanja časopisa	DA	NE
Jezik/jezici objavljivanja cjelovitih tekstova		

OSOBA ZA VEZU	
Telefon	
Faks	
Adresa e-pošte	

Učestalost izlaženja časopisa (broj svezaka/brojeva po godištu)	
Broj objavljenih svezaka/brojeva u prethodnom godištu	
Posljednji objavljeni svezak/broj	

Naklada po svesku/broju		
Distribucija naklade po objavljenom svesku/broju	U Hrvatskoj	U inozemstvu
Pretplata		
Prodaja		
Razmjena		
Donacije		

1. 2. Recenzijski postupak i struktura recenzenata

Provodi li časopis recenzijski postupak?	DA		NE	
Tko recenzira zaprimljene tekstove?	UREDNIK		UREDNIŠTVO	
Koliko je recenzija predviđeno za svaki članak?				
Konačnu odluku o kategoriji članka donosi:	UREDNIK		UREDNIŠTVO	
Objavljuje li časopis znanstvene i znanstveno-stručne članke koji su već ranije objavljeni u drugoj tiskanoj ili elektroničkoj publikaciji?	DA		NE	
Časopis provodi »dvostruko slijepi« [*] recenzijski postupak	DA		NE	
Ukupan broj domaćih i inozemnih recenzenata u posljednja dva godišta časopisa	Domaći:		Inozemni:	
Ukupan broj recenzenata koji nisu članovi uredništva u posljednja dva godišta časopisa				
Predlagatelj kategorije članka	AUTOR	RECENZENTI	UREDNIK	UREDNIŠTVO
Završna odluka o kategoriji članka	RECENZENTI		UREDNIŠTVO	

1. 3. Objavljeni tekstovi u zadnja dva godišta časopisa

Kategorija rada	Ukupan broj radova	Distribucija prema autorima		Ukupan opseg radova
		Iz Hrvatske	Iz inozemstva	
Izvorni (znanstveni) članak, prethodno priopćenje, pregledni rad				
Stručni rad				
Izlaganje sa skupa, sažetak sa skupa				
Recenzije i prikazi				
Ostalo (uvodnik, životopis, esej, bibliografija, vijest, crtice, In memoriam, pismo uredniku, kazalo...)				

* Pod »dvostruko slijepim« recenzijskim postupkom podrazumijeva se da autor/i zaprimljenih tekstova ne znaju tko su recenzenti teksta, a recenzenti ne znaju ime/na autora teksta koji recenziraju.

1. 4. Podaci o nakladniku

NAKLADNIK ČASOPISA	
Adresa nakladnika časopisa	
URL – mrežna adresa nakladnika	

1. 4. 1. Za znanstvena i strukovna društva koja su nakladnici:

Godina utemeljenja društva			
Osnovni djelokrug društva			
Uvjeti pristupa u društvo	a)		
	b)		
	c)		
	d)		
	e)		
Ukupan broj članova društva			
Broj članova iz Hrvatske i inozemstva	Hrvatska:	Inozemstvo:	
Broj članova društva sa stupnjem doktora znanosti			
Ostale publikacije društva (drugi časopisi, biblioteke i ostali nizovi publikacija)	a)		
	b)		
	c)		
	d)		
	e)		

Ostale djelatnosti društva (uz nakladničku djelatnost)	a) b) c) d) e)
---	----------------------------

2. MEĐUNARODNA PRISUTNOST

2. 1. Referiranost časopisa u bazama podataka

Baza podataka	Godina uključivanja

2. 2. Dostupnost časopisa preko sustava za otvoreni pristup cjelovitim tekstovima (*Open access*) (npr. Hrčak, EJOL, DOAJ...)

Izvor

2. 3. Opseg razmjene (Uključeno u tablicu o općim podacima o nakladi časopisa)

Prilog 9.

Prijedlog Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost visoko školstvo i tehnologijski razvoj

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Nacrt

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO
ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, lipanj 2010.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 41/01-pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Temelj za donošenje predloženih izmjena i dopuna Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zakon) su *Strateški okvir za razvoj 2006. – 2013., Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje i Znanstvena i tehnologijska politika Republike Hrvatske 2006. - 2010.* Temeljna postavka svih ovih političkih dokumenata, koje je usvojila Vlada Republike Hrvatske, razvoj je visokokvalitetnog znanstvenog i visokoškolskog sektora koji će biti potpora gospodarskom, društvenom i humanom napretku svog okruženja i koji će svojim doprinosom biti okosnica razvoja društva temeljenog na znanju.

Projekt izgradnje i jačanja Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zaklada) jedan je od ključnih ciljeva provedbe znanstvene i tehnologijske politike i jedan od ključnih iskoraka za jačanje Hrvatske kao zemlje utemeljene na znanju. Zaklada, kao središnja i neovisna institucija za javno financiranje znanosti, koja se vodi isključivo kriterijima stručnosti, znanstvene izvrsnosti i rigoroznosti, te nacionalnim prioritetima u istraživanjima, neophodna je za opstojnost hrvatske znanosti u Europskom istraživačkom prostoru, kao jedinstvenom prostoru koji omogućava prijenos znanja kroz mreže znanstvenika svjetske klase.

Projekt jačanja Zaklade izravno je vezan uz ispunjenje glavnog cilja postavljenog *Znanstvenom i tehnologijskom politikom Republike Hrvatske 2006.-2010.*, a to je „povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj i njihovu učinkovitost,“ kroz „osiguranje uvjeta za stalni priljev sredstava Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj te usmjeravanje ulaganja Zaklade u najistaknutija istraživanja“.

Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske osnovana je 24. 12. 2001. Zakonom o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 117/2001), te je započela s izgradnjom procedura i financiranjem znanstvenih projekata 2004. godine. Zaklada je ostvarila niz međunarodnih partnerstava sa srodnim institucijama u Europi, izradila bazu evaluatora i uključila se u članstvo Europske znanstvene zaklade (*European Science Foundation*).

Izmjenama i dopunama Zakona od 10. 04. 2009. (Narodne novine, broj: 45/2009), jasnije se definirala uloga Zaklade kao središnje institucije za financijsku potporu znanstvenih programa i projekata te se ukinula obveza Ministarstva da uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost raspisuje natječaje za financiranje znanstvenih projekata. Nadalje, navedenim izmjenama ukinula se obveza registriranja 50% sredstava kao osnovne imovine Zaklade i na taj način omogućio se priljev proračunskih sredstava predviđenih za financiranje znanstvenih projekata i programa, propisalo se sprječavanje sukoba interesa kroz zabranu sudjelovanja u zakladnim tijelima članovima najviših državnih tijela i čelnicima znanstvenih ustanova, te kroz zabranu natjecanja članovima zakladnih tijela za sredstva Zaklade i uvođenje obveze prijave

svakog sukoba interesa u odnosu na prijavljene projekte. Navedenim izmjenama oslobodio se i dio postojeće imovine Zaklade (oko 40 milijuna kuna), što je omogućilo rad Zaklade u prijelaznom razdoblju. Također, u provedbi navedenih izmjena i dopuna Zakona bilo je planirano tijekom 2010. usmjeravanje većeg dijela financijskih sredstava Državnog proračuna za znanstvene projekte usmjeri u programe Zaklade, koja je potpuno trebala preuzeti odgovornost za projektno financiranje znanosti.

Međutim, u okolnostima gospodarske krize i njenog utjecaja na financiranje znanstvenog sustava, potrebno je dodatno ojačati upravljačku strukturu Zaklade koja će osigurati još učinkovitije upravljanje zakladnom imovinom, kao i stvoriti uvjete za namicanje dodatnih sredstava izvan Državnog proračuna, između ostalog kroz relevantne EU fondove, za ostvarivanje zakonom propisane zakladne svrhe.

Ponajprije, veća se učinkovitost postiže ustrojavanjem novih zakladnih tijela – izvršnog direktora i znanstvenih odbora kojima se dodjeljuje dio poslova unutar Zaklade, radi podjele zaduženja i transparentnog upravljanja poslovnim procesima. Izvršni direktor preuzima vođenje dnevnog poslovanja Zaklade i bira se javnim natječajem. Znanstveni odbori nova su tijela koja vode poslove znanstvenih recenzija, evaluacije i predlažu Upravnom odboru projekte za financiranje. Znanstvene odbore čine vrhunski znanstvenici iz Hrvatske, dijaspore i inozemstva s iskustvom u vođenju i recenziranju znanstvenih projekata, a biraju se javnim natječajem.

Zakonom se, nadalje, unaprjeđuje struktura Upravnog odbora na način da Hrvatski sabor imenuje i predsjednika Upravnog odbora, fokusirajući na taj način odgovornost za vođenje Zaklade, te, na prijedlog Vlade, imenuje ostale članove koji uključuju i predstavnike poslodavaca. Predsjednik i članovi Upravnog odbora biraju se iz redova dokazanih znanstvenika i stručnjaka koji će stvoriti uvjete za namicanje dodatnih sredstava izvan Državnog proračuna za ostvarivanje zakladne svrhe te jačati međuinstitucionalnu suradnju na nacionalnom i međunarodnoj razini, te se osigurava ravnomjerna zastupljenost predstavnika svih znanstvenih područja. Nadalje, ovim se Zakonom propisuje kako Upravni odbor Zaklade predlaže Hrvatskom saboru strateški plan Zaklade za petogodišnje razdoblje u kojem se razrađuju ciljevi i programi koji su u skladu s dugoročnim strateškim pravcima razvoja Republike Hrvatske. Strateški plan Zaklade prepoznaje i razvija prioritetna znanstvena područja radi jačanja integracije hrvatskog znanstvenog sustava u europski istraživački prostor, povezivanja znanstvenih istraživanja s inovacijskim i proizvodnim procesima te osiguravanja uvjeta za korištenje europskih fondova za znanost i inovacije.

Zakonom se postiže i veća ušteda operativnih troškova poslovanja Zaklade kroz smanjenje broja ureda.

U novom programskom razdoblju Zaklada će u potpunosti razviti sustav programa financiranja najkvalitetnijih znanstvenih istraživanja i za financiranje najtalentiranijih hrvatskih znanstvenika koji će biti kompetitivni na europskoj i svjetskoj razini, kako bi hrvatska znanost bila u mogućnosti ravnopravno sudjelovati u europskim znanstvenim projektima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva, s obzirom da je u Državnom proračunu za 2011., 2012. i 2013. godinu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa planiralo sredstva u visini od 1.000.000 HRK, 1.097.000 HRK i 1.110.164 HRK (Razdjel 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je na Glavi 05 Znanost, obrazovanje i šport, Programu 1460 Ulaganje u znanstvenoistraživačku djelatnost, aktivnosti A621048, kontu 3811 Tekuće donacije u novcu za programe Nacionalne zaklade za znanost, visoku naobrazbu i tehnologijski razvitak)

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, (Narodne novine, broj: 6/02 - pročišćeni tekst, br. 41/02, 91/03,

58/04 i 69/07 – Odluka USRH), a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno u uvjetima gospodarske krize i njenog utjecaja na stanje znanstvenog sustava u Republici Hrvatskoj, osiguravanje uvjeta za učinkovitije ostvarivanje Zakonom određene svrhe Zaklade, što je neophodno kako bi hrvatska znanost ostala vidljiva u kontekstu uključivanja Hrvatske u Europski istraživački prostor. Naime, ovim se Zakonom propisuje kako strateški plan Zaklade prepoznaje i razvija prioritetna znanstvena područja radi jačanja integracije hrvatskog znanstvenog sustava u europski istraživački prostor, povezivanja znanstvenih istraživanja s inovacijskim i proizvodnim procesima te osiguravanja uvjeta za korištenje europskih fondova za znanost i inovacije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 117/01 i 45/09), u članku 2. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Sjedište Zaklade je u Zagrebu, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade ustrojiti će se ured čije se ustrojstvo i djelokrug uređuju općim aktom Zaklade.“

Članak 2.

U članku 3. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju se općim aktom Zaklade, pri čemu se postupak vrednovanja provodi nezavisnom znanstvenom recenzijom s ciljem ocjene kakvoće i prioriteta.“

Članak 3.

U članku 4. stavku 1. iza riječi: „odbor“ dodaje se zarez i riječi: „znanstveni odbori, izvršni direktor“.

Članak 4.

Članak 5. mijenja se i glasi:

“(1) Zakladom upravlja Upravni odbor Zaklade koji ima predsjednika i šest članova, a koje imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Kandidate za predsjednika i članove Upravnog odbora Zaklade, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, vodeći računa o zastupljenosti svih znanstvenih područja, i to tri člana samostalno, a po jednog člana na prijedlog:

- Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- Rektorskog zbora,
- nacionalnog vijeća za područje znanosti,
- Hrvatske udruge poslodavaca.

(3) Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe dva zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zaklade i to većinom ukupnog broja članova. Zamjenici zamjenjuju spriječenog, odnosno odsutnog predsjednika, prema redosljedu koji utvrdi Upravni odbor.

(4) Na rad članova Upravnog odbora Zaklade, primjenjuju se odredbe statuta Zaklade.

(5) Način rada Upravnog odbora Zaklade pobliže će se urediti Poslovníkom.“

Članak 5.

U članku 6. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Upravni odbor Zaklade predlaže Hrvatskom saboru strateški plan Zaklade za petogodišnje razdoblje u kojem se razrađuju ciljevi i programi koji su u skladu s dugoročnim strateškim

pravicima razvoja Republike Hrvatske. Strateški plan Zaklade prepoznaje i razvija prioriteta znanstvena područja radi jačanja integracije hrvatskog znanstvenog sustava u europski istraživački prostor, povezivanja znanstvenih istraživanja s inovacijskim i proizvodnim procesima te osiguravanja uvjeta za korištenje europskih fondova za znanost i inovacije.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Strateški plan Zaklade iz stavka 2. ovoga članka, donosi Hrvatski sabor.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

U dosadašnjem članku 4. koji postaje stavak 5., riječi: „drugoj osobi“, zamjenjuju se riječima: „izvršnom direktoru“.

Članak 6.

Iza članka 9. dodaje se novi članak 9.a koji glasi:

„Članak 9.a

(1) Zadaće znanstvenih odbora su:

- provođenje evaluacijskih postupaka predloženih projekata, uključujući znanstvene recenzije
- predlaganje Upravnom odboru projekata za financiranje,
- predlaganje Upravnom odboru novih programa ili prilagodbe postojećih programa,
- nadgledanje provedbe programa, nadziranje financiranja znanstvenih istraživanja, te predlaganje primjene znanstvenih ishoda.

(2) Svaki znanstveni odbor iz stavka 1. ovog članka ima pet članova, i to:

- dva znanstvenika koji djeluju na području Republike Hrvatske, od kojih jedan obnaša dužnost koordinatora znanstvenog odbora, a njegova prava i obveze će se pobliže urediti posebnim ugovorom,
- jedan znanstvenik koji djeluje izvan područja Republike Hrvatske i državljanin je Republike Hrvatske,
- dva znanstvenika koji djeluju izvan područja Republike Hrvatske i nisu državljani Republike Hrvatske.

(3) Članove znanstvenih odbora Upravni odbor Zaklade imenuje na temelju provedenog javnog natječaja na razdoblje od 4 godine. Članovi znanstvenih odbora moraju biti vodeći znanstvenici s iskustvom u vođenju i recenziranju projekata a ukupne kriterije za izbor i razrješenje članova znanstvenih odbora utvrđuje Upravni odbor Zaklade posebnom odlukom.

(4) Izvršni direktor Zaklade vodi poslovanje Zaklade i samostalno upravlja stručnim službama Zaklade, a imenuje ga Upravni odbor Zaklade na temelju provedenog javnog natječaja za razdoblje od 4 godine.“

Članak 7.

U članku 12. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnoga proračuna na posebnoj proračunskoj poziciji, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda.“

Članak 8.

U članku 16. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Pod drugim prihodima smatra se i udio od prodaje državne imovine.”

Članak 9.

U članku 18. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Upravni odbor Zaklade je obvezan svaka tri mjeseca, do petnaestog u mjesecu, dostaviti ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje izvješće o radu Zaklade, a jednom godišnje i Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Vlada Republike Hrvatske će predložiti imenovanje članova Upravnog odbora Zaklade sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Mandat dosadašnjim članovima Upravnog odbora Zaklade, prestaje danom imenovanja članova Upravnog odbora Zaklade sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Upravni odbor Zaklade sastavljen sukladno odredbama ovoga Zakona, dužan je u roku od 60 dana od dana imenovanja, imenovati članove znanstvenih odbora Zaklade i izvršnog direktora Zaklade na način propisan odredbama ovog Zakona.

(4) Mandat dosadašnjim članovima znanstvenih odbora Zaklade prestaje danom imenovanja članova znanstvenih odbora Zaklade sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka.

(5) Mandat dosadašnjem izvršnom direktoru Zaklade prestaje danom imenovanja izvršnog direktora Zaklade, sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 11.

Upravni odbor Zaklade sastavljen sukladno odredbama ovoga Zakona, dužan je u roku od 6 mjeseci od dana svog konstituiranja, predložiti Hrvatskom saboru strateški plan Zaklade za petogodišnje razdoblje.

Članak 12.

Upravni odbor Zaklade sastavljen sukladno odredbama ovoga Zakona, dužan je u roku od 3 mjeseca od dana svog konstituiranja, uskladiti statut i druge opće akte Zaklade s odredbama ovoga Zakona i dostaviti ih na suglasnost ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. Sadrži izmjenu članka 2. Zakona, na način da se u stavku 3. navodi kako je sjedište Zaklade u Zagrebu, te da će se radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade ustrojiti ured čije se ustrojstvo i djelokrug uređuju općim aktom Zaklade.

Članak 2. Sadrži dopunu članka 3. Zakona, na način da se u novom stavku 5. propisuje da se uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju općim aktom Zaklade, pri čemu se postupak vrednovanja provodi nezavisnom recenzijom s ciljem ocjene kakvoće i prioriteta.

Članak 3. Ovom odredbom se mijenja odredba članka 4. stavka 1. Zakona, na način da se navodi kako su tijela Zaklade Upravni odbor, znanstveni odbori, izvršni direktor i ostala tijela određena statutom Zaklade.

Članak 4. Sadrži izmjenu odredbe članka 5. Zakona i to na način da se propisuje kako Zakladom upravlja Upravni odbor Zaklade koji ima predsjednika i šest članova, a koje imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Kandidate za predsjednika i članove Upravnog odbora Zaklade, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske i to tri člana samostalno, a po jednog člana na prijedlog Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Rektorskog zbora, nacionalnog vijeća za područje znanosti, Hrvatske udruge poslodavaca. Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe dva zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zaklade i to većinom ukupnog broja članova. Zamjenici zamjenjuju spriječenog, odnosno odsutnog predsjednika, prema redosljedu koji utvrdi Upravni odbor.

Članak 5. Sadrži odredbu članka 6. stavka 2. Zakona kojom se propisuje kako Upravni odbor Zaklade predlaže strateški plan Zaklade za petogodišnje razdoblje u kojem se razrađuju ciljevi i programi koji su u skladu s dugoročnim strateškim pravcima razvoja Republike Hrvatske. Strateški plan Zaklade prepoznaje i razvija prioriteta znanstvena područja radi jačanja integracije hrvatskog znanstvenog sustava u europski istraživački prostor, radi povezivanja znanstvenih istraživanja s inovacijskim i proizvodnim procesima te radi osiguravanja uvjeta za korištenje europskih fondova za znanost i inovacije. Osim toga, dodaje se novi stavak 3. u kojemu se navodi kako strateški plan Zaklade, donosi Hrvatski sabor.

Članak 6. Ovom se odredbom propisuju zadaće znanstvenih odbora, njihov sastav, te način i razdoblje na koje se znanstveni odbori biraju.

Članak 7. Ovom se odredbom mijenja članak 12. stavak 1. Zakona, te se propisuje kako se Zaklada financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnoga proračuna na posebnoj proračunskoj poziciji, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda, prihoda od igara na sreću i drugih prihoda.

Članak 8. Sadrži dopunu odredbe članka 16. Zakona, na način da se dodaje novi stavak 3. U kojemu se navodi kako se drugim приходima iz kojih se financira rad Zaklade smatra i udio od prodaje državne imovine.

Članak 9. Ovom odredbom se mijenja članak 18. stavak 1. Zakona, te se propisuje kako je Upravni odbor Zaklade obavezan svaka tri mjeseci, do petnaestog u mjesecu, dostaviti ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje izvješće o radu Zaklade, a jednom godišnje i Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora.

Članci 10. – 12. Sadrže prijelazne i završne odredbe ovog Zakona.

Članak 13. Sadrži odredbu o danu stupanja na snagu ovog Zakona.

V. TEKST ODREDBI ZAKONA O NACIONALNOJ ZAKLADI ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE KOJE SE MIJENJAJU

Članak 2.

- (1) Osnivač Zaklade je Republika Hrvatska.
- (2) Ime Zaklade je Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske.
- (3) Sjedište Zaklade je u Zagrebu, a radi učinkovitijeg obavljanja poslova iz djelokruga Zaklade ustrojavaju se uredi u Splitu, Rijeci i Osijeku čije se ustrojstvo i djelokrug uređuju općim aktom Zaklade.
- (4) Zaklada je pravna osoba, a svojstvo pravne osobe stječe upisom u Zakladni upisnik.

II. ZAKLADNA SVRHA

Članak 3.

- (1) Zaklada se osniva s temeljnom svrhom razvoja znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj s krajnjim ciljem osiguravanja društvenog i gospodarskog razvoja i poticanja zapošljavanja.
- (2) Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada osigurava financijsku potporu znanstvenih, visokoobrazovnih i tehnologijskih programa i projekata te potporu međunarodne suradnje na području znanosti i visokog školstva. Potpora uključuje i financiranje temeljnih, primijenjenih i razvojnih znanstvenih istraživanja na temama od strateških potreba za Republiku Hrvatsku.
- (3) Zaklada dodjeljuje stipendije poslijediplomandima, poslijedoktorandima te stručnjacima u gospodarstvu i stručnjacima u znanstvenim i visokoškolskim ustanovama Republike Hrvatske.
- (4) Zaklada raspisuje natječaje za znanstvene projekte i programe u skladu s nacionalnim strateškim dokumentima za razvoj znanosti, na temelju kojih provodi postupak prijave, vrednovanja, nadzora i evaluacije financiranih projekata i kolaborativnih znanstvenih programa.
- (5) Uvjeti i postupak prijavljivanja, vrednovanja i donošenja odluka za financiranje znanstvenih projekata i programa utvrđuju se pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade.

III. ZAKLADNA TIJELA

Članak 4.

- (1) Tijela Zaklade su Upravni odbor i ostala tijela određena statutom Zaklade.
- (2) Članovi zakladnih tijela moraju poslove Zaklade voditi savjesno, u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, statuta i drugih općih akata Zaklade.
- (3) Članovi zakladnih tijela ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u projektima i programima Zaklade za vrijeme njihovog članstva u zakladnim tijelima te godinu dana po završetku članstva.

(4) Članovi zakladnih tijela ne mogu biti članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja, zaposlenici ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje, rektori sveučilišta, dekani fakulteta i ravnatelji znanstvenih instituta.

(5) Članovi Upravnog odbora i drugih zakladnih tijela dužni su prijaviti svako postojanje sukoba interesa u odnosu na projekte koji sudjeluju u natječajnom postupku, sukladno općem aktu o sprječavanju sukoba interesa koji donosi Upravni odbor.

Članak 5.

(1) Zakladom upravlja Upravni odbor Zaklade koji ima sedam članova.

(2) Članove Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor. Po jednog člana Upravnog odbora Zaklade imenuje Hrvatski sabor na prijedlog:

- Rektorskog zbora visokih učilišta Republike Hrvatske,
- javnih znanstvenih instituta, koji predlažu Hrvatskom saboru člana Upravnog odbora Zaklade na način propisan općim aktom Zaklade,
- Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- nacionalnog vijeća za područje znanosti, i
- nacionalnog vijeća za područje visokog obrazovanja.

(3) Dva člana Upravnog odbora Hrvatski sabor imenuje na prijedlog ministra nadležnog za znanost i visoko obrazovanje.

(4) Članovi Upravnog odbora Zaklade biraju između sebe predsjednika Upravnog odbora Zaklade i dva zamjenika većinom ukupnog broja članova. Zamjenici zamjenjuju spriječenog, odnosno odsutnog predsjednika, prema redosljedu koji utvrdi Upravni odbor.

(5) Na rad članova Upravnog odbora Zaklade, primjenjuju se odredbe statuta Zaklade.

(6) Način rada Upravnog odbora Zaklade pobliže će se urediti Poslovníkom.

Članak 6.

(1) Upravni odbor Zaklade donosi statut Zaklade, poslovnik o svom radu, pravilnik o uvjetima i postupku dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, donosi odluke o dodjeli sredstava, upravlja i nadzire vođenje poslova Zaklade, odlučuje o korištenju imovine Zaklade, podnosi izvješća o radu Zaklade te obavlja druge poslove sukladno zakonu i statutu Zaklade.

(2) Upravni odbor Zaklade donosi Strateški plan Zaklade u kojem se na višegodišnjoj razini razrađuju ciljevi i programi.

(3) Predsjednik Upravnog odbora Zaklade zastupa Zakladu, provodi odluke Upravnog odbora, vodi poslove Zaklade sukladno odlukama Upravnog odbora, odgovoran je za zakonitost rada Zaklade, predlaže Upravnom odboru financijski plan i zaključni račun, podnosi izvješća Upravnom odboru o stanju poslova i financijskom stanju Zaklade, te obavlja druge poslove u skladu s ovim Zakonom, drugim propisima i statutom Zaklade.

(4) Predsjednik Upravnog odbora može dati drugoj osobi pisanu punomoć za sklapanje određenih vrsta ugovora i poduzimanje drugih pravnih radnji, odnosno za sklapanje pojedinačno određenih ugovora i poduzimanje drugih pojedinačno određenih pravnih radnji.

V. FINANCIRANJE, FINANCIJSKO POSLOVANJE I NADZOR NAD RADOM ZAKLADE

Članak 12.

(1) Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnoga proračuna, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda.

(2) Prihodi se odlukom Upravnog odbora raspoređuju za zakladne svrhe iz područja znanosti, visokog školstva i tehnologijskog razvoja.

Članak 16.

(1) Pod drugim prihodima Zaklade smatra se stjecanje prihoda od popratnih aktivnosti kao što su organiziranje dobrotvornih priredbi, izrada i prodaja tiskovina, amblema, značaka i slične aktivnosti.

(2) Pod drugim prihodima smatra se i 1% udjela u dobiti od komercijalizacije znanstvenih ili tehnologijskih otkrića financiranih od Republike Hrvatske ili ustanove osnovane od Republike Hrvatske. Za slučaj kada Zaklada financira istraživanja, postotak budućeg udjela u dobiti od intelektualnog vlasništva proisteklog iz znanstvenog ili tehnologijskog otkrića, utvrđuje se posebnim ugovorom sklopljenim između nositelja projekta i Zaklade.

Članak 18.

(1) Upravni odbor Zaklade je obvezan do petnaestog u mjesecu dostaviti ministarstvu nadležnom za znanost i visoko obrazovanje izvješće o radu Zaklade za prethodni mjesec.

(2) Upravni odbor Zaklade je obvezan, prije donošenja izmjena i dopuna statuta Zaklade, Poslovnika o radu Upravnog odbora ili drugog općeg akta kojim se utvrđuju pojedina pitanja ustrojstva ili rada Zaklade, zatražiti suglasnost ministarstva nadležnog za znanost i visoko obrazovanje.

Prilog 10.

Izvješće o radu matičnih odbora

Temeljem članka 21. Pravilnika o ustroju i načinu rada Područnih vijeća i Matičnih odbora (NN 76/05, 118/05, 55/09 i 38/10) Ured matičnih odbora podnosi Nacionalnom vijeću za znanost godišnje izvješće o radu matičnih odbora u 2010. godini.

Na 46. sjednici Nacionalnog vijeća za znanost, održanoj 8. travnja 2009. godine, imenovani su sadašnji sazivi matičnih odbora, koji su nastavili svoj rad i u 2010. godini (mandat predsjednicima i članovima matičnih odbora traje 4 godine). Matični odbori radili su poštujući Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i Odluka Ustavnog suda RH 46/07), Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 84/05, 100/06, 138/06, 120/07, 71/10, 116/10), Pravilnik o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora (NN 76/05, 118/05, 55/09 i 38/10) i Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (NN 118/09).

Ovim izvješćem daje se pregled rada svakog pojedinog matičnog odbora u 2010. godini navodeći broj održanih sjednica, broj donesenih odluka o izboru u znanstvena zvanja na svakoj sjednici pojedinačno te ukupno u cijeloj godini.

U nastavku je dat pregled održanih sjednica i broj donesenih pozitivnih i negativnih odluka za izbor u znanstvena zvanja za svaki matični odbor zasebno.

I. MATIČNI ODBORI ZA PODRUČJE PRIRODNIH ZNANOSTI

1.) Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje biologije

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 19. travnja 2010. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 4. sjednici održanoj 05. srpnja 2010. donesene su tri odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 08. studenog 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno su donesene dvadeset i dvije (22) odluke o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

2.) Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje fizike

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 12. ožujka 2010. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 4. sjednici održanoj 07. svibnja 2010. doneseno je sedam odluka o izboru u znanstvena zvanja

- na 5. sjednici održanoj 07. rujna 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvadeset i četiri (24) odluke o izboru u znanstvena zvanja i 1 (jedna) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

3.) Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geoznanosti

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 19. ožujka 2010. doneseno je šest odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 4. sjednici održanoj 30. lipnja 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 11. studenog 2010. doneseno je šest odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvadeset (20) odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

4.) Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje kemije

U 2010. godini održane su četiri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 12. veljače 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 17. svibnja 2010. doneseno je četrnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 02. srpnja 2010. donesene su tri odluke o izboru u znanstvena zvanja.
- na 6. sjednici održanoj 12. studenog 2010. donesene su tri odluke o izboru u znanstvena zvanja.

Ukupno je doneseno dvadeset i osam (28) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

5.) Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje matematike

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 02. veljače 2010. doneseno je šest odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 4. sjednici održanoj 09. lipnja 2010. doneseno je jedanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 5. sjednici održanoj 28. rujna 2010. doneseno je sedam odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno su donesene dvadeset i četiri (24) odluke o izboru u znanstvena zvanja i dvije (2) negativne odluke o izboru u znanstveno zvanje.

II. MATIČNI ODBORI ZA PODRUČJE TEHNIČKIH ZNANOSTI

6.) Matični odbor za područje tehničkih znanosti - polja arhitekture i urbanizma, geodezije i građevinarstva

U 2010. godini održane su dvije sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 16. travnja 2010. doneseno je osamnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 4. sjednici održanoj 10. rujna 2010. doneseno je jedanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvadeset i devet (29) odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

7.) Matični odbor za područje tehničkih znanosti - polja elektrotehnike i računarstva

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 04. ožujka 2010. doneseno je dvadeset i šest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 15. srpnja 2010. doneseno je dvadeset i sedam odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 5. sjednici održanoj 16. prosinca 2010. donesene su trideset i tri odluke o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno osamdeset i šest (86) odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

8.) Matični odbor za područje tehničkih znanosti - polja kemijskog inženjerstva, rudarstva, nafte i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije

U 2010. godini održano je pet sjednica:

- na 4. sjednici održanoj 23. veljače 2010. doneseno je trinaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 27. travnja 2010. doneseno je dvanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 29. lipnja 2010. doneseno je dvanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja

- na 7. sjednici održanoj 05. listopada 2010. doneseno je pet odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 8. sjednici održanoj 07. prosinca 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno pedeset (50) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

9.) Matični odbor za područje tehničkih znanosti - polja strojarstva, brodogradnje, tehnologije prometa i transporta, zrakoplovstva, raketne i svemirske tehnike

U 2010. godini održane su četiri sjednice:

- na 4. sjednici održanoj 10. veljače 2010. doneseno je dvadeset i osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 21. travnja 2010. doneseno je devetnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 15. rujna 2010. doneseno je trideset i pet odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 7. sjednici održanoj 01. prosinca 2010. doneseno je trinaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje

Ukupno je doneseno devedeset i pet (95) odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

III. MATIČNI ODBORI ZA PODRUČJE BIOMEDICINE I ZDRAVSTVA

10.) Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva - polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, stomatologije i farmacije

U 2010. godini održano je šest sjednica:

- na 5. sjednici održanoj 15. veljače 2010. donesena je pedeset i jedna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 6. sjednici održanoj 12. travnja 2010. doneseno je trideset i sedam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 7. sjednici održanoj 24. svibnja 2010. donesene su pedeset i tri odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 8. sjednici održanoj 12. srpnja 2010. donesene su trideset i četiri odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 9. sjednici održanoj 20. rujna 2010. donesene su četrdeset i tri odluke o izboru u znanstvena zvanja

- na 10. sjednici održanoj 15. studenoga 2010. doneseno je četrdeset i osam odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvije stotine šezdeset i šest (266) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

11.) Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva - polje veterinarske medicine

U 2010. godini održano je pet sjednica:

- na 3. sjednici održanoj 12. siječnja 2010. doneseno je sedamnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 15. travnja 2010. donesena je dvadeset i jedna odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 08. srpnja 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 21. rujna 2010. doneseno je trinaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 7. sjednici održanoj 09. prosinca 2010. doneseno je jedanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno sedamdeset (70) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

IV. MATIČNI ODBOR ZA PODRUČJE BIOTEHNIČKIH ZNANOSTI

12.) Matični odbor za područje biotehničkih znanosti - polja poljoprivrede, šumarstva, drvene tehnologije, biotehnologije i prehrambene tehnologije

U 2010. godini održane su četiri sjednice:

- na 4. sjednici održanoj 24. veljače 2010. donesene su četrdeset i tri odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 05. svibnja 2010. doneseno je trideset i pet odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 13. srpnja 2010. donesena je četrdeset i jedna odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 7. sjednici održanoj 09. studenog 2010. donesene su dvadeset i četiri odluke o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno su donesene sto četrdeset i tri (143) odluke o izboru u znanstvena zvanja.

V. MATIČNI ODBORI ZA PODRUČJE DRUŠTVENIH ZNANOSTI

13.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polje ekonomije

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 5. sjednici održanoj 17. veljače 2010. doneseno je dvanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 11. lipnja 2010. donesena je dvadeset i jedna odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 7. sjednici održanoj 16. studenog 2010. doneseno je šesnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i tri negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je donesena četrdeset i devet (49) odluka o izboru u znanstvena zvanja i četiri (4) negativne odluke o izboru u znanstveno zvanje.

14.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polja informacijskih i komunikacijskih znanosti

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 04. veljače 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 10. svibnja 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 14. listopada 2010. doneseno je sedam odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvadeset i pet (25) odluka o izboru u znanstvena zvanja

15.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polja pedagogije, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, logopedije i kineziologije

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 4. sjednici održanoj 25. ožujka 2010. doneseno je jedanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i dvije negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 31. svibnja 2010. doneseno je osam odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 23. studenog 2010. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje

Ukupno su donesene dvadeset i osam (28) odluka o izboru u znanstvena zvanja i tri (3) negativne odluke o izboru u znanstveno zvanje.

16.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polja politologije, sociologije, demografije, socijalne djelatnosti i sigurnosne i obrambene znanosti,

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 21. siječnja 2010. doneseno je četrnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 29. travnja 2010. doneseno je petnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 25. listopada 2010. doneseno je dvanaest odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je donesena četrdeset i jedna (41) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

17.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polje prava

U 2010. godini održane su tri sjednice :

- na 4. sjednici održanoj 01. ožujka 2010. doneseno je šest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 01. lipnja 2010. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 6. sjednici održanoj 26. listopada 2009. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno su donesene dvadeset i četiri (24) odluke o izboru u znanstvena zvanja i jedna (1) negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje.

18.) Matični odbor za područje društvenih znanosti - polje psihologije

U 2010. godini održane su četiri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 10. ožujka 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 09. srpnja 2010. donesene su četiri odluke o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 5. sjednici održanoj 06. listopada 2010. doneseno je pet odluka o izboru u znanstvena zvanja i dvije negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 15. prosinca 2010. donesene su tri odluke o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje

Ukupno je doneseno dvadeset i dvije (22) odluke o izboru u znanstvena zvanja i četiri (4) negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja.

VI. MATIČNI ODBORI ZA PODRUČJE HUMANISTIČKIH ZNANOSTI

19.) Matični odbor za područje humanističkih znanosti - polja filozofije i teologije

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 16. ožujka 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 08. lipnja 2010. doneseno je pet odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 10. prosinca 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno je doneseno dvadeset i pet (25) odluka o izboru u znanstvena zvanja.

20.) Matični odbor za područje humanističkih znanosti - polje filologije

U 2010. godini održane su četiri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 18. ožujka 2010. donesena je dvadeset i jedna odluka o izboru u znanstvena zvanja i četiri negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 4. sjednici održanoj 19. svibnja 2010. doneseno je sedamnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja i dvije negativne odluke o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 16. srpnja 2010. doneseno je devet odluka o izboru u znanstvena zvanja i jedna negativna odluka o izboru u znanstveno zvanje
- na 6. sjednici održanoj 29. rujna 2010. doneseno je deset odluka o izboru u znanstvena zvanja.

Ukupno je doneseno pedeset i sedam (57) odluka o izboru u znanstvena zvanja i sedam (7) negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja.

21.) Matični odbor za područje humanističkih znanosti - polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 4. sjednici održanoj 24. ožujka 2010. doneseno je devetnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 5. sjednici održanoj 10. lipnja 2010. doneseno je šesnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja
- na 6. sjednici održanoj 28. listopada 2010. doneseno je osamnaest odluka o izboru u znanstvena zvanja

Ukupno su donesene pedeset i tri (53) odluke o izboru u znanstvena zvanja

VII. MATIČNI ODBOR ZA UMJETNIČKO PODRUČJE

22.) Matični odbor za umjetničko područje - polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti i umjetnost pokreta

U 2010. godini održane su tri sjednice:

- na 3. sjednici održanoj 01. travnja 2010. doneseno je četrdeset i osam odluka o ispunjavanju uvjeta za umjetničko-nastavna zvanja
- na 4. sjednici održanoj 01. srpnja 2010. doneseno je petnaest odluka o ispunjavanju uvjeta za umjetničko-nastavna zvanja
- na 5. sjednici održanoj 02. prosinca 2010. donesene su pedeset i tri odluke o ispunjavanju uvjeta za umjetničko-nastavna zvanja

Ukupno je doneseno sto i šesnaest (116) odluka o ispunjavanju uvjeta za umjetničko-nastavna zvanja.

VIII. MATIČNI ODBOR ZA INTERDISCIPLINARNO PODRUČJE

23.) Matični odbor za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost)

U 2010. godini nije održana konstituirajuća sjednica.

ZAKLJUČAK

U 2010. godini ukupno je održano sedamdeset i sedam sjednica, doneseno je tisuću dvjesto devedeset i sedam (1297) odluka o izboru u znanstvena zvanja i dvadeset i sedam (27) negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja.

Iz prezentiranih podataka vidljivo je da je najveći broj odluka o izboru u znanstvena zvanja donio Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva - polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, dentalne medicine i farmacije (266), slijedi Matični odbor za područje biotehničkih znanosti - polja poljoprivrede, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije i prehrambene tehnologije (143) te Matični odbor za polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske,

elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti i umjetnost pokreta (116) i dr.

Donošenjem Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (NN 118/09) kojim su definirana pojedina interdisciplinarna polja došlo je do zahtjeva za izbor u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području.

Da bi se mogli provoditi izbori u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području Nacionalno vijeće za znanost donijelo je Izmjene i dopune pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora kojim se omogućilo osnivanje Matičnog odbora za Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) koji može brojiti do 15 članova. Na temelju navedene Izmjene i dopune pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora Nacionalno vijeće za znanost je donijelo Odluku o imenovanju članova Matičnog odbora za interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost).

Također, Nacionalno vijeće za znanost donijelo je i Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Navedenim izmjenama i dopunama Pravilnika određeni su kriteriji za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području. Za izbor u znanstveno zvanje u interdisciplinarnom području pristupnik mora udovoljiti kombinirane uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja iz svih polja u koja se bira i to u kumulativnom iznosu od najmanje 100% s tim da u svakom pojedinačnom polju moraju biti zadovoljeni uvjeti od minimalno 30%.

Na taj način otvoren je put izborima u znanstvena zvanja u interdisciplinarnom području.

Pojedini matični odbori zatražili su od Nacionalnog vijeća za znanost tumačenje nekih odredbi Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja vezano uz vrednovanje radova, knjiga, doktorskih disertacija, odnosno postavili upit kako postupiti u slučajevima koji nisu striktno definirani Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Na sve takve upite Nacionalno vijeće za znanost dalo je odgovore.

U nastavku ovog izvješća nalazi se tablični prikaz rada matičnih odbora u 2010. godini. U prikazu je dat broj sjednica po matičnim odborima, broj donesenih pozitivnih odluka o izboru u znanstvena zvanja, broj donesenih negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja, kao i njihov postotni udio.

Matični odbor (MO)	Broj održanih sjednica u 2010.	Broj donesenih odluka o izboru u znanstvena zvanja u 2010.	Broj donesenih negativnih odluka o izboru u znanstvena zvanja u 2010.	%
MO biologija	3	22	1	1,74
MO fizika	3	24	1	1,89
MO geoznanosti	3	20	1	1,59
MO kemija	4	28	0	2,11
MO matematika	3	24	2	1,96
MO arhitektura ...	2	29	1	2,27
MO elektrotehnika ...	3	86	1	6,57
MO kemijsko inženjerstvo...	5	50	0	3,78
MO strojarstvo...	4	95	1	7,25
MO medicina...	6	266	0	20,09
MO veterina	5	70	0	5,29
MO biotehničke znanosti	4	143	0	10,80
MO ekonomija	3	49	4	4,00
MO informacijske i...	3	25	0	1,89
MO pedagogija...	3	28	3	2,34
MO politologija...	3	41	0	3,10
MO pravo	3	24	1	1,89
MO psihologija	4	22	4	1,96
MO filozofija i teologija	3	25	0	1,89
MO filologija	4	57	7	4,83
MO povijest...	3	53	0	4,00
MO umjetničko područje	3	116	0	8,76
MO interdisciplinarno	0	0	0	0,00
UKUPNO	77	1297	27	100,00

Prilog 11.

**Ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u
znanstvena zvanja u 2010. godini**

Ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u 2010. godini

Red. br.	Naziv visokog učilišta ili znanstvene organizacije	Znanstveno područje i znanstveno polje	Preporuka NVZ	Datum sjednice
1.	Sveučilište u Dubrovniku	- prirodne znanosti, polje biologija	Izdavanje rješenja	16.02.2010.
2.	Hrvatski studiji, Zagreb	- interdisciplinarno područje, polje kroatologija	Uputa da se zahtjev podnese MZOŠ-u	16.02.2010.
3.	Hrvatski studiji, Zagreb	- interdisciplinarno područje, polje kroatologija	Izdavanje rješenja	23.03.2010.
4.	Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu	- prirodne znanosti, polja: matematika, fizika, geologija, kemija, biologija, geofizika - interdisciplinarno područje, polje geografija	Izdavanje rješenja	23.03.2010.
5.	Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	- interdisciplinarno područje, polje obrazovne znanosti	Uskrata rješenja	28.10.2010.
6.	Akademija primijenjenih umjetnosti Rijeka	- umjetničko područje, polje Likovne umjetnosti	Uskrata rješenja	28.10.2010.
7.	Umjetnička akademija Split	- umjetničko područje, polje Likovne umjetnosti	Izdavanje rješenja	26.11.2010.

Prilog 12.

Prihvatanje statuta u 2010. godini

Davanje suglasnosti na statute u 2010. godini

Red. br.	Naziv visokog učilišta ili znanstvene organizacije	Preporuka NVZ	Datum sjednice
1.	Institut za antropologiju	izdavanje suglasnosti	28.10.2010.

Prilog 13.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Doc.dr.sc. Vedran Katavić, dr.med.

**Odbor za etiku u znanosti
i visokom obrazovanju**

- 9 članova – imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade RH
- mandat članova je četiri godine
- članove predlažu NVVO, NVZ, HAZU, Rektorski zbor, Vijeće veleučilišta i visokih škola, znanstvene organizacije, sveučilišta, ministar ...

Etički kodeks

- određuje etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju ljudski i profesionalni odnosi
- minimalni etički standardi – opravdanje javnog povjerenja i vjerodostojnosti znanstvenog i nastavnoga radnog napora

Svrha

- utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih te upozoriti na dužnosti i obveze
- utvrditi očekivane odnose zasnovane na odgovornosti i poštenju, a ne izrijeком nabrajati što nije dopušteno

Temeljne vrijednosti

- poštenje
- akademska izvrsnost i sloboda
- međusobno uvažavanje i ljudsko dostojanstvo
- osobna odgovornost
- odgovornost ustanova

Kodeks ponašanja

- 10 članaka
 - odgovorna provedba znan. i nast. rada
 - znanstvena čestitost
 - kolegijalnost – autorstvo – mentorski odnosi
 - obveze prema matičnoj ustanovi i javnosti
 - odnos prema studentima/zaposlenicima
 - odgovornost studenata/ustanova
 - znanstveno nepoštenje i prijevara u znanosti
 - sukob interesa i privrženosti, nepotizam

Prilog 14.

Sustav nabave inozemnih znanstvenih časopisa

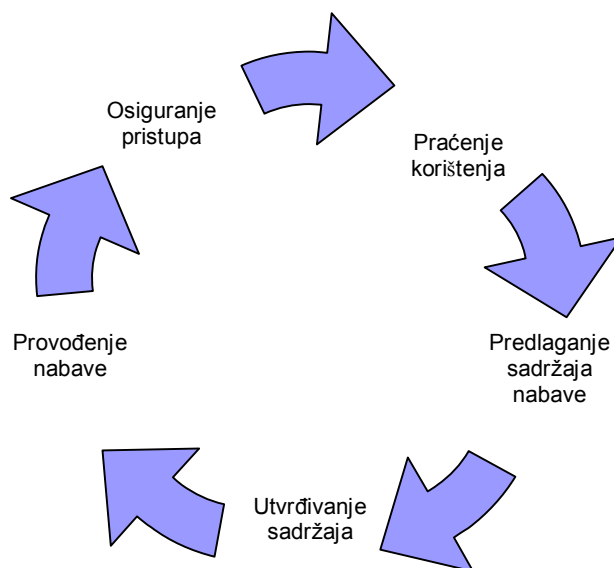
ZAJEDNICA KNJIŽNICA
SVEUČILIŠTA HRVATSKE

Svibanj 2010.

**PRIJEDLOG SUSTAVA NABAVE INOZEMNIH ZNANSTVENIH ČASOPISA I BAZA
PODATAKA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Uloga knjižnica u pribavljanju elektroničkih znanstvenih izvora i osiguravanju njihovog korištenja

Sveobuhvatno korištenje relevantnih znanstvenih izvora, oduvijek je bilo preduvjet uspješnog znanstvenog i visokoobrazovnog rada, a misija knjižnica koje služe znanstvenicima, visokoškolskim nastavnicima i studentima oduvijek je bila da relevantne znanstvene izvore okupe na jednom mjestu i pomognu svojim korisnicima da te izvore što sveobuhvatnije koriste, pružajući im informacije o tome koji će izvori najbolje odgovarati njihovim specifičnim potrebama i pružajući im same te izvore na korištenje. U obavljanju ove misije kroz stoljeća, pa i tisućljeća, knjižnice su razvijale svoju djelatnost koja se sastoji u korištenju niza specifičnim znanja i vještina o tome kako sagledati potrebe korisnika za izvorima znanja, kako te izvore najučinkovitije pribaviti, kako informirati korisnike o njihovoj raspoloživosti, kako osigurati njihovo korištenje, te na temelju podataka o korištenosti izvora, započeti novi ciklus koji počinje sagledavanjem potreba. Stručni knjižničarski postupci nužni u izgradnji svake knjižnične zbirke, pa tako i zbirke elektroničkih znanstvenih izvora prikazani su sljedećim dijagramom:

Usprkos početnom dojmu da će razvoj informacijskih tehnologija učiniti nepotrebnom knjižničarsku profesiju i da će dosadašnji korisnici knjižnica sada moći izravno koristiti znanstvene izvore na internetu, u svijetu se vrlo se brzo pokazalo da su znanja i vještine knjižničara i dalje potrebne kako bi se znanstvenicima, nastavnicima i studenatima pomoglo u pribavljanju postojećeg zabilježenog znanja u „bespućima interneta“, koje, osim toga najčešće i nije dostupno bez prethodnog plaćanja. Resursi knjižnice promijenili su oblik, ali ne i svoju bit - knjižnično spremište je zamijenio „storage“ na udaljenom poslužitelju, tiskani medij zamijenio je onaj u elektroničkom obliku, a čitaonicu zaslon računala. Ipak, dogodila se i jedna bitna promjena. Svjetski relevantni znanstveni izvori na internetu našli su se u rukama nekolicine

svjetskih dobavljača upakirani zajedno s drugim, manje relevantnim sadržajima u „proizvode“ čija se visoka cijena opravdava količinom uključenog sadržaja. Stoga su se knjižnice počele međusobno povezivati u čvrsto ustrojene konzorcije koji raspolažu vrlo profesionalnim knjižničnom osobljem sposobnim da odabere sadržaj nabave sukladno potrebama svojih korisnika po odgovarajućoj cijeni i osigura korisnicima pristup i korištenje nabavljenih sadržaja.

Aktualno stanje u nabavi inozemnih znanstvenih časopisa i baza podataka u RH

Zabluda da informatička tehnologija čini nepotrebnima stručna znanja knjižničara i provođenje nabave znanstvenih izvora na nacionalnoj razini temeljem pojedinačnih zahtjeva zainteresiranih knjižnica, dovela je u Hrvatskoj do aktualnog stanja u kojemu se struktura i sadržaj nabavljenih izvora ne može dovesti u vezu se potrebama hrvatske znanstveno-obrazovne zajednice okupljene oko pojedinih sveučilišta. Projektna struktura kroz koju se proteklih godina provodila nabava znanstvenih izvora (koja je zapravo dio redovitog poslovanja svake knjižnice) nije mogla osigurati kvalitetno sagledavanje potreba cjelokupne hrvatske znanstvene zajednice, kvalitetno vođenje postupaka nabave, sveobuhvatno informiranje i educiranje korisnika za korištenje izvora. Zato i ne čudi odluka vlasti da se respektabilna sredstva za ovu namjenu planirana u proračunu za 2010. godinu smanje za 86% u odnosu na 2003. godinu. No, štetu koja je nastala za hrvatske znanstvenike, pripadnike sveučilišta i ostalih ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, kojima je pouzdan i kontinuiran pristup relevantnim svjetskim znanstvenim izvorima te sveobuhvatna i pravodobna informacija o dostupnosti izvora važan preduvjet za znanstveni i obrazovni rad, kao i za napredovanje u znanstvenom zvanju, treba hitno sanirati i spriječiti da se ovakva situacija ponovi u budućnosti.

Prijedlog sustava održive nabave inozemnih znanstvenih časopisa i baza podataka

Kako bi sustav nabave inozemnih časopisa bio stabilan i održiv, izborom sadržaja nabave mora se osigurati provođenje nacionalne znanstvene politike s jedne strane, a zadovoljavanje potreba korisnika okupljenih oko pojedinih hrvatskih sveučilišta s druge. Također se mora osigurati transparentno i učinkovito korištenje proračunskih sredstava te razgraničiti ulogu vlasti koja utvrđuje politiku i za to osigurava proračunska sredstva od uloge djelatnosti koja provodi nabavu i odgovara za namjensko trošenje sredstava. Nadalje, struktura za vođenje svih postupaka nabave, od ispitivanja potreba korisnika i predlaganja nabave preko pregovaranja do osiguranja pristupa i unaprjeđenja korištenja mora biti profesionalna i pouzdana. S tim ciljem potrebno je surađivati i s međunarodnim savjetodavnim organizacijama (npr. eIFL.net).

Zbog navedenih razloga predlažemo da se upravljanje nabavom i osiguravanje korištenja prepusti za to kvalificiranom profesionalnom osoblju – knjižničarima okupljenima u nacionalnom konzorciju sveučilišnih knjižničnih sustava.

Sustav održive nabave inozemnih znanstvenih izvora treba počivati na sveučilištima koja unutar svojih knjižničnih sustava utvrđuju potrebe korisnika za inozemnim znanstvenim izvorima, osiguravaju informacije o dostupnim izvorima i njihovo korištenje. Sveučilišni knjižnični sustav koordinira sveučilišna knjižnična služba koja svoje aktivnosti provodi u komunikaciji s odgovarajućim upravnim tijelima sveučilišta, a koordinira rad knjižnica sveučilišnih sastavnica koje svoje aktivnosti provode u komunikaciji s korisnicima svoje sastavnice. Sveučilišnim knjižničnim sustavima pridružuju se (temeljem ugovora) putem svojih knjižnica i druge ustanove u sustavu znanosti i visokog obrazovanja koje djeluju na teritorijalnom području pojedinog sveučilišta. Sve sastavnice pojedinih sveučilišnih knjižničnih sustava članice su nacionalnog konzorcija sveučilišnih knjižničnih sustava, koji treba biti pravna osoba, a čiji

osnivači trebaju biti sva hrvatska sveučilišta. Knjižnice u sastavu pojedinog sveučilišnog knjižničnog sustava u Konzorciju zastupa predstavnik knjižničnog sustava pojedinog sveučilišta kojeg imenuje rektor.

Na razini nacionalnog konzorcija usklađuju se iskazane potrebe pojedinih sveučilišta po kriteriju zastupljenosti pojedinih znanstvenih područja na nacionalnoj razini, poštujući potrebu da se nabavljeni izvori alociraju po sveučilištima sukladno zastupljenosti pojedinih područja na svakom sveučilištu. Nacionalni konzorcij predlaže sadržaj nabave Ministru znanosti obrazovanja i športa putem ministrovog Povjerenstva za nabavu i putem svojih stručnih službi provodi nabavu, koristeći pritom usluge međunarodne savjetodavne organizacije. Ministar odobrava sadržaj nabave i dodjeljuje Konzorciju (odnosno sveučilištima članovima Konzorcija) za to potrebna sredstva, a Konzorcij izvještava Ministra o sadržaju ostvarene nabave i za to utrošenim sredstvima. U svojem radu, Konzorcij se konzultira i s Rektorskim zborom.

Sustav održive nabave

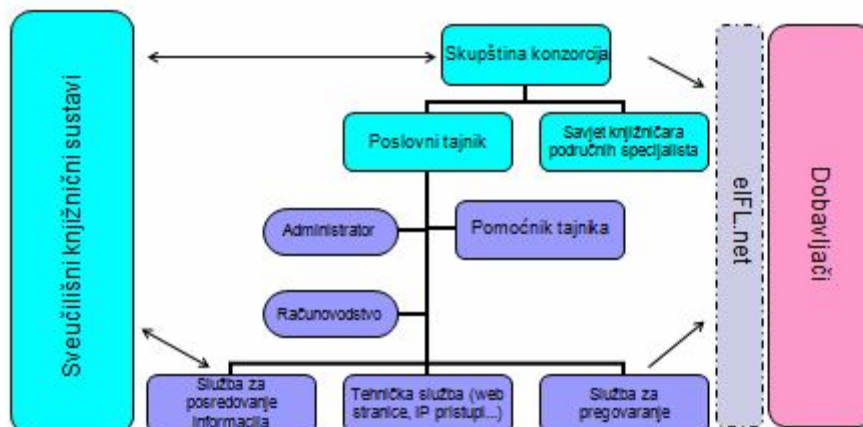

Prijedlog ustrojstva konzorcija

Konzorcijem upravlja skupština konzorcija koju čine po jedan predstavnik svakog sveučilišnog knjižničnog sustava. Konzorcijem rukovodi poslovni tajnik, kojeg imenuje skupština konzorcija, a koji je tu dužnost profesionalno obavlja i nalazi se u stalnom radnom odnosu u konzorciju. Po isteku dužnosti, profesionalnom tajniku osiguran je povratak na radno mjesto u knjižnici u kojoj je radio prije izbora na dužnost. Posebno stručno tijelo konzorcija je savjet knjižničara područnih specijalista čija je osnovna zadaća utvrđivanje zajedničkih kriterija za odabir relevantnih časopisa i baza podataka, za pojedino znanstveno područje te predlaganje sadržajne jezgre izvora za pojedino područje. U svojem radu svaki područni specijalist prikuplja mišljenja i prijedloge kolega knjižničara specijalista na tom području. Savjet knjižničara područnih specijalista utvrđuje konačnu listu nabave na temelju navedenih kriterija i iskazanih potreba sveučilišta, koju odobrava skupština konzorcija.

U svojem radu poslovnom tajniku pomaže pomoćnik koji sklapa odgovarajući ugovor o radu s Konzorcijem (npr. dio radnog vremena u Konzorciju, dio u matičnoj ustanovi). Na isti način kao i pomoćnik poslovnog tajnika, u Konzorciju su angažirane i druge osobe koje obavljaju stručne i administrativne poslove Konzorcija. Njihov rad koordinira, nadzire i njihovu međusobnu komunikaciju osigurava Poslovni tajnik.

Ustrojstvo konzorcija

Predlažemo da se uloga nacionalnog konzorcija za nabavu inozemnih časopisa i baza podataka dodijeli već ustrojenom konzorciju: Zajednici knjižnica sveučilišta Hrvatske. Zajednica knjižnica sveučilišta Hrvatske (ZaKSH), osnovana je 2008. godine, a osnivači su joj sveučilišta u Dubrovniku, Osijeku, Puli, Rijeci, Splitu i Zadru. Konzorcij je pravna osoba u Registru udruga RH. Statutarni ciljevi Zajednice su između ostalih i osiguranje pristupa elektronskim bazama podataka svim knjižnicama članovima i njihovim korisnicima te suradnja s drugim knjižnicama i/ili knjižničnim sustavima u zemlji i inozemstvu. Članovi Zajednice su sveučilišta Republike Hrvatske. Svaki rektor imenuje jednog predstavnika koji ima jedan glas u skupštini konzorcija. Pridruženi članovi su knjižnice u sastavu učlanjenih sveučilišta. Predstavnik imenuje osoba ovlaštena za zastupanje sastavnice (dekan, ravnatelj). Redoviti članovi su dužni glasovati sukladno mišljenju većine pridruženih članova vlastitog sveučilišta.

Smatramo da se predloženim sustavom nabave inozemnih časopisa osigurava se nabava temeljena na potrebama znanstvenih područja, sveučilišnih sustava i njegovih sastavnica, profesionalna struktura za provođenje postupaka nabave te transparentno i učinkovito trošenje proračunskih sredstava namijenjenih nabavi.

Predradnje i daljnje radnje:

Predradnje potrebne za ostvarenje predloženog rješenja su pristupanje Sveučilišta u Zagrebu ZaKSH-u (ili konzorcijalni ugovor između ZaKSH-a i Sveučilišta u Zagrebu) i pristupanje ustanova u sustavu SZVO koje djeluju izvan sveučilišta knjižničnim sustavima pojedinih sveučilišta (regulirano ugovorima).

U slučaju da Nacionalno vijeće podupre ovaj prijedlog slijedi detaljna razrada sustava i izrada akcijskog plana uspostave sustava (izradit će ZaKSH do 30. lipnja 2010.).

Predsjednica udruge ZaKSH:

Mr.sc. Tijana Barbić-Domazet, dipl. knjižničarka

IMPRESSUM:

Izvešće o radu Nacionalnog vijeća za
znanost RH za 2010. godinu izradilo
je Nacionalno vijeće za znanost

Stručna, administrativna i tehnička pomoć

Ravnateljica
Agencije za znanost i visoko obrazovanje

Voditelj izrade Izvešća u
Agenciji za znanost i visoko obrazovanje

Suradnici

Tehnička priprema

Tisak

Zagreb, 2011.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Odjel za znanost
Donje Svetice 38/5, Zagreb

Prof. dr. sc. **Jasmina Havranek**

Dr. sc. **Krešimir Hajdarović**

Melita Ančić-Berić, dipl. ing.

Sveučilišna tiskara, Zagreb

Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Odjel za znanost

Sveučilišna tiskara, Zagreb